

238.758

STAROŻYTNE
SŁOWIAN LUDY

I ICH

ODWIECZNE SIEDLISKA

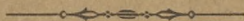
WEDLE

GEOGRAFII KLAUDIUSZA PTOLOMEUSA

SPISAL

Ks. M. W. ŁUKASZEWICZ

PROBOSZCZ ŻERKOWSKI, CZŁONEK TOW. PRZYJ. NAUK POZN.

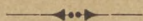

POZNAŃ.
DRUKIEM JAROSŁAWA LEITGEBRA.
1893.

II 298.758

Do łaskawego Czytelnika.

o samo pragnienie, co przy Pomponiuszu Meli, odszukania znieważonej prawdy dziejowej i wyświecenia jój każdemu nieuprzedzonemu badaczowi przeszłości naszej, było mi przewodnikiem do wybrania Klaudiusza Ptolemeusza, jako drugiego świadka, tak dobitnie stwierdzającego odległą dziejową przeszłość naszej Słowiańszczyzny. Jeśli za czasów Meli wyna-
rzać się już zaczęła coraz to jaśniejsza i pewniejsza wiadomość o życiu Słowian w Europie i w Azji, wiadomość ta z biegiem czasu rośnie i nabiera tem większej pewności, gdy Rzymianie coraz to dalej na wschodzie zaczęli posuwać zabory swoje; gdy za Trajana krwawą i zaciętą rozpoczęli wojnę z Dakami i pierwój miecza swego do pochwy nie schowali, póki w 106 r. po Chr. tego bitnego, pobratymczego nam i sąsiedniego ludu nie pokonali; gdy nawet na Sarmacyą napadli (175 do 182) i ujarzmić ją także chcieli. W tym to czasie bowiem dla rozświecenia pomrocznego widnokregu Słowian pokazała się nowa świetna gwiazda, blaskiem swoim usu-

wająca te cienie nocy w osobie Ptolomeusza, nowego geografa i mędrca wielkiego z nieocenionem dziełem jego geografii. On to wskazuje nam już wyraźnie na starożytne państwa Sarmatów, Scytów, Serbów i całej rzeszy słowiańskiej; on pod względem etno- i topograficznym podaje nam pierwszy położenie tych krajów i ich granice, wymienia zamieszkujące w nich ludy, znajdujące się w nich miasta, rzeki, góry, lasy i bagna i morza, a chociaż też całe dzieło jego zbiorem jest tylko samych nazwisk, dla tego jednak nie przestaje być ważnem i jedynem w rodzaju swoim dla badacza starożytności.

Z nim to pierzcha już mgła niepewności i ustępuje ten niemiły pomrok, z którym od Herodota aż do jego czasów przez przeszło 630 lat tak tonęły potężne i wielkie narody Scytów, Sarmatów, Serbów i innych plemion słowiańskich z swoim życiem i życia tego nieraz wielkimi czynami, jakby ich wcale na tym świecie nie było.

Możnaby sądzić, że na tak świetnie przez Ptolomeusza wzniesioną podstawie następcy jego dalej budować będą gmach dziejowy, że pójdą w ślad za nim utartą przez niego drogą i że tym sposobem przekażą po sobie potomności nieprzebrany zasób dziejowych wiadomości o naszych Sarmatach, Scytach i tylu innych słowiańskich plemionach, które w dalekiej przeszłości tak ważne zajmowały stanowisko wśród narodów i tak pełne były znaczenia, wpływu swego i powagi na współczesne dzieje świata; tymczasem cóż nam o nich pisze taki Marcejan z Heraklei

w Bytyni ponad Pontem około r. 410 po Chr. żyjący i ztąd Herakleotą nazwany, przebywający w okolicy pełnej waru i wiru życia? Cóż nam donoszą inni mu współcześni, lub po nim żyjący? Oto czerpią oni z starożytnych dzieł takiego Herodota, Hanna, Scylaxa i Ptolomeusza i zdania ich albo żywcem bez wszelkich uwag podają, albo je też w takie z swęj strony dodatki zaopatrują, które ubliżają prawdzie i zamącają tylko czystość źródła, z którego były czerpane.

Od upadku więc państwa Rzymskiego nie mamy żadnego dziejopisarza łacińskiego, któryby nam coś podał pewnego o dawnęj naszęj Słowiańszczyźnie, tak iż znów gęsta mgła pokrywa te kraje nasze i ludy na północnym wschodzie zamieszkałe, która trwa znów przez jakie 900 lat aż do pojawienia się Nestora, mnicha z Kijowa, około r. 1100 po Chr., którego drogocenna praca nową stanowi erę w dziejach naszych i promieniami swojemi rozświeca ciemności, jakie zaległy ponad Słowiańszczyzną.

Jeśli powyżęj wspomniałem coś o pomroku, a nawet nocnych cieniach, które zapadły w krajach Słowian: bynajmnięj przez to nie mam jeszcze na myśli ciemnoty, jakaby w krajach tych nad przodkami naszymi zapanować miała; owszem twierdę stanowczo, że ludy te miały swoją oświatę, swoją naukę i ogładę, swój zmysł polityczny, w najważnięjszym zaś względzie t. j. w pojęciach i zasadach religijnych o wiele wyżęj stały od samych Greków; chcę tylko to powiedzieć: że Słowianie, chociaż mieli swoich

VI

królów, swoich wodzów, swoich kapłanów i dzieje swoje, nie mieli w okresie tym ani swoich własnych ani też obcych dziejopisarzów, jak bywało dawniej, którzyby zebrane o nich wiadomości spisali i potomnym je przekazali.

Ponieważ więc z całego szeregu starożytnych dziejopisarzów i geografów najważniejsze względem Słowian zajmują miejsce Pomponiusz Mela i Klaudyusz Ptolomeusz z powodu swoich obszernych i dokładnych podań, przeto też dziełka ich przetłumaczyłem na język ojczysty i w zestawieniu obok siebie pożyteczne prace ich podaję ziomkom moim z tem nadmienieniem: że w tłumaczeniu Ptolomeusza opuściłem wstęp jego, stanowiący księgę I i opis Włoch i Afryki, jako mniej nas obchodzące, tem bardziej że ciekawy Czytelnik znajdzie już w Meli dostateczny ich opis. Dzieło Ptolomeusza jest drugim nieprzepartym dowodem, wskazującym nam na odwieczne życie i panowanie rzeszy słowiańskiej jak w całej prawie Europie, tak i w Azji aż do granic Chin i Indyi.

Potrzebne do geografii Ptolomeusza objaśnienia dziejowe, etno- i geograficzne znajdzie Czytelnik połączone z objaśnieniami do chorografii Meli, w pracy mojej: „Przyczynki do wyświecenia dziejów i siedlisk starożytnej Słowiańszczyzny,“ podjętej ku wyświeceniu prawdy dziejowej, przez tyle wieków tak niegodnie pogiębianej i tak bezwstydnie do samolubnych celów swoich nakręcaniej.

Słówko o Ptolomeuszu i dziełach jego.

Klaudiusz Ptolomeusz urodził się w Ptolomajdzie Hermaju, w górnym Egipcie, w pierwszej połowie II wieku po Chr. (117—138) i żył za panowania cesarzów Hadriana i Antonina Piusa. Przeniósł się potem do Alexandryi i osiadł przy sławnym czasie swego Serapionie, w którym znajdowała się biblioteka z 70,000 rękopisów w zwojach złożona, najważniejszych dzieł najznakomitszych pisarzy i uczonych starego świata. Tu przy téj krynicy nauk i wiadomości przemieszkał on aż do śmierci swojej i ztąd też przez Swidasa i późniejszych pisarzy Ptoloméjczykiem nazwany został.

Wslawił on się głęboką nauką swoją i rozległemi wiadomościami na polu geografii, matematyki, astronomii, filozofii i wiele dzieł uczonych zostawił po sobie. Do najważniejszych pomiędzy niemi należy jego Geografia w 8 księgach, która do takiej doszła wziętości, iż ją Arabi w 827 r. na swój język przetłómaczyli. Najslawniejszą zaś jest jego *Megale syntaxis* (*Μεγάλη συνταξις*) nauka o obrotach ciał niebieskich. Jak zaś w jego geografii część matematyczna stanowi bardzo ważny przedmiot téj nauki i prowadzi nas do tem łatwiejszego pojęcia i nauczenia się geografii starożytnéj i jak obok tego rozmiaru matematycznego podaje nam obszerny i ścisły opis powierzchni ziemi t. j. tego, co się na niej znajduje — miast, osad, gór, rzek, mórz i ludów na niej zamieszkałych; tak w drugim dziele je-

VIII

go astronomicznem — ziemia nasza jest punktem środkowym w całym naszym widnokregu. Dla lepszego ziemi tej objęcia, rozmierzył on ją sobie i podzielił tarczę jej na stopnie i minuty długości i szerokości geograficznej — pierwszy z starożytnych mędrców w tej mierze i dla tego też nadal on przez to tej nauce nowy układ i obrot i stał się rzeczywistym jej reformatorem. Wkrótce system ten jego ogólnie uznanym, przyjętym i wszędzie po szkołach zaprowadzonym został. Przetrwał on nawet u narodów chrześcijańskich aż do XVII wieku, wskazując nam na swój wielki pożytek i nie mniejszą dogodność w nauce geografii.

Przy przemiarze tym jego i zastosowaniu go do przemiarów naszych dziś na mapach zachodzących o tem nam jednak pamiętać należy: że co do długości swojej jest on o 3 stopnie krótszym, a co do szerokości swojej o 2 przeszło stopnie węższym od naszego powszechnie zaprowadzonego przemiaru, tak iż koniecznie dodać nam je trzeba do stopni Ptolomeuszowych, jeśli na mapie naszej zgodnie z jego oznaczeniem znaleźć mamy jakiebądź przezeń wskazane miejsce, czyto miasto, czy górę, czy rzekę, czy morze.

Jak Mela, tak on ma swoje pojęcia, które nie na karb jego uprzedzenia lub nieświadomości, lecz na karb ówczesnych pojęć czasu — zaliczyć powinniśmy.

KSIĘGA DRUGA.

ROZDZIAŁ I.

Hibernia (Irlandia) wyspa Britanii.

Europy tablica I.

Opis północnej strony, po za którą znajduje się ocean północny, który także zowie się lodowatym albo umarłym:

Borejaszowy przylądek pod	11°	dł. 61°	szer.
Weniknijski przylądek pod	12 50	61 20	
Widwy rzeki ujście pod	13	61	
Argity rzeki ujście pod	14 30	61 30	
Robogdów przylądek pod	16 20	61 30	

Mieszkańcami zaś po téj stronie są od zachodu Wenikni po za nimi zaś na wschód Robogdy.

Zachodniej strony opis do której przytyka Ocean zachodni. Potem

Borion przylądek pod	11	61	
Rawy rzeki ujście	11 20	60 40	
Nagnata znaczne miasto	11 15	60 15	
Libny rzeki ujście	12 30	60	
Ausowy rzeki ujście	10 30	59 20	
Seny rzeki ujście	9 30	59 30	
Dury rzeki ujście	9 40	58 40	
Jeny rzeki ujście	8	58	

Zamieszkują w tych stronach po Weniknach Erdyni poniżej tychże Nagnaci; potem Autyni; potem Gangani a poniżej tychże Wielobory.

Południowej wreszcie strony opis, do której przylega ocean Wergiwijski.

Po przyładku południowym

Dabrony rzeki ujście	11°15	dł. 57°	szer.
Birgi rzeki ujście	12 30		57 30
Święty przyładek	14		57 30

Mieszkańcami po nad tym brzegiem są po Wieloborach Hiberni, po nad niemi Wodyaki i bardziej na wschód Bryganci.

Wschodniego wybrzeża opis do którego dotyka ocean Hiberyjskim nazwany. Po świętym przyładku leżącym pod

14 57 40

po za nim

Modowy rzeki ujście	13 40	58 40
Manapia miasto	13 30	58 40
Oboki rzeki ujście	13 10	59
Eblana miasto	14	59 30
Bowindy rzeki ujście	14 40	59 40
Izamniast przyładek	15	60
Windery rzeki ujście	15	60 15
Logi rzeki ujście	15 20	60 15

Po za którymi przyładek Robogdion.

Zamieszkują na tem wybrzeżu po Robogdianach Daryni, poniżej nich Wolumci; potem Elblani; dalej Kaucci; poniżej nich Manapi; potem mieszkają Koryjondzi ponad Brygantami.

Miasta zaś są te wewnątrz kraju:

Regia	13	60 20
Reba	12	59 45
Laberus	13	59 15
Makalikon	11 30	58 40
Druga Regia	11	59 30
Dunon	12 30	58 45
Iverniss	11	58 10

Po nad Ivernią znajdują się wyspy zowiące się Ebudy w liczbie 5, z których najbardziej na zachód wysunięta zowie się Ebuda 15° dł. 62° szer.

Najbliższe od niej na wschód położone także

Ebuda	15 40	62
Potem Rycina	17	62
Potem Maleos	17 30	62 10
Potem Epidion	18 30	12

Także na wschód od Iverni są następujące wyspy:

Monaoida	17 40	61 30
Mona wyspa	15	57 40
Edra wyspa pusta	15	59 30
Limna wyspa pusta	15	59

ROZDZIAŁ II.

Alwion wyspa Brytańska.

Europy tablica I.

Północnej strony opis ponad którą jest ocean nazwany Due Kaledoński Nowanton półwysep i tego samego imienia przylądek

	21	61 40
Rerigońska zatoka	20 30	60 50
Windogara zatoka	21 20	60 20
Klota (bloto) zbiorowisko wody	22 15	58 40
Lemańska zatoka	24	60
Epidion przylądek	23	60 40
Longi rzeki ujście	24	60 40
Ityii rzeki ujście	27	60 40
Wolsas zatoka	21	60 20
Nawaji rzeki ujście	30	60 30
Tarwedum czyli Orkasa nayty	31 20	60 55

Zachodniej strony opis, do której dotyka Ivernijski ocean i Wirgiwijski; po za Nowantów półwyspem pod stopn. 21 61 40

Abrawany rzeki ujście	19 ^o 20 dł.	61 ^o	szer.
Jeny ustęp wody	19	60	30
Dziewy rzeki ujście	60		
Nowej rzeki ujście	18 20	59	30
Ituny zbiorowisko wody	18 20	58	45
Moričkambe zbiorowisko wody	17 30	58	20
Segantów przystań	17 20	57	45
Belizama zbiorowisko wody	17 30	57	20
Segeja zbiorowisko wody	17	57	
Tojsowy rzeki ujście	15 40	56	20
Ganganów przylądek	15	56	
Stokij rzeki ujście	15 20	55	20
Twerowy rzeki ujście	15	55	
Oktapiteron przylądek	14 20	54	30
Towij rzeki ujście	15 30	54	30
Ratostatiwij rzeki ujście	16 30	54	30
Sawriana zbiorowisko wody	17 20	54	30
Weksala zbiorowisko wody	16	53	30
Heraklea przylądek	14	53	
Antiwestajon wystający przylądek czyli Wolerion	11	52	45
Damnonion czyli Okryński przylądek	12	51	30

Południowego wreszcie wybrzeża opis poniżej którego znajduje się ocean Brytański. Po za Okryńskim przylądkiem

Ceniony rzeki ujście	14	51	45
Tamary rzeki ujście	15 40	52	10
Itaki rzeki ujście	17 40	52	20
Alajny rzeki ujście	17 40	52	40
Wielka przystań	19	53	
Pryzantony rzeki ujście	20 20	53	
Nowa przystań	21	53	30
Kancion przylądek	22	54	

Opis najbliższych pomiędzy krańcem północnym, a ku południowi zwróconych brzegów, do których dotyka ocean Germański.

Po Tarwedni przylądku czyli Orkasie, o którym już wspomniono wyżej

Wirwedron przylądek	31 ^o	dł. 60 ^o	szer.
Werubion przylądek	30	59 40	
Ily rzeki ujście	30	59 40	
Wysoki brzeg	29	59 40	
Loksy rzeki ujście	28 30	59 40	
Warar zbiorowisko wody	27 20	50	
Twezy zbiorowisko wody	27	59	
Kelny rzeki ujście	27 30	58 30	
Tajzałów przylądek	27 30	58 30	
Dziewy rzeki ujście	26	58 30	
Tiawa zbiorowisko wody	25	58 30	
Tyny rzeki ujście	24	58 40	
Woderia zbiorowisko wody	22 30	58 45	
Alanny rzeki ujście	21 40	58 30	
Wydry rzeki ujście	20 10	58 30	
Dunon zatoka	20 15	57 30	
Gabrantuikom dogodna zatoka	21	57	
Okelon przylądek	21 15	56 40	
Aby rzeki ujście	21	56 30	
Metaris zbiorowisko wody	20 30	55 20	
Garienny rzeki ujście	21 15	55 5	
Wzgórze (wyniosłość)	20 10	55	
Idumony rzeki ujście	20 30	54 20	
Jamesa zbiorowisko wody w niem przylądek Kancion	22	54	

Zamieszkują prócz w północnej stronie wewnątrz półwyspu tego samego nazwiska

Nowanci u których te się znajdują miasta:

Łukobibia	19	60 20
Religionion	20 10	60 40

Poniżej tychże Zelgowianie (Z Lgowa) u których to są miasta:

Karwantorigon	19	59 50
Uksela	18 30	59 20
Korda	20	59 40
Trimoncion	19	59 40

Od tych na wschód Damnoni ku północy gdzie się znajdują miasta:

Kolania	20°30	dł. 59°10	szer.
Wandwara	21 40		60
Koria	21 30		59 20
Alauna	22 45		59 20
Lindun	23		59 30
Wiktorja	23 30		59

Otadini na południe, gdzie się znajdują miasta:

Kuria	20 10		59
Bremenion	21		58 30

Po Damnonach od wschodu lecz więcej ku północy od przylądku Epidia prawie aż do wschodnich Epidów, po za którymi Keroni; potem na wschód Kreoni; dalej Karnonaki; dalej zaś Karyni i najbardziej na wschód wysunięci mieszkają Kornawi.

Od zatoki Lemanońskiej aż do zbiorowiska wody Wararu, Kaledoni i powyżej nich Kaledoński las od nich na wschód Dekanci, po za którymi Łużycanie graniczący z Kornawami i po za Łużyczanami — Smer-tanie; poniżej zaś Kaledończyków Wakomagi, którzy te mają miasta:

Banacia	24		59 20
Tameja	25		59 20
Skrzydlaty obóz	27 15		59 20
Twezis	26 45		59 10

Poniżej na zachód Wenikoni, którzy mają miasto Orreje

Orreje	24		58 45
--------	----	--	-------

Na wschód Tajzali miasto

Diewana, (Dziewanna)	26 15		59
----------------------	-------	--	----

Dalej poniżej Zeligowian i Otadinów rozciągają siedliska swoje po obydwóch brzegach morza Bryganci, którzy mają te miasta:

Epejakon	18 30		58 30
Winowium	17 30		58
Katuraktionon	20		58

Kalaton	19°	dł. 57°45	szer.
Isurion	20	57 40	
Rigodunum	18	57 20	
Olikana	19	57 30	
Eborakon	20	57 20	
Legion VI zwycięski			
Klamuntodunum	18 45	57	

W pobliżu ich około zatoki Dogodny, Paryżanie
i miasto Petuaria 20 40 56 40

Poniżej nich i Brygantów najdalej na zachodzie
mieszkają Ordwicy mający te miasta:

Mediolan	16 45	56 40
Brianogienum (Branogenion)		

Od nich zaś ku wschodowi Kornawi, którzy te ma-
ją miasta:

Diewanna	17 20	56 45
i legion XX zwycięski		
Wirokonium	16 45	55 45

Po za nimi Korytawi z miastami:

Lindun	18 40	55 45
Rage (Katienchlani)	18	55 30

Odtąd Katienchlani z miastami

Saleny	20 10	55 40
Uralanion	19 20	55 30

Po za nimi Symeny z ich miastem

Wenta	20 30	55 20
-------	-------	-------

i dalej na wschód w pobliżu zbiorowiska wody Ja-
mesy Trynceanci z ich miastem

Kamudolanon	21	55
-------------	----	----

Po za ludami zaś, któreśmy wymienili najbardziej
na zachód wysunięci Demeci z miastami

Lucatinon	15 45	55 10
Maridunum	15 30	54 40

Od tych zaś na wschód Silury z miastem

Bulayon	16 22	55
---------	-------	----

Po za tymi Dobuni z mia-
stem Korionin

18	54 10
----	-------

Dalej Atrebaci z miastem		
Kalewa	19 ^o	dł. 54 ^o 15 szer.
Za temi na daleki wschód Kauci, gdzie są miasta:		
Londyn	20	54
Darwernon	21	53
Rutupie	21 45	54
Poniżej zaś Atrebatów i Kanciów mieszkają Regni		
z miastem Nowomagus	19 40	35 25
Poniżej Dobunów Belgowie (Wielcy) z miastem:		
Ischalon	16	53 30
Wody gorące (Wary)	17 20	53 40
Weata	18 40	53 30
Od tych na północny zachód i południe:		
Durotrygi z miastami:		
Duniom	18	52 55
Po za tymi na daleki zachód Dumnoni z miastami:		
Woliba	14 42	52 20
Uksela	15	52 45
Tamare	15	52 15
Iska	17 30	52 45
W pobliżu Albionu leżą wyspy pod stokami Orkadów		
Okita wyspa	32 40	60 45
Dumna wyspa	30	61
Po nad nią około 20 wysp Orkadów które w przecięciu leżą pod		
	30	61
i jeszcze wyżej po nad niemi Tuła, której część najbardziej na zachód wysunięta		
leży pod	29	63
Najbardziej na wschód leżąca	31 40	63
najbardziej na północ	30 20	62 15
najbardziej na południe	30 20	62 40
i w środku leżąca	30 20	63
Po stronie Tryndantów te są wyspy:		
Toliapis	23	54 20
Kowno wyspa	24	54 30
Poniżej zaś wielkiej przystani wyspa		
Wekta, która w przecięciu leży pod	19 20	52 20

ROZDZIAŁ III.

Hiszpański Biecz.

Europy tablica II.

Hiszpania, którą Grecy Iberją zowią, składa się z trzech dzielnic: z Biecza, Łużyc i Tarakonu. Biecza tego zachodnia i północna strona graniczy z Łużycami i z częścią Tarakonu, której strony ten jest opis:

Ku wschodowi znajduje się koryto rzeki Any 4°20 dł. 37°30 szer.

w której to w stronie ku wschodowi rzeka się zakręca 6 20 39
i granic Łużyc dotyka 9 39

I linia ztąd obok Tarakonu po-
ciągniona, która aż do morza
Balearskiego sięga 11 37 15
Źródła zaś rzeki znajdują się pod 14 40

Południową zaś Biecza stronę od morza zew-
nętrznego i cieśniny Herkulesa zakończa ocean, od we-
wnętrznego zaś morze Iberyjskie i tej właśnie strony
ten jest opis:

Po za ujściem rzeki Any do morza zewnętrznego
w ziemi Turdetanów:

Onowa Asturyjska 4 40 37 20

Biecza rzeki koryto na wschód
zwrócone 5 20 37

Źródła rzeki 12 38 30

W pobliżu Asty zbiorowisko wody 6 30 45

W ziemi Turdulów Menestyjska
przystań 6 36 20

Przylądek od którego zaczyna się
zatoka i nad nią świątynia Ilery
(Junony) 5 45 36

Bielona rzeki ujście 6 10 36 10

Bielon miasto	6 ^o 15	dł. 36 ^o 4	szer.
U Bastólów którzy się zowią Fenicianami Menralia	6 30		36 30
Tranedukta	6 40		36 20
Barbesola miasto	7 15		36 10
Karteja	7 30		36 10
Kalpe góra i słupek wewnętrznego morza	7 30		36 15
Na morzu Iberyjskim Barbasoli rzeki ujście	7 40		36 40
Suel (Sól)	8		36 5
Saduki rzeki ujście	8 30		37
Malaka	8 50		37 30
Manoba	9 15		37 15
Seks	9 45		37 15
Selambina	10 15		37 15
Wyniosłość ziemi = wzgórze	10 50		37 5
Abdara	10 45		37 10
Przystań wielka	11 20		37 5
Charidemos przylądek	11 30		36 20

Pozostała część dzielnicy, która w stronie północno wschodniej leży po nad morzem Balearskim odgranicza linia od tego przylądka aż do wskazanego miejsca połączona, w pobliżu której znajduje się:

Wareja miasto (Wary)	11 45	37 10
----------------------	-------	-------

Na wybrzeżu morskiem od Menralii aż do Wareji miasta mieszkają wspomnieni przez nas Bastuli; po nad nimi w środkowej części przylegającej do Tarakonu mieszkają Turduli, do których te wewnętrzne należą miasta:

Secia	9 10	38 50
Ilurgis	9 30	38 40
Wogia	9	38 30
Kalpurniana	9 45	38 30
Secila	9 15	38 10
Winiana	10	38 15
Korduba	9 20	38 5
Ulja	9 30	38

	10°	dl. 38°	szer.
Obulkon			
Arcylakis	8 45	37 45	
Detunda	8 40	37 25	
Murgis	8 15	37 20	
Salduba	8 45	37 20	
Tuki	8	37 10	
Sala	7 30	37	
Balda	7	36 40	
Ebora	6 15	36 30	
Onoba	6 10	36 20	
Illipula (Wielka)	9 40	38	
Selia	9 40	37 45	
Weskis	9 30	37 30	
Eskwa	9 10	37 10	
Artygis	9 40	37 25	
Kalekala	10 10	37 45	
Lacibis	10 15	37 30	
Sakila	10 25	37 50	
Lacyppo	10 45	37 50	
Illibera	11	37 40	

W wewnętrznej zaś krainie po za Łużycami mieszkają Turdetani, gdzie się znajdują miasta:

Kanak	4 20	38
Seria	4 40	37 45
Oska	5	37 15
Kairana	5 10	38 20
Urian	5 40	38 20
Illipula	6	38
Setida	5 30	37 45
Ptuki	5 30	37 20
Sala	5 10	37 10
Nabrysia	5 40	37 30
Ugia	5 30	37 20
Asta	6	37 20
Kortikata	6 40	38 20
Lelia	6 20	38 10
Italika	7	37 40
Maksylua	6 30	37 30

Ukia	6 40	dl. 37 ^o 15 szer.
Karysa	7	37 10
Kalduba	6 30	37 5
Pajsula	7	38 50
Sagund	7 40	38 55
Aziudon	7 10	38 55
Nertobriga	8	38
Kontributa	7 10	38 55
Regina	7 10	38 55
Korsów	8	38 40
Mirobriga	7	38 25
Spolemin	7 20	38 20
Illipa wielka	7 40	38 10
Ispala	7 15	37 50
Obukola	8	37 45
Kalekula	7 40	37 20
Oleastron	7 20	37 10
Urbone	7 30	37 5
Besipo	7 15	37 5
Fornaka	8 30	38 50
Arsa	8 40	38 35
Azila	8 35	38 25
Astiga	8 15	38 20
Karmonia	8 10	38

U Bieczan Skołotan.

Aruki	5 50	38 50
Arunda	6 30	38 50
Kurgia	6	38 40
Acynipo	6 30	38 25
Wam	6 15	38 25

Góry zaś w Bieczu zowią się:

Mariany których część średnia położona pod	6 20	37 40
która się zowie Illipula położ. pod	6 30	37 5

Także i wyspa znajduje się w pobliżu téj krainy
na morzu zewnętrznem i na niej miasto:

Gadira położone pod	5 10	36 10
---------------------	------	-------

ROZDZIAŁ IV.

Łużyce Hiszpańskie.

Europy tablica II.

Wskazaliśmy już, że południowa część Łużyc jest północną stroną Biecza, północna zaś strona dotyka Tarakonu, prawie w pobliżu zachodniej części rzeki Dory, która wpada do morza zewnętrznego i leży pod stopniami długości i szerokości 5°20 dł. 41°50 szer. z téj strony dotyka rzeka granic

Łużyce pod	9 10	41 50
źródła rzeki są pod	12 40	41 40

wschodnia zaś strona dotyka samego Tarakonu i łączy się z granicami przez nas wskazanemi ponad rzeką Aną i Dorą. Zachodniej zaś strony, która obok oceanu zachodniego się rozciąga, następujące jest położenie. Po za ujściem rzeki Any u Turdetanów:

Balsa	3 40	36 40
Osonowa	3	37 50
Święty przylądek	2 30	38 15
Kalipody rzeki ujście	5	39
Salacia	5	39 25
Zetobryx	4 55	39 30

U Łużyczan.

Barbarion przylądek Oliasypów	4 50	39 50
Pagu rzeki ujście	5 50	40 10
z téj strony gdzie rzeka sięga Tarakonu.		
Źródła rzeki	9	40 30
Luna góra przylądek	11 40	40 45
Mondy rzeki ujście	5 10	40 50
Waki rzeki ujście	5 10	41 20
Po za nimi jest		

Dory rzeki ujście	5°20	dł. 41°50	szer.
w przyległej do przylądka świętego ziemi mieszkają			
Turdetani, którzy te mają miasta w środku Łużyc			
Pax Julia	5 20	39	
Julia Mirtillis	5 15	38 45	

W wnętrzu kraju od nich mieszkają Celtowie (Skototanie), których te są miasta w Łużycach:

Łakobrzeg	5 45	40 15
Kcepiana (Cepiana)	5 20	40
Bretoleja	6	40
Mirobriga	5 20	39 45
Arkobriga	5 40	39
Meribriga	6 30	39 40
Katralejka	5 40	39 20
Białe wieże	6 10	39 30
Arkandis	6 10	39 5

Po nad niemi Łużycanie, których te są wewnątrz kraju miasta:

Laware	5 50	41 45
Aricium	5 40	41 30
Selium	6	41 20
Elbokora	6 30	41 15
Aradukta	6 40	41 30
Wellada	6 40	41 5
Werurion	7 15	41 5
Eminion	7 20	41
Chretina	5 30	40 40
Arabriga	5 40	40 30
Skalawy osada	6	41 55
Takuba	6 20	40 45
Konkordia	6 40	40 30
Talabriga	7 30	40 45
Rustikana	7 10	40 30
Mendykuleja	6 50	40 15
Kekaurion	6 40	40
Turmogon	8	40 15
Burdwa	7 20	40
Kolarnon	6 50	39 45

Salajkos	6°40	dł.	39°30	szer.
Ammeja	7		39	20
Ebura	7		39	5
Norba Cezarea	7 30		39	55
Liciana	7 20		39	40
Augusta Emerita	8		39	30
Ewandria	7 20		39	15
Gereja	7 40		39	5
Cecillia Gemallina	8 30		39	20
Kapasa	8 40	Wetoni	39	10
najdalej na wschód Wetonii i ich miasta				
Łąka (Lankia) miejska	8 30		41	40
Katajobriga	8 50		41	50
Salmantika	8		41	15
Augustobriga	8 20		41	15
Okelon (Ohelon)	8 20		41	15
Kapara	8 30		41	
Manliana	8 20		41	
Lakonimurgi	8 20		40	45
Deobriga	8 40		40	40
Obila	8 50		40	25
Lama	8 30		40	5

Do Łużyc należy przyległa wyspa: Łąd dobry — Londobris.

ROZDZIAŁ I.

Hiszpański Taronon.

Europy tablica II.

Taki jest stan zachodniej strony Tarononu po nad Oceanem zachodnim. Po za ujściem Dory u Kalaików Kałużan szarawarowych Wrekarów:

Awy rzeki ujście	5 30	42 15
Awaron przylądek	5 30	42 30

Neby rzeki ujście	5 ^o 40 dl.	42 ^o 45 szer.
Limy rzeki ujście	5 30	43 15
Miniusza rzeki ujście	5 20	43 40
Źródło rzeki	11 30	44 15
U Kałużan Łuckich:		
Orwion przylądek	5 30	44
Wiji rzeki ujście	5 40	44 20
U Artabrów:		
Tamary rzeki ujście	5 40	44 40
Artabryjskie jezioro czyli przystań	5 20	45
Nerion przylądek	5 15	45 10
Północną zaś stronę po nad którą znajduje się Ocean nazwany Kantabryjski, w następującym porządku się opisuje:		
po za przylądkiem Neryuszem	5 15	45 10
Drugi przylądek na którym znajdują się		
Sestá ołtarze na wierzchołku góry	5 40	45 30
Wiru rzeki ujście	6 15	45 30
Najbliższy ztąd przylądek	6 30	45 30
U Kalaików — Kałużan Łuckich w wielkiej przystani:		
Flawiusza brzeg	7 15	45
Lapat corum; przylądek który się także Trylejkiem nazywa	8 15	45 15
Meary rzeki ujście	9	45 45
Nawy rzeki ujście	10 20	45 40
Nawiliowony rzeki ujście	11 20	45 45
U Pasików:		
Flawisnawia	11 45	45 25
Nali rzeki ujście	12	45 30
U Kantabrów:		
Neuga Ucesia	13	45 40
U Autrygonów:		
Nerwy rzeki ujście	13 10	44 40
Flawiobriga	13 30	44 15
U Karystów:		
Newy rzeki ujście	13 45	44 25

U Wardulów:

Menoska	13°	dł. 45°40 szer.
U Waskonów	14 20	45
Ojazów miasto	15 10	45 5
Ojazo przylądek pirenéjski	15 10	45 50

Strona zwrócona na południowy wschód słońca, kończąca się Pirenejami od wspomnionego przylądka aż do owego wierzchołka w morzu śródziemnem, na której zbudowana jest świątynia

Wenery, leży pod 20 20 42 20

góra ta zaś pochyla się nieco ku Hiszpanii, tak iż połowa tego garbu przechyla się w stronę

Tarakonu pod 17 43

Z innych stron Tarakonu wspomnieliśmy już te, które leżą przy Łużycach i Bieczu; reszty zaś znajdującej się około morza Balearskiego i zwróconej w północno wschodnią stronę — w następującym porządku podajemy:

poza granicą nad Bieczem położoną pod 12 37 15

U Bastytanów wybrzeża morskie

Urce 22 37 20

U Kontestanów wybrzeża morskie

Łuck 12 10 37 35

Kartagina nowa 12 12 37 10

Skombrazia wzgórze 12 55 38 5

Tereby rzeki ujście 12 30 38 30

Halony 12 40 38 35

Setabii rzeki ujście 13 38 45

Illicytańska przystań 13 30 38 45

Cukrony rzeki ujście 14 38 30

U Idetanów wybrzeża morskie

Palanki rzeki ujście 14 40 38 55

Turuli rzeki ujście 15 39

Dianian u Herkanów wybrz. morsk. 15 40 39 30

Tenebrian przylądek 15 55 39 40

Tenebrian przystań 15 30 40

Iberu rzeki ujście 16 40 30

Średnia jego długość	40°	dł. 42°	szer.
Źródło rzeki	12 30	44	
Kasietanów wybrzeża morskie			
Tarakon	16 20	40 40	
Subur (Podborze)	16 50	40 45	
Lojestanów wybrzeża morskie			
Barcin	17 15	41	
Rubrikaty rzeki ujście	17 30	41 15	
Betulon	17 50	41 20	
Lunnarion przylądek	18 30	41 30	
Diluron	18	41 45	
Blanda	18 15	42	
Krajowców wybrzeża morskie			
Sambroki rzeki ujście	18 30	42 10	
Rzeczne przylądki dowozu i wywozu towarów na składowie będących	18 45	42 20	
Kłodiany rzeki ujście	19	42 30	
Rodie miasto	19 30	42 30	
i potem, cośmy dopiero co powiedzieli świątynia			
Wenery	20 20	42 20	
Góry w Tarakonie zowią się Unindami których ostateczne kończyny leżą pod	20	44	
Edulion 9° 45° i 11°	30	41 30	
której ostateczne krańce znajdują się pod	14	40 i 42	30 i 16 43
Idubeda której ostateczne krańce są pod	14	— i 41	30 i 14 20 30
Ortopeda której ostateczne krańce są pod	12	— i 37	40 i 14 39 40
Zamieszkują zaś w około przylądka Neriusze Artabry którzy te posiadają miasta:			
Klaudiomerion	5 45	45 10	
(Norion) Nowe	6 10	45	
Najbliższemi tych są Kalaiici, którzy te mają miasta wewnątrz kraju swego: Buron			
Olina	8 15	45 5	
Wika	8 30	45 30	
Wika	9 20	45 20	
Libuiska	10 10	45 20	

Pintia	10 ^o 10	dł. 45 ^o 5	szer.
Karonion	7	45	45
Turbciana	6 20	43	45
Glaudomir	7	43	30
Ocelon	8 20	44	25
Turriga	8 50	44	35

U Kaporów:

Iria Flaria	6 25	44	30
Lucus Augusti (Augusta gaj)	7 25	44	25

U Sylinów:

Gorące wody — wary	6 20	44	20
Daktonion	7 30	44	

U Baidiów:

Flavia lambris	7 50	44	45
----------------	------	----	----

U Senrów:

Talaminie	8 30	44	30
Wody Kwintynskie	8 30	45	10

Do nich przylega z strony wschodniej Asturia i w niej te są miasta:

Gasasturów	11	45	
Lawerna	11	44	30
Interiamnion	10 15	44	20
Argenteola	9 20	44	45
Lanciati	9 20	43	30
Maliaka	10 20	44	
Gigia	11 30	43	45
Bergidon Flawiusza	8 30	44	10
Interammum Flawiusza Międzyrzecz	9	44	

Legion VII Pobratymczy:

U Brygecynów:

Brygójkanon — Arygajkiem	10 4	44	50
--------------------------	------	----	----

U Bedunensów:

Bedunia	10 50	44	40
---------	-------	----	----

U Orniaków:

Interkacia	11 10	44	15
------------	-------	----	----

U Lugunów:

Peloncion	11 40	44	50
-----------	-------	----	----

U Selinów:		
Nardinion	10 ^o 20	dł. 43 ^o 45 szer.
U Superatów:		
Petawonia	11 40	44 50
U Amaków:		
Asturika Augusta	9 30	44
U Tiburów:		
Nemetobriga (brzeg niemiecki)	7 30	43 45
U Gigurów:		
Targowa Gigurów (targowisko)	8	43 45

Pomiędzy rzekami Miniuszem i Duriuszem zamieszkuje ziemię w pobliżu morza Kalaici Brekari którzy te mają miasta:

Brekar Augusta	6	42 40
Caladunum	6 30	43 30
Pinetos	7 40	43 35
Konplutika	8 30	43 25
U Turodów:		
Wody lecznicze	6 30	43 25
U Nemetów to jest Niemców:		
Wolobriga	6	42 35
U Kojlerynów:		
Kolobryga	6	42 20
U Bibalów Biwalow:		
Targowa Bibalow	7 20	43 20
U Limików:		
Targowa Limików	6 50	42 45
U Grojow:		
Tundy	8 20	42 45
U Lewanków:		
Merwa	7 30	42 40
U Kwakernów — Kwaków:		
Wody Kwakernów	7 20	42 20
U Lubienów:		
Kambeton	8 10	42 20

U Narwasów:

Targowisko Narwasów 8° dl. 42° szer.

Naprzeciw nich mieszkają Krowiarze którzy te mają miasta:

Wargiaci	9 45	43 25
Interkacia	10 15	43 25
Umiracion	11	43 30
Porta Augusta	9 40	43 20
Antraka	10	43 15
Lakobriga	10 20	43 20
Awija	10 20	43
Seponcia paramika	9 30	43
Gela	9 40	42 55
Albocela	9 40	42 40
Rauda	9 20	42 35
Segisama Juliuszowa	9 50	42 40
Palancia	10 30	42 30
Eldana	9	42 20
Kaugion	9 40	42 25
Kawka	10	42 20
Oktoduron	9 40	42 10
Pincia	10 10	42
Sentika	9	41 55
Salabris	9 40	41 55

Na wschód od Asturii mieszkają Kantabry i te są ich miasta wewnątrz kraju:

Konkana	12 10	44 55
Otta wielka	12 40	44 55
Argenomeskon	12	44 30
Wadynia	11 50	45 55
Wiellica	12 13	44 15
Kamaryka	11 40	44 5
Juliobriga	12 10	44
Morejka	11 45	43 50

Poniżej tych są Marbogi, których są miasta:

Brawon	12	43 40
Sisaraka	11 30	43 30

Deobrigula	11°50	dł. 43°20	szer.
Setisakon	12	43	10

Od tych i od Kantabrów ku wschodowi Autrigoni u których te są miasta wewnątrz kraju następujące:

Uxama Warka	13	44	15
Segizamon kulon	13	43	50
Wirweska	12 30	43	50
Antekwia	13	43	40
Deobriga	13 15	43	20
Wendelia	12 40	43	15
Salionka czyli Solonka	13	43	5

I za Murbogami Palendoni z temi ich miastami:

Wizonteion	11 10	42	50
Augustobriga	11 30	42	40
Sawia	12 30	42	40

Po za Antrigonami Wieroni których te są miasta:

Trition Metullon	13	42	50
Oliba (Oliwa)	13	42	40
Wereja	13	42	45

Poniżej Pelendonów i Weronów znajdują się Arewaci do których należą te miasta:

Konfloenta	11	42	35
Klunia — osada	11	42	
Termes			
Uxama Argellae	11 30	42	35
Setorcialakta	12 30	42	
Wieluka	12 30	42	25
Tukris	11 20	41	50
Numancia	12 40	42	30
Seguwia	13 30	42	25
Nowa Augusta	13 15	42	10

Na południe zaś od Krowiarzy i Arewaków mieszkają Karpetani, których te są miasta:

Iurbida	9 40	41	40
Exelesta	10 30	41	40
Ilarkures	11	41	35
Warada	11 30	41	30

Termida	12°	dł. 41°35	szer.
Tituacia	13	41 20	
Mantua	11 40	41 15	
Tolieton	10	41	
Konpluton	10 50	41 5	
Karaka	11 20	40 50	
Libora	9 45	40 45	
Ispinon	10 15	40 45	
Meterkoza	10 20	40 35	
Barnaka	11	40 30	
Alternia	10 30	40 25	
Paterniana	9 50	40 15	
Riguza	10 30	40 15	
Laminia	10 20	39 55	

Na wschód od tychże Celtibery (Skolotanie Iwery)
których te są miasta:

Belzinan	13 40	41 55
Turiassów	13 35	41 50
Nertobriga	14	41 45
Bilbis	14 25	41 30
Arkobriga	13 25	41 25
Cezada Kaitada	12 10	41
Mediolom	13	41
Attakom	13 20	41 5
Ergawica	12 20	40 45
Siegobriga	13 30	40 45
Kondabora	13 50	40 30
Bursada	12 45	40 35
Laxta	13 20	40 30
Valeria	12 30	40 25
Istonion	11 30	40 15
Alaba	12	40 20
Libana	12 20	40 10
Urkeza	11 20	39 45

Na południe od tych i od Karpetan mieszkają
Oretani i tam są miasta:

Salaria	9 20	40
Sizapona	10	39 55

Oreton pobratymców	9°10 dł.	40°40 szer.
Emiliana	10	39 40
Mirobriga	9 30	39 30
Jalica	10 40	39 25
Libisoka	11 25	39 30
Kastulon	59 30	39
Lusparia	9 45	39 10
Mentiza	10 20	39
Karwaria	11	39 5
Biacia	10	38 45
Lakuris	10 50	38 20

Po za wschodnimi częściami Skołat Iwerów mieszkają Sowelani których jest miasto:

Loweton (Lowencin)	13	40 20
--------------------	----	-------

Po za nimi i obok Oretanów mieszkają Bastilani, których te są miasta śródziemne, czyli wewnątrz kraju:

Pucialia	13 20	39 50
Salaria	13	39 40
Turbula	13 30	39 45
Saltiga	12	39 30
Biberra (W)	12 20	39 25
Abula	11 40	39 15
Asso	12	39 10
Bergula (W)	11 20	38 55
Karka	11	38 33
Ilunon	11 30	38 5
Arkilakis	11 20	38 20
Segiza	11 30	38 30
Orcela	11 30	38 5
Wergilia	11 20	37 35

Po za tymi mieszkają na wybrzeżu morza Kontestani i te są ich miasta śródziemne:

Menlaria	13 30	39 15
Walenzia	14	39 5
Setabis	13 10	39
Setabikola	13 40	38 55
Illicis	12 20	38 50
Jaspis	12 20	38 15

Od tych na wschód i od Bastitanów i Celto Iberów Estetani i ich miasta śródziemne:

Cezaraugusta	14 ^o 30	dł. 41 ^o 30	szer.
Bernaba	14 10	41 15	
Ebora	14 40	41	
Weleja	14 40	40 45	
Arsi	14 40	40 40	
Damania	14 30	40 30	
Leonika	14 40	40 15	
Osikierla	14 15	40 10	
Estobora	14 20	39 45	
Lasira	14 15	39 40	
Edeta czyli Lira	14 25	39 25	
Sagunt	14 35	39 20	

Od których dalej ku wschodowi Ilerkaoni i ich miasta wewnątrz krajowe:

Kartagina stara	16 40	41 20
Biskargis	14 15	41 10
Teawa	15 55	40 40
Adeba	15 40	40 30
Tijarjulia	15 30	40 35
Sigarra	15 9	40 15
Destoza	19 15	00

Na owym skrawku ziemi, który pomiędzy Ebrem i Pireneami się znajduje, obok Antrigonów, przez których środek rzeka owa przepływa, mieszkają na wschodzie Karyści i te ich są miasta wewnątrz kraju:

Swetazion	13 10	44
Tulica	13 40	43 45
Welia	13 55	42 20

Od tych ku wschodowi Warduli i ich miasta śródziemnego:

Gebela	14	43 50
Gabaleja	14 30	43 45
Tulonion	13 50	43 30
Alba	14 35	43 30
Segoncia	14 30	43 10

Tricion Tuborikon	13°40	dł. 43°10	szer.
Tabuka	14	42	50

Po za nimi Waskoni i ich miasta wewnątrz kraju:

Iturissa	15 25	43 55
Pompelon	15	43 45
Bituris	15 30	43 45
Andelus	15 30	43 30
Nemanturista	15 35	43 25
Kurnonion	14 50	43 15
Jaka	15 30	43 15
Grakura	15	43
Calagorina	14 40	42 55
Gaskonton	15	42 45
Ergawia	14 20	42 35
Tarraga	14 45	42 20
Muskaria	14 20	42 25
Secia	14 40	42 15
Alawona	14 40	41 55

a po za nimi dalej Ilergeci u których te są miasta śródziemne:

Berguzia	16 30	43
Celsa	16	42 45
Bergidon	15 30	42 30
Erga	16 10	42 30
Sukoza	15 10	42 30
Oska	16	42 10
Burtina	15 10	41 55
Gallika Flavia	15 30	41 40
Orgia	15	41 30
Ilerda	15 25	41 25

Po za nimi najdalej na wschód wysuniętymi są Kerretani których to jest miasto:

Julia Libika	15 25	42 45
--------------	-------	-------

Na pograniczu ich od zachodu mieszkają Autetani którzy mają miasta swoje:

Wary — gorące wody,		
Auza	16 10	42 10

Bekula	17°	dł. 42°15	szer.
Gerunda	17 55	42 15	

I po za nimi Kastellani, których te są miasta wewnątrz kraju:

Sebendunum	16 40	42 10
Basi (W)	17 55	42 5
Egoza	17 10	41 45
Bieceda (Biesiada)	17 30	41 50

I dalej od tych na zachód mieszkają Jakietani, których te są miasta:

Lesá	16 20	42
Udura	16 30	41 45
Aserys	16	41 40
Setelsis	16 40	41 35
Telobis	16	41 30
Cereza	15 40	41 20
Bakasis (W)	16 45	41 25
Jesus	15 30	41
Anabis	16 20	41
Cinna	15 50	40 50

Są także Indygentanów miasta wewnątrz kraju:

i u Lejetanów wewnątrz kraju miasta:

Deciana	17 40	42 35
Junkaria	18 30	42 20

i u Lejetanów wewnątrz kraju miasto:

Rubrykata	17 20	41 25
-----------	-------	-------

Wyspy zaś przyległe są do Tarakonu na Kantabryjskim oceanie, które się zowią Trylajkami, trzy skały, których średnia część leży pod

9 46 45

Na zachodnim oceanie 10 wysp Kassyderydów, których średnia część leży pod

4 45 30

i dwie wyspy nazwane Bożemi pod stopniami

4 40 43 20

Na morzu Balearskim wyspy Pityuzy, z których mniejsza zowie się Ofiuzą pod stopniami

14 50 38 20

Większa zaś Ebyzyo z miastem tegoż samego nazwiska pod 14° dł. 38^o5 szer. i 2 wyspy Balearydy po grecku Gimnezyami nazwane, na większej z nich są miasta 2:

Palma	16 10	39 15
Polencia	16 45	39 15

Na mniejszej zaś te miasta:

Samua	17 10	39 30
Mago	17 20	39 30

ROZDZIAŁ VI.

Gallia Akwitańska.

Europy tablica III.

Gallia podzielona jest na 4 dzielnice: na Akwitanią Lugduńską, Belgijską i Narbońską.

Akwitania graniczy na zachód z Oceanem Akwitańskim, którego wybrzeża w następującym zachodzą porządku: Po za przylądkiem Pyreneów Ojasek:

Attury rzeki ujście	16 45	44 45
Sigmany rzeki ujście	17	45 20
Kuriański przylądek	16 30	46
Gerumny rzeki ujście	17 30	46 30
Średnia jej długość	18	45 20
Zródło rzeki	19 30	44 15
Santonów przystań	16 30	46 45
Santonów przylądek	16	47 15
Kanenteli rzeki ujście	17 15	47 45
Piktonion przylądek	17	48
Likor przystań	17 30	48 15
Ligery rzeki ujście	17 40	48 30

Na północy graniczy z częścią dzielnicy Lugduńskiej obok dopiero co przez nas wymienionej rzeki Ligery

aż do téj części, gdzie rzeka ta ku południowi się zwraca pod stopniami 22° dł. 48° szer.

Wschodnia zaś jéj strona styka się z częścią Lugduńską dzielnicy z biegiem rzeki Ligery aż do jéj źródeł pod stopniami 20 44 30

i z częścią Gallii Narbońskiej aż do krańca znajdującego się w Pirenejach, położonego pod 19 43 10

Południowa strona łączy się z częścią Pirenejów i Gallii Narbońskiej, i to z tą Narbońską, która się ciągnie od źródeł rzeki Ligery aż do wspomnianej przez nas góry w Pirenejach; od zachodu zaś z Pirenejami w téj części która aż do przylądka Ojasa się rozciąga.

W Akwitanii zamieszkują głównie w częściach północnych nad morzem Piktoni, którzy te mają miasta:

Raciąsz	17 50	48 20
Limonon	19	47 50

Poniżej nich Santony z miastem Mediolanem 17 40 46 45

Po za niemi Biturgi Wybiści, których te są miasta:

Novionagus	17 40	46 15
Burdygala	18	45 30

Po za niemi aż do góry Pirenejów Tarbeli z ich miastem:

Wody Augusta	17	44 40
--------------	----	-------

W południowej krainie po za Piktonami mieszkają Limowici i tam jest miasto:

Augustoriton	17 40	47 45
--------------	-------	-------

i po za nimi Kadurecy z miastem Dwejona 18 47 15

Po za nimi Petrokori z miastem Wezuna 19 50 46 50

Wszystkich tych granice od wschodu obok nich ciągnące się dochodzą w pobliżu rzeki Ligery do ziemi Biturygów Kubdów i ich miasta:

Awariki	20 15	46 40
---------	-------	-------

także za Petrokonami występują Niciobrigi z miastem		
Aginon	19°50 dł.	46°20 szer.
po za temi Wazary z miastem:		
Kosion	18 30	46
po za nimi Gabali i miasto:		
Anderedas	19 45	45 30
a po za Gabalami, Daci z miastem:		
Tasta	19	45 15
Po za nimi Auskij z miastem:		
Augusta	18	45
Po za nimi na wschód część Arwernów, którzy mają miasto:		
Augustę niemiecką	20	45
Po za Auseyami Welauni z miastem:		
Ruesium	18	44 30
Po za nimi Rutani z miastem:		
Etodunum	17 45	44 10
Do Pirenejów zaś dotyczą Konweni z miastem:		
Lugdunum osadą	17	44

ROZDZIAŁ VII.

Gallia Ługduńska.

Europy tablica III.

Te strony Ługduńskiej Gallii, które łączą się z Akwitanią, są już opisane; resztę zaś na zachód zwróconą, którą też Ocean oblewa w następującym porządku opisujemy: po za ujściem rzeki

Ligery Brywaties przystań	17 40	48 45
Heria rzeki ujście	17	49 15
Widana przystań	16 30	49 40
Gobayon przylądek	15 15	49 45

Północnej zaś strony dotyczącej do oceanu Brytańskiego, takie jest położenie, po przylądku Gobayon

Saliokausz przystań	16°30	dł. 50°	szer.
Tytu rzeki ujście	17 20	50 20	
Arigenus Bidukasów (Biedusów, Biedaków)	18	50 30	
Krociatonon przystań Wenelów	18 50	50 20	
Olina rzeki ujście	18 45	51	
Nowomagos przystań Lexubiów	19 30	51 10	
Sekwany rzeki ujście	20	51 30	
Wschodnia zaś strona graniczy z Belgią wzdłuż rzeki Sekwany, której średnia le- ży pod stopniami	24	47 20	
i wzdłuż linii, która w tym samym prostym kierun- ku sięga aż do tego samego końca	25	45 20	
Południowa strona graniczy z tą częścią Narboń- skiej dzielnicy, która ciągnie się aż do wskazanego już punktu Akwitanii. Cynowe góry w średniej części pod	23	46 30	
Na północnym zaś wybrzeżu począwszy od rzeki Sekwany łączącej Kalieci których miasto jest			
Juliobona pod	30	51 10	
Po za nimi Leksubii, potem Weneli, a po za ty- mi Biedurkasi i na ostatnim krańcu aż do przylądka Gobaju-Osysmi, których miasto jest			
Worganlon	17 40	50 10	
Zachodnie wybrzeże po za Osysmami zajmują We- neci (Wędzi), których jest miasto			
Darioryga pod	17 20	49 15	
Po za nimi Saminci, którzy siedliska swoje aż do rzeki Ligery rozciągają. Wewnątrz kraju na wschód od Wenetów mieszkają Aulircy-Djabelscy, których miasto			
Neodunum (Nowe miasto) pod	18	5	
po za nimi Arwii i miasto			
Wagoryton pod	18 40	50	
po za nimi aż do Sekwany Wenelokaci, których jest miasto			
Ratomagus	29 10	50 20	
i znów od Samnitów na wschód Ondikawi których jest miasto			

Juliomagus pod	18°50	dł. 40°	szer.
po za tymi są potem Aulirey Cepcomani których miasto jest			
Windinon pod	20 45	49 20	
Po nich Namneci których miasto			
Kondewinkon	21 15	50	
Potem aż do rzeki Sekwany Abrinkaci i miasto			
Ingena	21 45	50 45	
Poniżej tych wszystkich przez nas wymienionych od rzeki Ligery aż do Sekwany należą Aulirey Eburaiaci, których jest miasto			
Mediolan pod	20 40	48	
za nimi nad brzegiem rzeki Ligery Redoni których miasto jest			
Kondate pod	20 40	47 20	
i od nich na wschód Senoni, których jest miasto			
Agedikon pod	21 15	47 10	
Obok Sekwany Karnuci i miasta			
Autrykon pod	21 40	48 15	
Cenabon	22	47 50	
po za tymi Paryżanie i miasto			
Lukotecia pod	23 30	48 10	
po za nimi Trikazi i miasto			
Augustobona pod	23 30	47 45	
Daliej po za wymienionemi ludami obok Ligery znajdują się Turoni i miasto ich			
Cezarodunum	20 45	46 30	
Za nimi na pograniczu Arwernów, którzy mieszkają w górach Cepcońskich, Seguzianie i miasta ich			
Rodumna pod	20 15	45 50	
Targowisko Seguzianów pod	20 50	45 20	
Od tych wymienionych na wschód Meldzi i miasto			
Jacina Jacin pod	23	46 50	
Za nimi w pobliżu Belgii Wadikazi z miastem			
Nowomagus	24 20	46 30	
Na wschód od Arwernów, aż do téj rzeki, która z północnych stron do rzeki Rodanu wpada, mieszka naród Edwów i miasta:			

Augustodunum	23 ^o 40 dł.	46 ^o 30 szer.
Kabilin (Kobylin)	23 50	45 40
Lugdun stolica	23 15	45 20

ROZDZIAŁ VIII.

Gallia Belgijska.

Europy tablica III.

Zachodnia strona Gallii Belgijskiej, która się wzdłuż Lugduńskiej ziemi ciągnie, już jest opisana; północna zaś znajdująca się po nad Brytańskim Oceanem tak jest położona: po za ujściem rzeki Sekwany

Frudy rzeki ujście	21 45	52 20
Ician przylądek	22 15	53 30
Gezoriakon (Jeziorow czyli przystanek nadbrzeżny Morinów	22 30	53 30
Tabuli rzeki ujście	23 30	53 30
Mozy rzeki ujście	24 40	53 30
Ługdun Batawów (miasto Ługowe)	26 30	53 20
Renu rzeki koryto zach. Batawów	26 45	53 20
Średnica koryta téjże rzeki	27	53 30
Koryto rzeki ku wschodowi się posuwające	27 20	54

Na wschód słońca znajdująca się strona wzdłuż wielkiej Pobratymców krainy odgraniczona jest rzeką Renem, którego źródła położone są pod

Z obydwóch stron rzeka		
Obrinka od zachodu do niego wpada	28	50

I prócz tego odgraniczona jest górą która od źródeł rzeki aż do Alp sięgająca zowią się Adulą

Jurasz góra	29 30	45 45
	26 15	46

Południowa strona styka się z resztą części Narbońskiej Gallii i sięga od wspólnego wspomnianego po-

granicza Lugduńskiej Narbońskiej ziemi aż do wspólnego owego punktu Alp i góry Aduli, który leży pod stopn. 29°30 dł. 45° szer.

Na wybrzeżu morskiem zamieszkują i daleko w głąb kraju sięgają osadami swemi wzdłuż Sekwany Atribati z miastem

Orikjakon 22 51

Po za temi prawie na północ Wielowaci, którzy mają swe miasto

Cezaromagus pod 22 50 51 20

Po za temi w téj saméj okolicy Alubiani z ich miastem

Samarowriwa (same rowy) pod 22 15 52 30

Po za nimi Morini, którzy mają miasto swoje

Tarwanna 23 20 52 50

Daléj po za rzeką Tabulą Tungri i miasto

Atuatuk (Akwedukt wodociąg) 24 30 52 50

Daléj po za rzeką Mozą Menapi i miasto ich

Castelan 25 52 15

Pomiędzy temi wspomnianemi przez nas ludami rozciągają się na północ Nerwi i miasto ich

Bagakon 25 15 51 40

Po za nimi Subanecki, których miasto na wschód od Sekwany

Ratomagus 22 30 50

Po za nimi Weromandi Wieromondi z miastem

Augusta Wieromandów 25 30 50

Po za nimi Wesoni, których miasto tak samo leży na wschód od rzeki Sekwany

Augusta Wesonów 25 30 48 45

Po za temi w pobliżu rzeki Remowie i miasto ich

Durokotoron 23 45 48 30

Na wschód od Remów i to od północy Trewirzy, których jest miasto

Augusta Trewirów 26 48 10

Na południe zaś Mediomatrykowie, których miasto jest

Diwodurum 25 30 47 20

Poniżej tych i Remów Lajkowie i miasta ich

Tulon	26°30	dł. 47°	szer.
Nasion	24 50	46 40	

Druga część ziemi nad Renem począwszy od morza aż do rzeki Obrinki zowie się Germanią Niższą, w której się znajdują miasta na zachód od rzeki Renu i to Batawów wewnątrz kraju

Batawoduron pod	27 15	52 30
-----------------	-------	-------

Poniżej którego Wetera	27 30	52 50
------------------------	-------	-------

Legion XXX (30) Ulpijski potem Agrypijski	27 40	51 10
---	-------	-------

Potem Bomia	27 40	50 50
-------------	-------	-------

Legion I Minerwy

Potem Legion Trajana	27 30	50 35
----------------------	-------	-------

dalej Moguncia	27 20	50 15
----------------	-------	-------

druga część od rzeki Obrinki na południe zowie się Germanią Wyższą w której posuwając się od rzeki Obrinki te są miasta i to:

Niemców Nemeton

Nowomagus	27 40	49 50
-----------	-------	-------

Rufiana	27 40	48 50
---------	-------	-------

U Wangionów:

Borbetomagus	27 50	49 20
--------------	-------	-------

Argentoratoń	27 50	48 50
--------------	-------	-------

Legion VIII Augusta

Triboków

Brenkomagus	27 50	48 20
-------------	-------	-------

Elcebus	28	48
---------	----	----

U Raurików:

Augusta Raurików (Rowiarzy)	28	47 30
-----------------------------	----	-------

Argentuaria	27 50	47 20
-------------	-------	-------

Poniżej nich i Lajków mieszkają Rozsiani Longoni, których miasto

Andomatunum	26 15	46 20
-------------	-------	-------

I po za górę pomiędzy nich leżącą i zowiącą się Juraszem mieszkają Helweti obok rzeki Renu, których są miasta:

Ganodurum	28 ^o 30 dł.	46 30 szer.
Targowa Tyberiusza	28	46
Poniżej zaś nich Sekwani i ich miasta:		
Ditacion	25 10	45 40
Wizoneion	26	46
Ekwestris	27	45 40
Awantikon	28	45 30

ROZDZIAŁ IX.

Gallia Narwańska.

Europy tablica III.

Granice Narwańskiej krainy, które z przylegającemi trzema dzielnicami stykają się, są już opisane, pozostałe zaś są na wschodzie, granicząc z zachodnią częścią Alp począwszy od góry Aduli aż do ujścia rzeki Waru i leżą pod

27 30 43

Południowa zaś strona graniczy z resztą pozostałej części Pirenejów począwszy od granic Akitanii aż do pasma szczytów gór w morzu śródziemnym sterzających, na których znajduje się świątynia Wenery i dalej od morza Galickiego aż do ujścia rzeki Waru.

Tego zaś nadmorskiego wybrzeża, taki jest opis:

Po świątyni Wenery	20 20	42 20
Ilera rzeki ujście	21	42 40
Ruskiona rzeki ujście	21 15	42 45
Ataga rzeki ujście	21 30	42 45
Oroby rzeki ujście	21 45	42 45
Arary rzeki ujście	22	42 50
Agata miasto	22 15	42 50
Secion góra	22 30	42 30
Rowy Mariańskie	22 40	42 40
Rodanu rzeki ramię na zachód płynące	22 50	42 30

Rodanu rzeki ramię wschodnie	23°	dł. 42°20	szer.
Gdzie poniżej Lugdunu rzeka z Alp spadająca zakrzywia się pod	45	15	
Ta jej część, która jest przy jeziorze zwanem Lemańskiem	27	15	45
Źródła rzeki	28	20	44 20

Z tych rzek które z nim razem płyną w oną stronę, która jest gdzie od Lugdunu na północ wpływa Araru i Dubis z sobą złączone; Araru zaś źródła wypływające z Alp leżą pod

Duby zaś rzeki poniżej tamtej płynące są pod	28	40	44 40
które też i same ku północy wypłynawszy na zachód zmierzają i łączą się z sobą pod stopn.	25	20	45 30
Dalej gdzie do rzeki Rodanu wpadają	24		45 30

W oną zaś stronę, która od miasta Wienny leży na południe wpływają tak samo z Alp pochodzące rzeki Izar i Drwęsa; Izary zaś rzeki źródła są pod

Drwęsy zaś głowa	28	30	43 45
Miejsce zaś gdzie Izar wpada do Rodanu leży pod	22	40	44 30
Drwęsy zaś pod	22	40	43 50

Po za Rodanem na wybrzeżu morskiem położone jest miasto nadbrzeżne u Twątków Osada pod

Dalej Kajna rzeki ujście	23	30	43 10
Dalej u Kominonów — Masilia	23	45	43
miasto Taurencion	24	30	43 5
Gdarysteś przylądek	24	50	42 50
Olbia miasto	25		42 30
Argenty rzeki ujście	25	10	42 45
Targowa Juliusza osada	25	40	45 45
Potem Dzieciatów Antipolis	26	30	42 50
i Wary rzeki ujście	27		45
	27	30	43

W Narwańskiej krainie mieszkają najwięcej ku zachodowi Wolcy Tektosagi, których są miasta:

Iliberis	19 ^o 45 dł.	43 ^o 15 szer.
Ruscinon	20	43 30
Toloza osada	20 10	44 15
Cezero	21 15	44
Karkas	21	43 30
Bertirój	21 30	43 30
Narbon osada	21 30	43 15

Po za temi aż do rzeki Rodanu mieszkają Wolcy Arykowi, których są miasta wewnątrz kraju:

Windomagus	21 30	44 30
Nemauz osada	22	44 30

Daléj na wschód od Rodanu najbardziej na północ są Alobrogi poniżéj Medulów z miastem

Wienna	23	45
--------	----	----

Poniżéj tych na zachód Segalauni z ich miastem

Walencia osada	23	44 20
----------------	----	-------

Na wschód Trikastyni z miastem

Nowomagus pod	26	45
---------------	----	----

Daléj poniżéj Segalaunów Kawary których te są miasta:

Akuzion osada	23	44 15
Avenion osada	23	44
Anancion	24	44
Tabelion osada	24	44

A poniżéj tych Saliesi i miasta:

Taruskon	23	43 40
Glanon	23 30	43 30
Arelatum osada	22 45	43 20
Wody sekcje osada	24 30	43 40
Ernagenon	24	43 30

Poniżéj Trykastynów Wokonsi których jest miasto:

Wazion	25 40	44 45
--------	-------	-------

Poniżéj nich Menimi i ich miasto

Targowa Nerono	26	44 30
----------------	----	-------

Po za niemi Elikoki i miasto ich		
Alb Augusta pod	26	43 20
Na wschód od Wakonców i Meminców Senci, których jest miasto Dynia pod	27 10	44 20
Poniżej Narwańskiej krainy są wyspy Agathy od strony miasta podobnego nazwiska i ta leży pod	22 10	42 30
po za nią Blaskon	22 30	42 20
Stojehadów (Stoichatów) zaś poniżej Cytarystu jest pięć, których średnie położenie jest pod	25	42 15
Poniżej Waru rzeka Lerona która leży pod	27 15	42 15

ROZDZIAŁ X.

Germania

Kraj Pobratymców czyli Swoich Wielki.

Zachodnia strona ziemi Pobratymców graniczy z Renem, na północ zaś z Oceanem Pobratymców, której to strony opis jest następujący:

Po za ujściem Renu:

Ujście rzeki Wydry pod przystań Manarmańska	27 20	54 20
Amazy rzeki ujście	28	54 45
źródło téjże rzeki	29	55
ujście rzeki Wysurgi (Wezery)	32	52
źródła téjże rzeki	31	55 15
ujście rzeki Łaby	34	52 30
źródło téjże rzeki	31	56 15
	39	50

Półwysek Cymbryjski:

Po za Łabą wystający kawał ziemi (rogu)	32	56 60
---	----	-------

najbliższy wystający narożnik	35 ^o	dł. 58 ^o 20	szer.
najbliższy temu narożnik	38 40	58 50	
następny po nim najbardziej na północ wysunięty	40 15	59 30	
najbardziej na wschód wysunięta strona półwyspu, pierwszy po nim narożnik pod	39 20	58 15	
drugi poniżej tego najbliższy zakręt brzegu na wschód słońca	37	57	
skłaniającego się	35	56	
ujście rzeki Chałuzy	37	56	
ujście rzeki Swewy	39 30	56	
ujście rzeki Wiady (Odry)	42 30	56	
ujście rzeki Wisły	45	56	
jéj głowa	44	52	
źródło które od niéj znajduje się na zachodzie i do Łaby zmierza	40 10	12 40	

Południowa zaś strona graniczy z zachodnią częścią rzeki Dunaju w sposób następujący:

Ujście rzeki	30	46 50
Gdzie pierwsza rzeka z kraju Pobratymców do niego wpada	32	47 15
gdzie od strony południowej rzeka do niego wpada, która zowie się Aenus	34	47 20
gdzie druga rzeka z południowej do niego wpada, prawie pod lasem Gabrety wypływająca	36	46 40
gdzie najbliższa, z północy przez las Łuny przepływająca rzeka do niego wpada	39 20	47 20
potem jest zagięcie od którego ku południowi zakręca się Dunaj	40 40	47 50
gdzie z strony południowej wpada do niego rzeka, która się Narabon zowie	41	47 40
zagięcie pod Kurtą	42	47

najbliższy zakręt pod Karpinem,
który ze wszystkich najbar-
dziej jest na północ 42°30 dł. 48° szer.

Wschodnia strona stanowiąca granicę na téj linii
znajduje się pomiędzy owym zakrętem i górami Sar-
mackimi, których ostateczna część na wschodzie poło-
żona jest pod 42 30 48 30
a północna znajduje się pod 43 30 50 30

Pomiędzy górami które wznoszą się w kraju Po-
bratymców, najslawniejszemi są te, które dopiero wymie-
niliśmy, które Sarmackimi zowią i te które Alpami
nazwane, ponad źródłami są Dunaju, których ostateczne
krańce leżą pod 29 47
i pod stopniem 33 48 30

Prócz tych które się Abnobami zowią i których naj-
odległsze części znajdują się pod 31 49
Imelibok pod 31 52
którego część ostateczna pod 33 52 30
i pod 37 52 30

Po za którem jest las Semański i góra Asciburska
których krańce leżą pod 39 54 i 44 52 30
i góry zowią się Sudety, których
ostateczne krańce sięgają do 34 50
i 40 58

Poniżej gór tych jest las Gabreta, a pomiędzy nim
i Sarmackimi górami znajduje się las Orcynski czyli
Smolary.

Mieszkają zaś w Germanii prócz po nad rzeką Re-
nem, gdy od północy zaczniemy Busakterzy mniejsi
i Sigambry, pomiędzy nimi Swewy Longobardy. Dalej
są Tenktery i Ingriony, pomiędzy Renem a górami
Abnobami.

Dalej także Inturgi i Wargiony i Karytni i po za
niemi Wyspy i puszcza Helwecka, aż do wspomnionego
pasma gór Alpejskich. Na wybrzeżu ponad oceanem
mieszkają po nad Busaktorami Fryzy aż do rzeki Amo-
zusa (Om).

Po za nimi mniejsi Kauchowie aż do rzeki Wyszurgi (Wezery) potem więksi Kauchowie aż do rzeki Łaby. Po tem na grzbiecie półwyspu Cymeryjskiego Sasi. Na samym zaś półwyspie po nad Sasami na zachód mieszkają Sigulony, po za nimi Sabalingi, dalej Sobanci a po nad nimi Chali i znów po nad tymi na zachód Jundusi, na wschód Choradzi. Najbardziej zaś ze wszystkich ku północy mieszkają Cymbrowie; po za Sasami od rzeki Chałuzy aż do rzeki mieszkają Farodyn. Po nich Sideni aż do rzeki Jady i po za nimi Rutykli aż do rzeki Wisły.

Pomiędzy ludami wewnątrz i w głębi kraju mieszkającymi największe są szczepy Sewewów, Angilów; bardziej na wschód od nich są Longobardzi, ku północy się rozciągający aż do połowy rzeki Łaby i aż do Swewów Semnonów, których siedliska rozciągają się aż do średniej połowy rzeki Łaby i aż do Swewów i Semnonów, których siedziby po za rzeką Łabą od wspomnianej przez nas jej części na wschód się znajdują aż do rzeki Swewy, i do Buguntów, którzy ztąd aż do Wisły mieszkają.

Lecz i mniejsze znajdują się tu ludy i tak mieszkające pomiędzy mniejszymi Kauchami i Swewami są więksi Busakterzy, po za nimi Chemy, Angriwarzy pomiędzy wielkimi Kauchami i Swewami; potem Longobardzi, za nimi Dołgunni; pomiędzy Sasami zaś i Swewami mieszkają Teutonoarzy i Wiruni; pomiędzy Farodenami i Swewami mieszkają Teutoni i Awarpi. Pomiędzy Rutyklejami i Buguntami Eleoni. Po za Semnonami zaś mieszkają znów Siungi, a po za Buguntami Ługi Omani; a po za nimi zaś Ługi Diduni, aż do góry Asciburga.

Poniżej Secingów Katukoni po obydwóch brzegach Łaby; za nimi Cheruskowie i Kamawi aż do góry Meliboku, od których na wschód w około rzeki Łaby mieszkają Benochemi, za niemi Batejni i za temi pod górą Arciburga mieszkają Korkonci i Łuzycanie, którzy się Burami zowią aż do ujścia rzeki Wisły.

Poniżej tychże zaś najprzód Sydoni, potem Kogui, wreszcie Wisburgi po za Orcińskim lasem.

Na wschodniej stronie gór Abnobów mieszkają obok Swewów Kazuary; po za nimi Nerterianie; potem Danduci; poniżej zaś nich Turoni i Merwingi. Po za Chamawami mieszkają Chaciarze i Tubanci; w górach Sudetach Teurgochemi, a poniżej nich Waryści.

Potem następuje las Gabriety.

Pomiędzy Marwingami mieszkają Kuriony; potem Chatuarzy i aż do Dunaju Parmekampi. Wewnątrz lasu Gabryety mieszkają Markomani, poniżej nich Sudyni i aż na południe do Dunaju Adrabekampi.

Po za lasem Orcyńskim Kwadzy, potem przychodzą huty żelazne i las Luna a poniżej tego lasu wielki naród Bemów aż do Dunaju i graniczący z niemi Rakuzy obok rzeki Terakatry, którzy przy zakręcie rzeki mieszkają.

Te zaś są miasta położone w kraju Pobratymców w stronie północnej:

	D.	S.
Fleum	28°45	dł. 54°45 szer.
Siatutanda	29 20	54 20
dziś Utenda nad Wezerą.		
Tekelia	31 55	
dziś Zeterles Siel (siolo) przy ujściu Wysioży.		
Fabiranon	31 30	33 30
dziś Warel nad Jadą.		
Trewa	33 15	54 40
dziś Travemünde.		
Leufana	34 15	54 30
dziś Lüneburg, albo Lubietena.		
Lurimir w okolicy Hamburga	34 50	55 30
Mariona dzisiejszy Hamburg	34 40	54
wedle drugich osada po nad Łabą, Marną nazwana.		
Drugie Mariona	36	55 35
dzisiejszy Wismar.		

Cenenum Kojnojenon dzisiejsze Gnojno w księstwie Meklembursko Skwierzyńskim.	36°20	dł. 55°30	szer.
Astouia właściwie Cisowia dziś Gystrow.	37 20	54 30	
Alizus — Loice nad Pianą	38	55	
Lakiburgion dziś Lasson nieda- leko od ujścia Odry	39	55 35	
Bunicion na Rugii — Osterkoly	39 30	55 30	
Wirunon -- Wierad (na Pomorzu)	40 30	55	
Wiricion -- Wyrzysko w Broni- borzu	41	55	
Rugion dzisiejsze Rügenwalde przy ujściu rzeki Wieprza.	42 30	55 40	
Skurgon późniejszy Berlin	43	55	
Askaukalis właściwie Kalisz albo też Szwed	44	54 15	
W Klimacie naprzeciw temu położonem są nastę- pujące miasta:			
Asciburgion twierdza rzymska po stronie prawego ramienia Re- nu już w kraju pobratymczym	27 45	52 30	
Nawalia przystań przy ujściu wschodniego ramienia Renu	27 40	53 15	
Mediolan właściwie Metelin przy źródle Wechty w krainie ma- łych Brukkerów	28 10	53 45	
Teuderion, Meppen, wedle dru- gich Detern nad Soestą	29 20	53 20	
Bogadion dzisiejszy Monaster	30 15	52	
Stereoncion dziś Steinfurt	31	52 10	
Amazia twierdza rzymska nad Omszą	31 30	52	
Municion, obszerna twierdza rzym- ska nad Osną może dzisiejszy Osnabrück	31 40	52 30	
Tulifordon dziś Minden	32	54	
Askalingion, dzisiejsze Alken pod Bramą	32 30	53 43	

Tulisurgion	32°40 dł.	52°15 szer.
Kandwon dzisiejsze Kanstein, stare zameczysko przy Stadtbergu	33	51 20
Trofeja Druzi, pomnik Druzusa	33 45	52 45
Lupia	34 30	52 45
Mesujon w krainie Longobardów	35 30	52 45
Argelia	36 30	50 50
Kalajgia dzisiejsza Halla	37 30	52 20
Lupfurdon — Lupfurt po nad Halsztrą	38 10	51 40
Susudata — dzisiejsze miasto Sejda	38 10	53 50
Kolankoran dziś Kollochan pod Schlieben w pruskiej Saxonii	39	53 30
Lugidunum — Legnica w Szląsku	39 30	52 30
Strugona — Strzyglów w Szląsku	39 20	51 40
Limiosaleum — Leszno	41	53 30
Budorik dzisiejszy Brzeg	41	52 40
Lejkaristos — Lubiąż w Szląsku	41 45	52 40
Arsonion — Margonin pod Sieradzem	43 30	52 20
Kalisia — Kalisz	43 45	52 50
Sedidawa — Żydowo w W. Xięstwie Poznańskim	44	53 30
W dalszej jeszcze stronie znajdują się miasta:		
Alisum miasto na Pomorzu (Kamień)	28	51 30
Budorys — dziś Buderych ponad Weselą	28	51
Maciakum — aqua mattiacae Wiesbaden	30	50 50
Artaunon — pomnik Trajana, warownia na Taunie	36	50
Nuezion — Neuss — wieś nad Renem	31	51 10
Melakabus — dziś Melszedu nad Renem	31 30	50 20

Grawionarion dziś Grevener	31 ^o 45 dl.	50 ^o 10 szer.
Lokoryton	31 30	49 20
Segodunum dzisiejszy Würzburg wedle drugich wieś Schweinfurt	31 30	49
Diewona — Devingen po nad Aulą	32 30	48 45
Bergion — dzisiejszy Bamberg	33	49 30
Menosgada — Metosgada	34	49 30
Bikurgion	34 30	51 15
Marobudon — dzisiejsza Praga — przez Strabona Bojaemum i przez Vellejusza Bojohaemum nazw.	35	49
Rediutuion — Hostradicz w Cze- chach	38 30	50 30
Nomisterium — Nimez w Szląsku	39	51
Meliodunum — Meletin na Mo- rawie pod Olomuńcem	39	49
Kasurgis — Koszyce, Kaszów, miasto słowiańskie na Węgrzech	39 15	50 10
Strewinta — Olomuniec	39 15	49 30
Hegematia — Świdnica	39 40	51
Budorgis brzeg, wedle innych Wrocław lub Laskowice; ja po- czytuję je za Borowo pomiędzy Świdnicą a Wrocławiem	40 50	30
Eburon — Bieroń na Szląsku	41	49 30
Arsikowa — Marikon w pobliżu Trenczyna	42 40	49
Parienna — Warin nad Wagą	42	49 20
Setowia — Sydzina po stronie północnej Karpat, Korodunum, Kraków	42 40	51 30
Asanka — Stary Sącz	43	50 20

Z pozostałych części kraju Pobratymców najprzód nad Dunajem są następujące miasta:

Tarodunum — Freiberg w Bryzgowii	28°20	dł. 47°50	szer.
Araeflavie — Rothwein	30 40	48	
Rusiawa — Ruschein	31	47 30	
Arcimena	32 30	47 30	
Kantioba — dziś Kanstadt	32 40	48 40	
Bibakon — dziś Biberak w Czechach	33	48	
Brodenkia — Brodnica w Czechach	33 45	48	
Setucakaton — Siedlice w Czechach	34	48 20	
Usbion — miasto w niższej Austrii	35	47	
Abilwon w Bojarii osada przy stoku gór Suna	35 20	47 20	
Furgisata — Burglice w Czechach	36	48	
Koridorgis — Chrudim miasto w Morawii	37 15	45 30	
Medoslanion w Czechach miasto	38	47 10	
Felicin — (Wielecia) dziś Policzka, wedle drugich zamek Wielnik w Morawii	39	48 30	
Eborodunum — Brno w Morawii	39	48	
Anduecin — Duiszek na Węgrzech	40 30	47 40	
Celemantia — Smoliany — zamek w Karpatach	41	47 40	
Singona — Trenczyn nad Wagą	41 30	48 15	
Anawon — Abony pod Pesztem	41 52	47 30	

Wyspy

po nad krajem Swoich leżące przy ujściu rzeki Łaby trzy zowią się Saxońskimi których średnie położenie jest pod

31 57 20

Po nad cymbryjskim półwyspem leżą drugie trzy wyspy, które zowią się Alociami z których średnia leży pod

37 59 20

Na wschodniej stronie półwyspu leżą dalej cztery wyspy Skandyjskie, z których trzy są mniejsze, średnie z nich pod 41°30 dł. 58° szer.

Jedna największa z nich na wschodnim krańcu naprzeciw ujścia Wisły się znajdująca, której części zewnętrzne leżą na zachodzie pod 43 58
na wschód pod 46 58
na północ pod 44 30 58 30
na południe pod 45 57 40

Ma ona właściwie i to swoje nazwisko Skandya.
Na zachód od niej mieszkają Chatyni, Chaciarze.
Na wschód Fawoni i Firezy.
Na południe Guei i Dauciony,
i wreszcie w głębi kraju Lewoni.

ROZDZIAŁ XI.

Rakuzy i Windelicia.

Europy tablica V.

Rakuzy graniczą na zachód z górą Adulą i z linią pociągniętą pomiędzy źródłami Renu i Dunaju; od północy z tą częścią rzeki Dunaju, która począwszy od źródeł aż do onego miejsca, gdzie rzeka Ena wpada do niego pod stopniami 34 47 20

na wschód zaś stanowi granicę sama rzeka, której część ostateczna południowa leży 34 45 15

a na południe z górami Alpami, które ztąd po nad Włochami się rozciągają, z których te które są w pobliżu Graickich Alp leżą pod 30 45 20

te zaś które bliżej są Pienin przy źródle rzeki Lecha wpadającego do Dunaju i które Rakuzy od Windelicyi odłączają, znajdują się pod 33 30 45 30

Wreszcie z górami do góry

Okry dochodzącemi 33°30 dł. 45°30 szer.

W kraju tem mieszkają bardziej ku półnoey Brianie.

W południowój części Suarici i Rigusci.

Pomiędzy nimi Katukoni i Wennoni.

Miasta ich wzdłuż ponad Dunajem są:

Bragodurum	30	46 40
Drakwina	30 20	46 40
Viana	31	46 40
Feniana	31 45	46 50

Ku źródłom Renu rzeki:

Taxgetium	29 50	46 15
Brigancion	30	46

Po za temi:

Vikus	30 15	45 20
Ebodurum	30 40	45 20
Druso magus	31 30	46 5
Ektoduron	31 20	45 20

Vindelicia.

W stronach Vindelicii północnych zamieszkują Rurikaci; po za nimi Leoni i Konsuanci, potem Bentauni i wreszcie Brenni.

A obok rzeki Lechu Likaci.

Te są miasta w Vindelicii: nad Dunajem:

Artabriga	32 15	47 10
Bojaduron	33 50	47 15

Po za niemi:

Augusta Vindelików	32 30	46 20
Karrodonon	33 50	46 45
Abudiak	33 30	46 15
Kamboduon (Кęпа)	32 50	46
Medullon	33 50	45 40
Inutrion	32 50	45 30

ROZDZIAŁ XII.

N o r y c i a.

Europy tablica V.

Norycia graniczy na zachód z rzeką Eną, na północ z częścią Dunaju, od rzeki Eny aż do góry Ciocięj leżącej pod stopniami 37°30 dl. 46°50 szer.

Na wschód samą górą Ciocią a na południe z tą częścią Pannonii wyższą, która się u stóp dopiero co wymienionych gór znajduje, których zachodni kraniec leży pod 36 45 20

i z górą która ztąd jest powyżej Istrii i zowie się Czerwonką leżącą pod 37 45 40

W dzielnicy tej mieszkają w stronie zachodniej zczynając od północy Słowacy (Swojacy) i Alauni także Ambisonci; na wschód zaś Norycy (Nurey) i Ambidrawi i Ambilici. Te są w niej miasta po nad Dunajem:

Arelata	35 47	
Klaudivion	36	46 40

Po za niemi:

Gabawoduron	36 40	46 40
Gesoduron	35 40	46 30
Bedakum	34 15	45 15
Aguntum	36 30	46 20
Wakorium	36	45 45
Pejdikon	37	46
Virunum	36 40	45 45
Teurnia	34 40	45 40
Idunon	35 10	45 30
Siantikum	36	45 40
Celeje dzisiejsze Cylli	37	46 30

Pomiędzy Włochami i Norikum

Julium Karnikon dzisiejsza Friaul	34 30	45 15
-----------------------------------	-------	-------

ROZDZIAŁ XIII.

Wyższa Pannonia.

Europę tablica V.

Wyższa Pannonia graniczy na zachód z Ciocią górą i z częścią także Czerwonki; na południe z częścią Istrii i Illiryi wedle wzdłuż równoległej linii pociągniętej od zachodniego dopiero co wspomnianego miejsca przez górę Albana aż do gór Bebios i do granic Pannonii niższej, które to miejsce

leży pod 41°30 dł. 45° szer.

Na północ z wskazaniem pograniczem Noricii i z ową częścią Dunaju, która się znajduje od góry Ciocię aż do miejsca, w którym rzeka Narabon do niego wpada, którego końce leżą pod 41 47 40

Na wschód z Niższą Pannonią wzdłuż linii przez obydwa te miejsca pociągniętej. W dzielnicy tej mieszczą w stronie północnej ku zachodowi Azali, ku wschodowi Cytni i w południowej części ku Norikowi Latowia. Poniżej Noricii na wschód Warciani; w środku na zachód Boje, po za nimi Kołacianie; Jasy zaś na wschód i poniżej nich. Po za nimi Osseriaci.

— Te zaś są miasta i to poniżej Dunaju:

Uliobona	37 45	46 20
Legion germański X.		
Karnunt	39	47
Flexon	40	47 15
Legion germanica XIV.		
Chertobal	40 30	47 30
Bregecion — Brzeże	41	46 40
Legion pomocniczy I.		

Dalsze od rzeki odleglejsze miasta są te:

Sala	38 20	46 15
Patawia	37 40	45 40

Sawaria	38°20	dł. 46°40	szer.
Ryspia	38 40	46 30	
Winundria	38 30	45 20	
Bononia	38 40	45 40	
Andantonium	38 10	45 30	
Novidunum	37 50	45 50	
Skarabancia	39 15	47	
Muroella	39 15	46 10	
Luctudon	39 10	45 45	
Karrodunun	39 40	46	
Syscia (Szyszka)	39	45 20	
Oléjmakon	39 20	45 30	
Walina	40 30	46 45	
Bolencium (Bolacin)	40 10	46	
Soroga (Sroga)	40 10	45 20	
Sizopal (Zyzapa)	40	45 45	
Wisantion	40 45	46 15	
Magniana	41	48	

Pomiędzy Włochami zaś na pograniczu Noriku leży jeszcze miasto:

Pannońskie Hemonia (Emona) (Lubliona).	36	45 20
---	----	-------

ROZDZIAŁ XIV.

Pannonia Niższa.

Europy tablica V.

Pannonia niższa graniczy na zachód z Pannonią wyższą od tego już miejsca, gdzie rzeka Narabon powyżej do Dunaju wpada, obok granic przez nas wspomnianych; na południe z częścią Illiryi, znajdującą się od wskazanego miejsca aż do owego zagięcia Dunaju gdzie do niego wpada

rzeka Sawa pod	45	44 30
----------------	----	-------

od północy zaś i od wschodu z tą częścią Dunaju, która jest od ujścia Narabonu doń wpadającego aż do ujścia rzeki Sawy z którejkolwiek strony się znajduje. Po za rzeką Narabonem zgięcie pod 42° dł. 47° szer.

Zgięcie Dunaju najbardziej na północ wysunięte	42 30	48
gdzie rzeka do niego wpada, która zwracając się na wschód przez obiedwie przepływa Pannonie, a powstaje z dwóch rzek z góry Ciociój spadających i pod Karradunem z sobą się łączących, z których północna jest Sawaria, południowa zaś zowie się Darus	44 20	45 40
Zagięcie rzeki znajdujące się w pobliżu Korunckiem	44 20	45 15
Zagięcie pod Akuminkiem	45	45 20
Zagięcie pod Ryczem	45 30	45
gdzie do niego rzeka Sawa wpada, która także z góry Ciociój wypływa i przez obie Pannonie najprzód ku północy zmierza, a potem na zachód się zwraca	45	44 30

W częściach zachodnich téj dzielnicy mieszkają ku północy Herkuniaci, potem Audianci, dalej Brenci; w częściach zaś północno wschodnich Aurauryści, na południu zaś Skordyści.

Miasta zaś są następujące i to poniżej Dunaju:

Kurta	42	47
Salwa	42 30	47 30
Karpis ztąd Karpi Karpiane	43 30	47 00
Akwinka	43	47 30
Salina	43 30	47
Lussonia (Lysiena.)	43 45	46 45
Lugion — Lugia	44	46 30
Teutoburg	44 15	45 15
Kornak Bukowar przy ujściu rzeki Buki	44 20	45 15

Akumionek legio	45 ^o	dł. 45 ^o 20	szer.
Ricium	45 30	45	
Taururum Tursk	45	44 30	
Dalsze od rzeki:			
Berbis	42	46	
Serbinum	42 20	46 30	
Iwola	42 20	46	
Certysa	43	46	
Mursela	43	46	
Cibalis	43	45 30	
Marsonia	43	45	
Wakoncia	43 30	46 30	
Mursa Colonia	43 30	44 50	
Salis	44	44 40	
Basiana	43 30	44 50	
Tarsus	44 30	44 30	
Syrmisem	44 50	45	

ROZDZIAŁ XV.

Illiria czyli Liburnia i Dalmacja.

Europy tablica V.

Illiria graniczy na północ z wspomnionemi przez nas krańcami obydwóch Pannonii; od zachodu zaś z Istrią wzdłuż linii, której jeden koniec styka się z Pannonią wyższą pod stopniami 30 45 10 drugi po nad odnogą Adriatyku pod 36 30 44 50

Na wschód z Macedonią wyższą wzdłuż téj linii która się ciągnie od wskazanego ujścia Sawy do Dunaju aż do góry Skardu, leżących pod 47 41 40

Z południa zaś z częścią Macedonii wzdłuż téj linii, która od wskazanego miejsca ciągnie się aż do Adriatyku, który to drugi kraniec leży pod 45 41

i ztąd z wybrzeżem Adriatyku aż do wskazanego miejsca w pobliżu Istrii kończącego się. Części téj okolicy w tym porządku następują po sobie: po za Istrem włoskie ziemie, potem znów w Illirii na wybrzeżach morskich w Liburnii jest:

Alwona pod	36 ^o 50	dł. 45 ^o	szer.
Flamona	37	44	50
Tarsatik	37 40	44	45
Ujście rzeki Eny	38	44	45
Wolcera	38 30	44	45
Senia	39	44	40
Lopsik	39 15	44	40
Ujście rzeki Tedany	39 20	44	30
Ortopula	40	44	30
Wegija	40 20	44	30
Argirutum	40 45	44	40
z Korynią	41 10	44	
Enona	41 10	44	
Jadera Osada	42	43	45
Ujście rzeki Tytusa	42 20	43	30
Skardona	42 40	43	30
Syców	43	20	
Solona osada	43 20	43	10
Epecion	43 40	43	
Piguncion	44	42	45
Oncum	44	42	30
Ujście rzeki Narony	44 30	42	20
Epidaurus	44 40	42	20
Ryzina	44 40	42	15
Askruion	44 45	42	
Ryżońska zatoka	45	42	
Butwa	45	41	45
Ulcinium	45	41	30
Ujście rzeki Drilony	45	41	20
Lissus	45	41	10

dziesiętne Alessio, stare, wielkie i murami utwierdzone miasto — nadto osada rzymska.

Rzeka zaś Druidon wypływa z góry Skardu i z dru-

gięj także góry w środku Mezyi wyższej się znajdującęj, położonęj pod temi stopniami 45°40 dł. 42°40 szer.

Z nięj wypływa także druga rzeka Driną się zowiąca, która do Sawy wpada na zachód od miasta Taurury.

W dzielnicy tęj Istrii, zamieszkują pograniczni Japidzi po za Tedanią w Liburnii na zachód Mazei (Mazury) dalej Deriopi i Derryi, a powyżęj zaś Deriopów — Dindarii, po nad nimi zaś Dycioni; po nad Derriami zaś Kerauni. W Dalmacyi zaś Daursi, nad nimi Melkomeni i Wardei, a poniżęj nich Narenci i Sardioeci i znów pomiędzy nimi Sikuloci i Dokleaci i Poruści i Scyrtoni w pobliżu Macedonii.

Miasta zaś są wewnątrz Liburnii:

Tediaston	39	44 50
Arukcia	39 30	44 45
Ardocium	40	44 50
Stłupi (słupy)	39 30	44 40
Kurków	40 30	44 30
Ausankali	41 30	44 45
Warwaria	41 10	44 10
Salwia	41 20	44 20
Adra	41 20	44 40
Arauzona	42 30	44 20
Assesia	42 15	44 20
Burnum	42 45	44 20
Sidrona	43 30	44 30
Blanona	42 30	44
Uporon	43	44
Nedinum	44 30	44 15

w Dalmacyi miasta wewnętrzne:

Andekrium	43 30	43 30
Aleta	44	43 50
Heronia	44 20	43 45
Delminon	44 45	43 50
Aequm osada	44 40	43 20
Saloniana	45	43 20
Narona osada	44 20	42 45

Enderum	45°30	dl.	42°50	szer.
Chinna	45 20		42 30	
Dokleja	45 20		42 15	
Ryżana	45 15		42	
Skodra	45 30		41 30	
Termidawa	46		41 45	
Siparunton	46 30		42 10	
Epikaria	46 30		41 15	
Iminacion	45		41 20	

Następujące wyspy zaś leżą w pobliżu Liburnii:

Absorus na której są dwa miasta:
 Krepsa i Absorus 36 50 44 30

i Kuritka na której dwa miasta:

Fulfinia 38 10 44 20
 Kurikum 38 20 44 15

Skardona wyspa na której 2 są miasta:

Arba 40 40 43 40
 Kolenton 41 40 43 30

W pobliżu Dalmacyi leżą te wyspy:

Isa i miasto 42 20 43
 Tragórion i miasto
 Faria i miasto 43 42 20
 Korkura czarna 44 41 15
 Melita wyspa 44 10 41 20

KSIEGA TRZECIA.

ROZDZIAŁ I.

Włochy.

Europę tablica VI.

Włochy graniczą od zachodu z Alpami wzdłuż téj linii, która się w myśli pociąga od góry Aduli aż do ujścia rzeki Waru, co leży pod $27^{\circ} 30'$ dł. a 43° szerokości a potem z wybrzeżem morza Tyreńskiego od Neapolu aż do przylądku Leukopetry (Wilczej skały); z strony północnej z Alpami, które są poniżej Rakuskiej ziemi i z Pieninami i Okrą i górą Karusadą, znajdującą się poniżej Noricii, których położenie powyżej jest oznaczone, także z brzegami morza Adriatyckiego, począwszy od rzeki Tilawentu aż do góry Garganu; na wschód zaś od góry Garganu aż do Hydruntu; od południa zaś z brzegami morza Adriatyckiego od rzeki Titawentu aż do pogranicza Illiryi. Także jeszcze z temi wybrzeżami morza Liguryjskiego i Tyreńskiego które od ujścia rzeki Waru sięgają aż do Neapolu i prócz tego z wybrzeżami morskimi od Wilczej skały aż do Hydruntu. Cały obszar tego wybrzeża morskiego w ten sposób się opisuje:

Po za ujściem rzeki Waru do morza Liguryjskiego znajdują się u Massyliczyków Nicea 28° dł. $43^{\circ} 5'$ szer.
przystań Herkulesa 28 15 42 45
Trofeje Augusta 28 30 42 30
Monojka przystań 28 40 42 40

w Liguryi, którą Grecy Ligustyką zowią obok morza Liguryjskiego:

Albinti milium	29°10	dł. 42°45	szer.
Albingaunum	29 30	42 45	
Genua	30	42 50	
Entelli rzeki ujście	30 30	42 50	
Tigulia	30 35	42 55	
Makralli rzeki ujście	31 50	42 45	
gdzie Boaktes do niej wpada	31 30	43	

u Tusków, których Grecy Tyreńczykami zowią obok Tyreńskiego morza:

Luna	32	42 45	
Luny przylądek	32	42 40	
Świątynia Herkulesa	32 40	42 45	
Arny rzeki ujście	33 20	42 40	
Populonium miasto	33 30	42	
Populonium przylądek	33 30	42	
Przystań Trajana	34	42 10	
Telamon przylądek	34 15	42	
Osy rzeki ujście	34 30	42	
Kossy	35	41 55	
Grawiski	35 20	41 45	
Nowy obóz	35 40	41 40	
Pyrgi	36	41 40	
Alsion	36 15	41 40	

U Łacinników także obok morza Tyreńskiego:

Tybru rzeki ujście	36 30	41 30	
Ostia	36 30	41 30	
Ancium	37 10	41 20	
Ciricum przylądek	37 30	41 10	
Taraciny	37 45	41 15	
Formie	38 10	41 15	

U Kampanów także obok morza Tyreńskiego:

Liry rzeki ujście	38 20	41 15	
Sinuesa	38 30	41 20	
Volturnum	38 45	41 5	
Liternum	39 10	41 10	
Kumy	39 20	41 10	
Misenum	39 30	41	

Puteoli	39°50	dł. 41°	szer.
Neapol	40	41	10

U Picenzów także po nad morzem Tyreńskim:

Sarny rzeki ujście	40 5	40 55
Surenton	40	40 40
Salernum	40	40 30

U Lukanów także obok morza Tyreńskiego:

Silary rzeki ujście	40 5	40 15
Pestum	40 10	40
Welie	40 20	39 45
Buxentum	40	39 30

Następują mało co znaczące osady u Bruciów także obok morza Tyreńskiego od 40° 39° 50° i 39° do 38°

W Wielkiej Grecji po nad morzem Adryatyckiem:

Zefirion przylądek	40 45	38 5
Lokri miasto	40 50	38 25
Lokany rzeki ujście	40 50	38 35

w zatoce Scylaxu:

miasto Stylacium	40 45	38 40
kąt zatoki Scylaxu	40 45	38 45
przylądek Lacinon	41 30	38 45

nad odnogą Tyreńską miasta:

Kroton	41 30	30 10
Turium	40 55	39 30
Metapontium	40 55	39 55
Tarentum	41 30	40

u Seleminów:

przylądek Japigów czyli Solencin	42 20	38 45
----------------------------------	-------	-------

w Kalabrii w całym brzegu obok morza Jońskiego:

Hidruntum	43	39 5
Lupie	42 40	39 15
Brundisium	42 30	39 40

w Apulii Pajketów na morzu

Jońskim od	42 30	39 50
------------	-------	-------

i w Apulii Daunów tak samo

na morzu Jońskim od	42 50	40 20
---------------------	-------	-------

mało znaczące osady wypuszczają się aż do

Gargana góry pod	42 20	41
------------------	-------	----

i obok Adryatyku:

Hirium	42°30	dł. 41°15 szer.
u Frentanów:		
Titerinu rzeki ujście	42	41 30
Buka	41 40	41 40
Istonia	41 30	41 45
U Pelignów w téj samej odnodze:		
Sary rzeki ujście	41 20	42
Ortona	40 45	42 15
U Marucinów tamże:		
Aterny rzeki ujście	40 30	42 30
Matriny rzeki ujście	39 20	42 45
U Picenów z pominięciem kilku mało znaczących osad:		
Ankona	36 30	43 40
U Semnonów (Senonów):		
Asa rzeki ujście	36 20	43 40
Sena Galika	36	43 40
Świątynia fortuny	35 40	43 45
Pizauron	35 20	43 45
Ariminon	35	43 50
U Bojów Galskich tamże:		
Rubikonu rzeki ujście	34 55	43 55
Rawenna	34 40	44
Padu rzeki ujście	34 45	44
Gdzie z jeziora Laru rzeka wypływa	29 20	44 45
Gdzie wpada do rzeki Dorgi	30 40	43 45
Gdzie rzeka Dora z bagna Pie-		
nin wypływa	28 45	43 45
Gdzie do Padu wpada rzeka z je-		
ziora Bejnaku wypływająca	31 45	43 30
Jeziora tego położenie	30 30	45
Po za ujściem rzeki Padu u wybrzeża Wenecjan na tym samym brzegu:		
Adryjawy ujście	34	44 30
U Karnów także przy zgięciu zatoki Adryatyckiej w ostatecznym zatoki téj kącie do której wpada rzeka		
Tylawent	33	44 50
Nacisonu rzeki ujście	34	44 50

w Istrii także po za zgięciem ostatecznego kąta
odnogi Adryatyckiej

Terst — Tergestum — Triest osada	34°30	dl. 44°55	szer.
Formionu rzeki ujście	35	44	55
Parcution	35 20	44	55
Pola	36	44	40
Nesakton	36 15	44	55

Wewnętrzne miasta w Istrii są te:

Pukinon	34 45	45
Pikwenton	35 30	45 5
Alwum	36	45

u Karnów — Kraińców śródziemne miasta:

Targowa Juliusza osada	32 50	44 45
Zgoda — osada — Concordia	33 15	44 55
Akwileja osada	34	45

Weneckie miasta wewnętrzne:

Wicenta	32 10	44 30
Belunon	32 30	44 40
Acedon		
Opitergion	32 40	44 45
Ateste	32 40	44 15
Patawion	32 50	44 30
Altinon	33 15	44 25
Atria	33 10	44 5

u Cenomanów, którzy są poniżej Wenecyi:

Bergonon	32	44 20
Targowa Jutuntów	35 45	44
Brixia	32 30	44 40
Kremona osada	33	43 10
Werona (Wrona)	33	44
Mantwa	32 45	43 40
Trident	33 40	43 45
Butrion	34	43 50

u Bechanów (Bachanów) siedliska którzy od Wenecyi są na zachód:

Wannia	31	44 40
Karaka	31 20	44 40
Bretna	31 40	44 45
Anaunion Anaunon	31 30	44 30

u Insabronów którzy od Cenomanów na zachód
mieszkają:

Nowaria	30°30	dł. 44°30	szer.
Mediolan	30 40	44 15	
Komon	31	44 20	
Tikinon Ticin	31	44	

u Zalasiaków po za Insubrami:

Augusta pretoria, osada	30	44	
Eporedia	30 15	43 50	

u Taurinów poniżej Zalesiaków:

Augusta Taurinow	30 30	43 40	
Augusta Bognian	29 30	43 20	
Iryja	30	43 20	
Derkona	30 30	43 20	

u Libików po za Insubrami:

Wercele	30 45	43 50	
Laumelon	31 30	43 40	

W Grajskich Alpach u Cenfronów:

Targowa Klaudiusza	29	44 55	
Axima	29 45	44 55	

W Kotyjskich Alpach:

u Lepontów:

Oscela	29	44 40	
--------	----	-------	--

u Koturygów w Grajskich Alpach:

Eborudunum (Zaborowo)	29 40	44 30	
-----------------------	-------	-------	--

u Seguzianów w Grajskich Alpach:

Seguzion	28 30	44	
Brygancion	29	44 5	

w Nadmorskich Alpach u Neruzian:

Wincion	28 30	43 40	
---------	-------	-------	--

u Sujetrów w nadmorskich Alpach:

Saliny	28 30	43 20	
--------	-------	-------	--

u Wediantów w Nadmorskich Alpach:

Cemeneleon	28 30	43 5	
Sanicion	28 30	42 50	

Daléj wznoszą się góry Apeniny o wiele wyżej po
nad Ligurią, które zaczynają się od Alp i ztąd po nad
Ligurią ku Ankonie się wznoszą, i ztąd coraz to bar-

dziej zwracają się i zbliżają do Adryjatyku i łączą się z górą Garganem; ztąd zaś zwracają się ku południowi i schodzą w przyładek Wilczej skały, Liguria więc poniżej gór Apenin położona ma następujące wewnątrz miasta:

Sabatę	29°20	dł. 43°	szer.
Polencion	29	40	43
Astam osadę	30	20	45 5
Albę Pompejańską	30	40	43 10
Libarinę	31		43 10

Gallia Togata leży po nad temi samemi górami, ciągnie się aż do Rawenny i ma następujące miasta:

Placencion	31	20	43 30
Fidencion	31	40	43 30
Bryksellon	32		43 30
Parmę	32	5	43 30
Regium	32	30	43 30
Nucerion	32	30	43 20
Mutinę	33		43 40
Taneton	33	20	43 20
Bononium (on)	33	50	43 30
Klaterny	33	30	43 30
Targowę Korneliusza	34	15	43 30
Cezenę	34	40	43 40
Fawencium	34	40	43 45

u Tusków wewnątrz kraju:

Biracełę	31	45	43 10
Rowy Papieryjańskie	32		42 50
Bondelią	32	20	42 50
Łukę	33		43 20
Zagaj Ferony osadę	33	5	42 55
Pistorium	33	20	43
Florencią	33	50	43
Pizy osadę	33	30	42 45
Wolaterre	33	45	42 20
Rusellę	33	30	42 20
Fezulę (Fasolę)	34	20	43
Peruzion	35	20	42 30

Arecion	34 ^o 40 dl.	42 ^o 45 szer.
Kortone	35	42 45
Akulę	34 40	43
Biturgię	30	42 55
Manlyanę	34 30	42 40
Wetulonion	34	42 30
Saenę	34 20	42 30
Suanę	34 50	42 25
Saturnianę	34	42 20
Ebę	34 30	42 25
Wołkow	34 40	42 10
Kluzion	34 40	42 20
Wolsynion	35	42 20
Sudernon	35 30	42 5
Ferencion	35 30	42 20
Sutrium	36	42 10
Tarkwiny	35 15	42
Blerę	35 40	41 55
Targową Klaudiusza	35 55	44 55
Nepetę	36	41 50
Falerium	36 30	41 55
Cerę	36 20	41 50

u Semnonów wewnątrz kraju:

Swazę	35 30	43 40
Ostrę	36	43 30

u Picenów wewnątrz kraju:

Trajaną	36 30	43 25
miasto Salwią	36 50	43 20
Septempedę	36 50	43 10
(Miedziane kopalnie)	37 30	43 10
Firmium	37 30	42 55
Askulum	38 20	42 50
Adrię	38 45	42 50

Teraz następują nazwiska miast w Umbrii i Wilyumbryi, w Sabinie, w ziemi Ekwikulów, u Marsów, Pretuciów, u Westinów, u Marrucinów, Murszaków, które jako mniej znaczące w tłumaczeniu pomijamy.

U Łacinników wewnątrz kraju miasta:

Rzym	36 40	41 40
------	-------	-------

Tibur	36°50	dł. 42°	szer.
Preneste	37 10	41 55	
Tuskulum	36 50	41 55	
Aricia	37	41 30	
Ardea	36 45	41 40	
Nomentum	37 10	42 10	
Treba	37 30	41 45	
Anagria	37 20	41 40	
Wempsum	37 10	41 30	
Lanuvium	37 15	41 25	
Atina	38 15	42	
Fideny	38	41 55	
Frusino	37 50	41 45	
Ferentinum	38	41 40	
Privernum	37 45	41 35	
Secia	38	41 30	
Akwinum	38 30	41 55	
Sora	38 20	41 40	
Minturna	38 20	41 25	
Fundi	38 10	41 30	

Osady Pelignów, Frentanów, Karacenów, Samnitów, Kampanów
 Kapna 40 20 41 20

u Picenciów, Lukanów i Rupinów, u Apolów, Daunów Apolów, Pejketów, Brutów i t. d. pomijamy w tłumaczeniu jako mniej znaczące i powyżej już przez Ptolemeusza wymienione.

ROZDZIAŁ II.

Opis wyspy Korsyki z jej ludźmi i miastami jak i

ROZDZIAŁ III.

taki sam opis wyspy Sardinii, mimo że i tam znajdują się prawdopodobnie osady słowiańskie jak Solea, Nory, Olbii, Cybuli i t. p. wreszcie

ROZDZIAŁ IV.

Opis Korsyki, Sardinii i Sicilii z jej mieszkańcami i miastami, osadami przeważnie greckimi opuszczamy tu w przekładzie naszym dla ich małego dla nas znaczenia, a przystępujemy z kolei do opisu Sarmacyi.

ROZDZIAŁ II.

Sarmacia Europejska.

Europy tablica VIII.

Sarmacia Europejska graniczy na północ z Oceanem Sarmackim obok zatoki Wendijskiej, z pewną częścią ziemi nieznaną, której strony ten jest opis:

Po za ujściem rzeki Wisły

Ujście rzeki Chronu	50°	dł. 56°	szer.
Ujście rzeki Rubonu	53	57	
Ujście rzeki Turontu	56	58 30	
Ujście rzeki Chezynu	58 30	59 30	

Wybrzeża morskie położone wzdłuż równoległej linii na Tułę pociągniętej tj. do końca znanego morza:

62 63

Granica zaś Sarmacyi na południe od źródeł rzeki Donu leży pod

64 63

Od zachodu stanowi granice jej rzeka Wisła i linia pociągnięta pomiędzy źródłami jej: górami Sarmackimi a nawet samymi górami których położenie już jest wskazane.

Na południe zaś graniczy z Jazygami wychodzącymi, począwszy od południowych krańców gór Sarmackich aż do początku gór Karpackich,

która to strona leży pod 46 48 30

i z krańcem Dacyi wedle jednej i tej samej równoległej linii, aż do ujścia rzeki Borystenu (Dniepru) i Pontu, który ztąd zaczyna brzegi swoje i ciągnie je aż do rzeki Karcinitu, którego to wybrzeża następujące jest położenie:

Borystenu rzeki ujście (Dniepru)	57 30	48 30
Hipanis rzeki ujście (Bugu)	58	48 30
Gaj i Hekaty przylądek	58 30	47 45
Cieśnina wyścigów Achillesa	59	47 40

Zachodni przylądek Achillesowych wysięgów który się zowie przy- lądkiem św.	57°50	dł. 47°30	szer.
Wschodni który się zowie Mysary przylądkiem	59 45		47 30
Cefaloński	59 45		47 50
Dogodna przystań	59 30		47 45
Tomiraki	59 20		48 30
Ujście rzeki Karcinitu	59 40		48 30
Po za niemi cieśnina rozłączająca półwysep Tau- ricki której granica dochodząca do zatoki Karcinitu leży pod	60 20		48 20
Druga zaś do jeziora Bugu dochodząca leży pod	60 30		48 30
Na wschód zaś granicę tę zamyka cieśnina, która od rzeki Karcinitu się zaczyna i prowadzi przez jezioro Bugu i przez jezioro Zgnile czyli Meockie po tej stronie która sięga aż do rzeki Tanaisu (Donu) i gdzie stano- wi sama rzeka Don i prócz tego na południe od źródła rzeki Donu aż do ziemi nieznanej i która aż do wska- zanej granicy się ciągnie. Opis zaś tej strony jest na- stępujący: po za cieśniną w pobliżu rzeki Karcinitu po nad jeziorem Zgnilem:			
Neontychon	60 30		48 40
Pasiaki rzeki ujście	60 20		48 50
Lianum miasto	60		49 15
Ujście rzeki Bugu	60 20		49 30
Akra miasto	60 30		49 40
Gerry rzeki ujście	61		49 50
Kneme miasto	62 30		49 45
Agaron przylądek	63		49 40
Agary rzeki ujście	62 30		50 30
Gaj święty rybołostwo boże	62 40		51 15
Liku rzeki ujście	63		51 30
Hygres miasto	63 30		52 30
Porycy rzeki ujście	64 30		53
Karoja (wieś)	65		53 30
Zachodnie koryto rzeki Donu	66 20		54 10
Wschodnie koryto	67		54 10

Zakręt rzeki	72°30	dł. 56°	szer.
Zródło rzeki	64	58	
Mięjsce za niem i przezemnie nazwane po nad krańcem ziemi nieznanój leży pod			
	64	63	
Innemi jeszcze górami poprzedzielana jest z których wymieniają górę			
Pajkę sosnowy las pod	51	51	
Amadockie góry	55	51	
Góra Bodińska	58	55	
Góra Alańska	62 30	55	
Góry Karpaty jako powiedzieliśmy	46	48 30	
i Góry Wendyjskie	47 30	55	
i Rypajskie góry których średnia leży pod	63	57 30	
Borystenu rzeki odnózki znajdujące się przy jeziorze Amadoku leżą pod	53 30	5 20	

Strumieniem zaś najbardziej na północ rzeki Borystenesu wysuniętym jak i z rzek znajdujących się poniżej Borystenesu jest Tyras (Dniestr) rzeka która stanowi granicę pomiędzy Dacją i Sarmacją począwszy od swego zakrętu położonego pod 53 48 30 aż do miéjsca leżącego pod 49 30 48 30

Rzeka zaś Axiaces późniéj Teligol, która przepływa przez Sarmacją, niedaleko po nad Dacją i z gór Karpackich wypływa. W Sarmacyi zamieszkują po największej części Wendzi przy całej zatoce Wendyjskiéj i po nad Dacją Paukini i Basterni i po nad całym wybrzeżem Meockiem Jazy i Roksolanie i daléj od nich wewnątrz Hamaksobii i Alani Scyci.

Mniéjsze zaś ludy mieszkają w Sarmacyi i to po nad rzeką Wisłą poniżej Wendów Gitoni, potem Finii, potem Suloni; poniżej nich Frungundyoni potem Awaryni obok początku rzeki Wisły; po za nimi Ombroni, daléj Anatofracti, daléj Burgiony, daléj Arsyeci, potem Saboci, daléj Piengici, daléj Pieczyny i Biesy obok gór Karpackich.

Z tych dopiero przez nas wymienionych są także na wschód słońca ci sami, poniżej Wendów Galindzi

i Sudyni i Stawani aż ku Alanom; poniżej nich Igiliony, potem Cystoboci i Zagórcy aż do gór Paykińskich czyli sosnowych.

Na wybrzeżach zaś Oceanu znajdujących się obok Wendyjskiej zatoki, zamieszkują Welci, po nad nimi Osi; dalej Węglarze najbardziej na północ; od których na wschód Kareaci i Sali; poniżej nich Agatyrsi dalej Aorsi i Pagiryeci; poniżej nich Sawari i Borsy aż do gór Rypajskich; potem Acibi i Nasci, poniżej nich Wybijoni, Idry (Wydry); a poniżej Wybionów aż do Alanów-Sturni, a pomiędzy Alanami i Amaksiobami Karoni i Sangaci, i obok zakrętu rzeki Donu Ofloni i Dońcy; za nimi Osyli przy Rusinach. Pomiędzy Amaksobijami (Skołotanami) i Rusinami — Rekanoli i Egzobygici; i znów pomiędzy Paykenami (Pieczyngami) i Basternami Karpiani, po nad nimi Giewini, potem Rodyni.

Pomiędzy zaś Basternami i Rusinami Hunni i pomiędzy górami od nich nazwę noszących Amadoki i Namarzy.

Obok jeziora Bugu zamieszkują Torekadzi. obok wyseigów Achillesowych Tauroscy, poniżej zaś Basternów w pobliżu Dacyi Tagry a po za nimi Tyraugeci, poniżej zaś kolana rzeki Donu znajdują się

Ołtarze Alexandra	63°	dł. 57°	szer.
i Ołtarze Cezara	68	56 30	
i pomiędzy ramionami rzeki jest			
miasto Don	67	54 30	

Te są miasta wewnętrzne w częściach narzeczných i to około rzeki Kareynitu:

Miasto Karcina	59 30	48 45
Toroka	58 30	49
Pasira	58 30	49 10
Erkabon	58 30	49 15
Trakana	58 30	49 45
Nawara	58 30	50
Obok rzeki Borystenesu Aragarion	56	50 40
Amadok	56	50 30
Saron	56	50 15

Serimon	57 ^o	dł. 50 ^o	szer.
Metropolis stolica	56 30	49 30	
Olbia czyli Borystenes	57	49	

Powyżej rzeki Aksyjaki

Ordesus	57	48 30	
---------	----	-------	--

I nad oną rzeką, która do Borystenu wpada, miasta:

Lejnon	54	50 15	
Sarboka	55	40	
Niosa	56	49 40	

Po nad Tyrem w pobliżu Dacyi:

Karodunum	49 30	48 40	
Metonion	51	48 30	
Klepidawa	52 30	48 40	
Wibantawarion	53 10	48 40	
Eracton	53 30	48 40	

W pobliżu zaś ujścia rzeki Donu znajduje się wyspa

Lisia czyli wyspa Don pod	60 30	53 20	
---------------------------	-------	-------	--

ROZDZIAŁ III.

Półwysep Taurycki.

Europy tablica VIII.

Półwysep Taurycki graniczy do koła z onem między-
dzymorzem, które się rozciąga od zatoki Karcynitu aż
do jeziora Bugu, jak i też dalej z brzegami Pontu
i Bosforu Cymeryjskiego i jeziora Zgniłego, Meockiego
których to brzegów opis w następujący sposób się po-
daje: po za cieśniną w pobliżu rzeki Karcynitu nad mo-
rzem Czarnem miasto:

Eupatoria	60 45	47 40	
Dandaka	60 45	47 20	

Symbolon przystań	61°	dł. 47°15	szer.
Portenion przylądek	60 40		47
Cherzonezus	61		47
Ktenus przystań	61 15		47 10
Kryjumetopon przylądek	62		46 40
Charaks	62		46 50
Lagira	62 30		47
Koraks przylądek	63		47
Ujście rzeki Istrijonu	63 10		47 10
Theodozia	63 20		47 20
Nimfeon	63 45		47 30

na Cymeryjskim Bosforze:

Tyriktata	63 30		47 40
Pantykapea	64		47 55
Murmecion przylądek	64		49 30

Po nad jeziorem Meockiem:

Partenion	63 30		48 30
Cherzones Zenona	63		48 45
Herakleon	62		48 30

Następujące zaś są miasta wewnętrzne na Tauryckiem Cherzonezie:

Tafrus	60 40		48 15
Tarona	62 20		48 15
Postygyja	63		48 15
Parosta	61 30		48 10
Cymerion	62		48
Portakta	61 50		47 40
Bojon	62 50		47 45
Iluraton	63 20		47 45
Satarchy	61 15		47 20
Badacion	61 30		47 30
Cyteon	62 14		47 30
Tazus	62 40		47 30
Argoda	61 45		47 15
Tabana	62 20		47 15

ROZDZIAŁ IV.

Jazygi wychodźcy.

Europy tablica IX.

Jazygi wychodźcy graniczą na północ z częścią Sarmacyi Europejskiej przez nas wskazanęj, która się ciągnie od południowej strony gór Sarmackich aż do Karpat: od zachodniej i południowej wskazanęj części kraju Pobratymców t. j. od gór Sarmackich aż do zagięcia rzeki Dunaju pod Karpinem i z tą częścią rzeki Dunaju która ztąd płynie aż do wpadającego weń koryta rzeki Tibisku, która z północy wypływa i której ujście leży pod

46° dl. 44°15 szer.

Od wschodu zaś graniczą z Dacyą wzdłuż téjże samej rzeki Tibisku, która poniżej z gór Karpat z wschodniej strony wypływa i potem wytwarza kolano; góra ta leży pod

46 48 30

Te są miasta w kraju Jazygów wychodźców:

Ujście Non	43 15	48 20
Bormanon	43 40	48 15
Abieta	43 40	48
Trysan	44 10	47 45
Parka	43 30	47 40
Kaudanon	44	47 20
Pesian	44 40	47
Partiskon	45	46 40

ROZDZIAŁ V.

Dacya.

Europy tablica IX.

Dacya graniczy na północ z tą częścią Sarmacyi Europejskiej, która się ciągnie od gór Karpat, aż do te-

go miejsca, gdzie jak wskazaliśmy rzeka Tyras czyli Dniestr się zakręca, które to zagięcie leży pod 53° dł. 48°30 szer.

Na zachód z Jazygami wychodźcami wzdłuż rzeki Tibisku; na południe zaś z tą częścią rzeki Dunaju, która jest od ujścia rzeki Tibisku aż do Axiopola, od którego to miasta aż do morza Czarnego i do ujścia swego i Dunaju już się Istrem zowie, której to części takie jest położenie:

Po za ujściem rzeki Tibisku pierwszy w stronie południowej zakręt pod 47 20 44 45

Gdzie rzeka Katarabon do niego wpada, która z Dacyi wypływa 49 43 30

Gdzie Ciabrus wpada 49 30 43 45

Gdzie rzeka Aluta do niego wpada, która z północnych stron pochodzi i przez Dacyą przepływa 50 15 44

Zakręt w pobliżu Ojska 51 44

Zakręt w pobliżu Axiopola 54 20 45 45

Odkąd jak powiedzieliśmy Ister zowie się Dunajem aż do ujścia swego; od zachodu kończy się rzeką Istrem, który tam się poczyna aż do zagięcia pod miastem Dinogecium pod stopniami 53 46 40

Tak samo rzeka Hierazum, która pod Dinogecium do Istru z północy wpada i zwraca się na wschód aż do wskazanego rzeki Dniestru zagięcia.

W północnej części Dacyi mieszkają począwszy od zachodu Anarci i Tauryskowie i Cystoboci; poniżej tychże Predawenci, Ratacensi i Kaukensi; za nimi w tym samym porządku Biesi Burydensi i Kotensi, a za nimi Albocensi Potulacenci i Senzi; dalej w stronie południowej Saldenzi, Ciagisi i Pieczygi; w Dacyi zaś te są miasta znaczniejsze:

Rukonion	46 30	48 10
Docidawa	47 20	48
Parolisów	49	48
Arkabadara	52	48 15

Trifulon	52°15	dl.	48°15	szer.
Patridawa	53		48	10
Karsidawa	53 20		48	15
Petrodawa	53 45		47	40
Ulpianon	47 30		47	30
Napuka	49		47	40
Patruisa	49		47	20
Saliny	49 15		47	10
Pretoria Augusta	50 30		47	
Sandawa	51 30		47	30
Augustia	52 15		47	15
Utidawa	53 10		47	40
Markodawa	49 30		47	
Zirydawa	45 30		46	20
Sengidawa (Dziengidawa)	48		46	20
Apulon	49 15		46	15
Cernicirga	49 30		46	40
Komidawa	51 30		46	40
Ramidawa	51 50		46	30
Piron	51 15		46	
Zusidawa	52 40		46	15
Paloda	53		47	
Zurowara	45 40		45	40
Lisica	46 15		45	20
Argidawa	46 30		45	15
Tyryskon	48 30		45	15
Zarmizegetoza królewska	47 50		45	15
Wody	49 30		45	40
Nentindawa	52 45		45	30
Thiason	52		45	30
Tibiskon	47 40		44	40
Zecygma	46 40		44	50
Dirna	47 15		44	30
Akmonia	48		45	
Durufegis	47 45		44	30
Frateria	49 30		44	30
Arcynna	49		44	45
Pinon	50 30		44	40

ROZDZIAŁ VI.

Myszia wyższa.

Europy tablica IX.

Myszia wyższa graniczy na zachód z Dalmacją i to jak powiedzieliśmy z tą linią, która się ciągnie od ujścia rzeki Sawy aż do góry Skardu; na południe zaś z częścią Macedonii wzdłuż linii ztamtąd przez górę Orbelo aż do tego krańca pocią-
gniętej, który leży pod 49° dł. 42°20 szer.

Na wschód z tą częścią Tracyi, która się ciągnie od tego oznaczonego tu punktu aż do rzeki Ciabru w miejscu leżącym pod 50 43

i z samą rzeką Ciabrem obok Myszyi niższej aż do Dunaju i Ciabru doń wpadającego, które to miejsce leży pod 49 30 43 30

Na północ zaś z tą częścią rzeki Dunaju, która ztąd ciągnie się aż do rzeki Sawy; w części dzielnicy tej w pobliżu Dalmacyi zamieszkują Trykorni (Trygórni) w pobliżu rzeki Ciabru, Mezi, a pomiędzy obydwiema niemi Picensi (Smolarze), w pobliżu zaś Macedonii Dardani.

Po nad Dunajem te się znajdują miasta:

Syngidunum	45 30	44 30
Trikornion	46	44 10

Pod którym rzeka Moskwa do niego wpada:

Wyminacion, Legion	46 30	44 20
Tanatis	47	44
Egeta	47 15	43 40
Dortykon	48	43 30
Reciaria (Kuznia) Mezów	49	43 30

Inne odleglejsze od rzeki Dunaju miasta są:

Oreja	46 45	43 30
Tymakon	47 30	43
Wendena	48	42 50
Welana	49	42 45

i w Dardanii miasta:

Nieson	47°20	dł. 42°30	szer.
Arybancion	47 30	42	
Ulpianon	48 30	42 40	
Skupi	48 30	42 30	

ROZDZIAŁ VII.

Myszia niższa.

Europy tablica IX.

Myszia niższa graniczy od zachodu z wspomnianą przez nas częścią rzeki Ciabru; od południa z tą częścią Tracyi która począwszy od Ciabru powyżej Balkanu do tego rozciąga się miéjsca, które jest po nad morzem Czarnem pod

55 44 40

Od północy z tą przez nas wspomnianą częścią Dunaju, która ciągnie się od rzeki Ciabru aż do Axio-polu i z resztą Dunaju częścią Istrem się zowiącą aż do jego ujścia do morza Czarnego, którego zakręt pod miastem Dinogecią znajduje się

jak powiedzieliśmy pod 53 46 40

Następnych zaś ramion taki jest porządek:

pierwszy dział ramion który jest Nowem miastem (Noviodunum) znajduje się pod 54 50 46 30

potem następuje część najbardziej wschodnia obejmująca wyspę, która się Payką

zowie pod stopniami 55 20 46 30

do morza Czarnego wpada ramie zwane Świętem czyli Payką leżące pod 56 46 15

Część najbardziej na północ wysunięta rozdziela się na dwoje i leży pod 55 46 45

Część zaś tego rozdzielenia na północy znów się rozdwaia i leży pod 55 30 47

Część zaś południowa tego działu zakończy bieg swój niedaleko od ujścia swego do morza Czarnego;

część zaś północna, wylewająca się do bagna, Tiagota zwanego leży pod 55°40 dł. 47°15 szer.

Do morza Czarnego wpada ramię, które się także Tiagolą czyli Tenuą zowie, leży pod 56 15 47

Druga zaś część rozdzielenia znajdująca się na południu rozczepia się znowu i to pod 55 20 46 45

Część zaś z tego rozdziału na północy położona, wpada do morza Czarnego ramieniem, które się zowie Boreaszowem i to pod 56 20 46 50

Południowa zaś część rozdziela się znów i to pod 55 40 46 30

Część znów z tego rozdziału południowa wpada do morza Czarnego korytem, które się zowie Narakami i to pod stopniami 56 10 46 20

A część północna rozdziela się znów pod 56 46 40

Tak samo część z tego rozszczepienia na północy powstająca wylewa się ramieniem Psaydostamem i znajduje się pod 56 15 46 40

Część południowa wpada korytem, które się zowie pięknem i to pod stopniami 56 15 46 30

Wschodnia strona Myszii graniczy z tą częścią morza Czarnego, która się po za nią znajduje, aż do onego krańca na pograniczu Tracyi wskazanego, który leży pod 55 44 40

U którego to brzegu po za rzeką Istrem następujące jest położenie:

Po za rzeką Istrem ramię święte.

Przylądek Pteron	56 20	46
Ister miasto	55 40	46
Tomi	55	45 50
Kallatis	54 40	45 30
Dionizopol	54 20	45 15
Tyrystys przylądek	55	45 10
Odesa	54 50	45
Panizu rzeki ujście	54 30	44 45
Mezembria	54 40	44 40

W częściach zachodnich Myszii niższej mieszkają Trybali.

Na wschód zaś poniżej ramienia Peuki, Troglodyci, i na wybrzeżach Paykini i na wybrzeżach morza Czarnego, Krowiarze i poniżej nich Ojtensi i Obulensi i pomiędzy niemi Dimensi i Piarensi.

Te zaś są miasta po nad rzeką Dunajem:

Regianum	50°	dł. 43°40	szer.
Ojsko Trybalów	51	44	
Diakon	51 20	44 20	
Nowe	52	44 40	
Trymanion	52 20	44 50	
Pryste miasto	52 40	45 10	
Durostolon, Legion	53 15	45 15	
Pierwszy legion włoski			
Tromaryska	53 30	45 30	
Sucidawa	54	45 40	
Axyopol	54 20	45 45	
Karsum	54 10	45 50	
Troizmis	54	46 20	
Dinogecia	53 10	46 40	
Nowe miasto	54 40	46 30	
Sycienta	55	46 30	

Wewnątrz kraju po za rzeką są te miasta:

Dauzdawa	53	44 40
Tibiska	55	46 20

Na wybrzeżu morskiem po za ujściem Istru najbardziej ku północy aż do ujścia rzeki Dniepru, jakoteż wewnątrz kraju po nad Hierasem aż do rzeki mieszkają Harpi, poniżej Tyrangetów Sarmatów, Brytolagi po nad Paykinami. Wybrzeża tego jest to położenie: po za ujściem rzeki Dniepru położonego pod

ujście rzeki Dniepru położonego pod	57 30	48 30
ujście rzeki Axiaku	57	48
Fyszka miasto	57	48
Dniestru rzeki ujście	56 40	47 40
Hermonaktis osada	56 20	47 40
Harpil miasto	56	47 15

W tej części kraju wewnętrznego te są miasta po nad rzeką Hierasem:

Zargidawa	55 40	47 45
-----------	-------	-------

Tamasdawa	55°40	dł. 47°45	szer.
Piroborydawa	54 30		47

Wewnątrz od rzeki Hierasu:

Nikonion	56 20		48 10
Ofiuza	56		48
Tyras miasto	56		47 40

Te zaś są wyspy przyległe do Mezyi niższej wspomnionój przez nas w stronie morza Czarnego:

Borystenis, która się zowie wyspą	57 15		47 40
i wyspa Achillea czyli Leuką pod	57 30		47 40

ROZDZIAŁ VIII.

Tracya.

Europę tablica IX.

Tracya takiemi oznaczona jest granicami: od północy Myszią niższą w linii powyżej oznaczonej; od zachodu Myszią wyższą i tą częścią Macedonii, która jest od wspomnianej przez nas góry Orbeli, aż do krańca znajdującego się pod

49   41 55

Od południa zaś z tą częścią Macedonii, która się rozciąga od wspomnianego krańca aż do ujścia rzeki Niestu, przez górę Pangeum i do wybrzeża znajdującego się tu morza Egéjskiego i części zatoki Melańskiej, jakoteż linią która od téj zatoki pociągnięta, rozdziela Hersones od stałego lądu, której to strony położenie jest następujące:

Niestu rzeki ujście	45 41		50
Abdera	52 10		41 45
Maroneja	52 40		41 40
Hebru rzeki ujście	53		41 30
Enus miasto	53 10		41 30

Także do zatoki Melańskiej:

Melana rzeki ujście	53 30		41 30
Koniec Hersonesu znajdującego się w zatoce Melańskiej	53 50		41 30

Także znajdujący się w Propontydzie koniec Hersonesu pod 54°20 dl. 41°30 szer.

Na wschodzie zaś Tracya graniczy z samym Propontydem i wybrzeżami morza Czarnego, które się Trackim zowie Bosforem i z najbliższemi brzegami Pontu czyli morza Czarnego, aż do krańca na pograniczu Myszii niższej, który leży pod 55 44 40

Ztąd od tego miejsca taki jest opis:

Po mieście mezyjskim Mezembryj

Anchiatos	54 45	44 30
Apolonia	54 50	44 20
Tousas	55	44 10
Perontikon	55 10	44
Tinia przylądek	55 40	44
Salmydesus brzeg	55 20	43 40
Filia przylądek	55 30	43 30
Finopolis	55 30	43 20

Tudzież na wybrzeżu morza Czarnego:

Bizancion	56	53 5
-----------	----	------

dalej w Propontydzie

Batyni rzeki ujście	55 30	43
Atyru rzeki ujście	55 30	42 55
Selymbria	55	42 30
Peryntus	54 50	42 20
Arzu rzeki ujście	54 50	42 10
Bizante	54 50	42
Długie Mury	54 50	41 50
Paktie	54 30	41 45

i ztąd wskazany przezemnie kraniec Hersonesu.

Z gór zaś, które są w Tracyi znaczne, znajduje się Haemus Bałkan i rozciąga się na pograniczu Myszii wyższej i Rodopa, góra po nad rzeką Niestrem i rzeką Chebronem, pomiędzy któremi prawie w środku, w pobliżu morza znajduje się pewne jezioro, które się zowie bagnem Bistońskim i które leży pod 52 30 41 50

Następujące są województwa w téj dzielnicy w pobliżu obydwóch Myszii i około góry Haemus, zaczynając od zachodu Danteletika, Sardika, Uzdicezika, Sele-

tika; w pobliżu Macedonii i morza Egéjskiego w tym samym porządku Medika, Drosika, Celetika, Sapajka, Korpillica, Cenica, i po nad Mediką Besika poniżej której jest Bennika, potem Samajka; obok wybrzeża, które się rozciąga od miasta Peryntu aż do Apollonii, znajduje się województwo Astika.

Te są miasta wewnątrz Tracyi:

Prasidion (Pra siedlisko)	51°20	dł. 43°10	szer.
Nikopolis przy Hemusie	52 10	43 30	
Ostafos	52 40	43 45	
Walla	52 30	43 45	
Opicena	53 20	44	
Deweltus osada	54 20	44 15	
Orcela	54 10	43 40	
Karpudemum	54	43 35	
Bizye	54 50	43 45	
Sardika	51 10	42 45	
Terta	51 40	43 5	
Filipopol czyli Trzygóry	52 30	42 45	
Orzus	53 15	43 10	
Tonzus	54 30	43 20	
Kabyła	54 50	43 15	
Bergula	54 30	43	
Pantalia	50	42 30	
Nikopolis nad Niestem	51 45	42 20	
Topiro	51 20	42	
Pergamon	52	42 30	
Trajanopol	53	42 15	
Plotynopol	53 40	42 40	
Drusi-para	54 30	42 40	
Dymy	52 50	41 45	
Cipsela	53 20	41 40	
Afrodizia	53 30	41 40	
Apry osada	54	42	
Haraklea	54 20	41 50	
Lizimachia	54 10	43 10	
Wyspy w pobliżu Tracyi na Bosforze;			
zachodnia wyspa Kijanow	56 20	43 20	
Wyspa na Proponcie: Prekonesos	55 30	42	

Na morzu Egéjskiem wyspy:

Tasus wyspa i miasto	51°45	dł. 41°30	szer.
Samotraki wyspa i miasto	52 30		41 15
Imbrus	53 20		51 15

Cherzones zaś graniczy na północ z wspomnianą przez nas linią poniżej Tracyi od zatoki Melańskiej aż do Propontydu pociągnionój, i z oną częścią Propontu, która ztąd się zaczyna i ciągnie się aż do Kalikolu, których położenie jest pod

55	41 50
----	-------

Od zachodu zaś pozostała część Melańskiej zatoki, po nad którą jest

Karelia pod	54	44 5
i przylądek Mastuzia	53 30	40 40

od południa zaś ponad morzem Egéjskiem, które tu się zaczyna, znajduje się miasto

Eleus pod	54 30	40 45
i pobliski przylądek	54 40	40 45

od wschodu zaś ponad Helespontem znajdują się miasta:

Koila	54 55	41
Sestus	54 55	41 15

potem także wspomniane przez nas miasto

Kalipol	55	41 30
---------	----	-------

ROZDZIAŁ XIV.

M a c e d o n i a.

Europy tablica X.

Macedonia graniczy na północ z Dalmacją i My-szią wyższą i z tą stroną Tracyi, którąśmy powyżej wskazali; od zachodu zaś z morzem Jańskiem od Dirachu czyli Epidamnu aż do rzeki Celidna, której to strony ten jest opis

u Taulantów:

Dirachium	45	40 55
-----------	----	-------

Paniasa rzeki ujście	45°	dł. 40°40 szer.
Apsa rzeki ujście	45 5	40 30
Apollonia	45 5	40 10
Aou rzeki ujście	45	40
Aulon miasto zarazem przystań	44 50	39 55
u Elimiotów:		
Bullis	45	39 45
u Orestidów (potomków Orestesa):		
Amancia	44 55	39 30
Celidny rzeki ujście	45	39 20
Na południe z ową linią, która się ztąd obok Epiru aż do tego miejsca ciągnie, które		
leży pod	49	38 30
Na której to linii w tym kierunku rozciąga się góra Pindus, która w średnicy		
leży pod	47 40	38 45
i potem obok Achai aż do końca Maleańskiej zatoki pod	51	38 25
na której to linii znajduje się góra Ojta, której średnica leży pod	53 50	38 25
Od wschodu zaś granicy z tą wspomnianą przez nas częścią Tracyi i z zatokami morza Egejskiego znajdującemi się tam, są począwszy od rzeki Niestu aż do wskazanego przez nas końca zatoki Maleańskiej, których zatok ten jest opis: po za rzeką Niestrem gdzie się Tracya kończy, której ujście		
leży pod	51 45	41 54
Na Edonidy wybrzeżach morskich:		
Neapol	51 15	41 45
Oisime	50 50	41 45
Strymona rzeki ujście	50 15	41 25
u Amaxyccian:		
Aretuzo	50 10	41 20
Stagiere	50 20	41 10
W Chalcedyce:		
Panormas przystań i miasto	50 40	41
Atos góra	51	41 10
Atoza przylądek i miasto	51 15	41 15

Środkowe części góry	51°10	dł. 41°	szer.
Przylądek Nimfowy	51 10	40 45	
i w Singityckiej przystani:			
Stratonika	50 55	40 55	
Akantus	50 40	40 55	
Singus	50 30	40 40	
w Paraxie:			
Ampelus przylądek	51 15	40 30	
Deris przylądek	51 15	40 20	
Toronia	50 45	40 25	
Toronajskiej zatoki części we-			
wnętrzne	50 40	40 25	
Paliny półwyspu szczyty	51	40 5	
Kanastreum przylądek	51 15	39 55	
Kassandrya	51 5	40	
i w Termickiej zatoce ujście rzeki			
Chabsusa	50 40	40 5	
Gigon przylądek	50 30	40 5	
w Amfaxydzie:			
Tessalonika	49 50	40 20	
Echedory rzeki ujście	49 45	40 15	
Axyi rzeki ujście	49 40	40 10	
w Pieryi:			
Lidii rzeki ujście	49 30	40	
Pidna	49 40	39 45	
Haliakmony rzeki ujście			
Dion osada	50	39 35	
Bafyru rzeki ujście	50 10	39 30	
Penei rzeki ujście	50 30	39 25	
u Peliasgiotów:			
Magnerium przylądek	51 40	39 30	
Sepias przylądek	51 45	39 15	
Eancium	51 40	39 15	
Jolkus	51 30	39 15	
w Tyotydzie zatoce Pelasgijskiej:			
Pagazy	50 50	38 55	
Demetryjas	50 30	38 55	
Posidium przylądek	51 30	38 50	
Larisa	51 20	38 45	

Echinus	51°10	dł. 38°45	szer.
Spercheja	51 20	38 35	
Teby Ftyotyckie	51 10	38 35	
Sperchei rzeki ujście	51	38 30	

Rzeka zaś Strymon wypływa z gór na pograniczu Tracyii i Macedonii i źródła jój są

pod 48 40 42

Axius zaś rzeka wypływa z Skardu góry

pod stopniami 47 41 40

i z gór poniżej Dalmacyi leżących

pod 46 41 15

spływają razem źródła téj rzeki

pod 49 15 41

Haliakmon rzeka powstaje z Kandawskich gór

pod 46 40 40 10

Peneus zaś rzeka wypływa z gór Pinda

pod 47 30 39

i rzeka Spercheus z tego samego miejsca

pod 48 30 38 40

Pomiędzy górami zasługującymi na wzmiankę są Bertyjskie góry, których średnie położenie znajduje się

pod 49 10 41 15

Bermy 48 30 38 30

Cercetessy 46 40 39 40

Cytary góry 48 40 39 50

Olympu góry 50 39 20

Osy góry 50 40 39 20

Peliana góry 51 10 39 20

Ortrosa góry 50 38 40

Miasta te są wewnątrz kraju Macedonii:

u Taulanciów:

Arnisa 45 20 40 40

u Elimiotów:

Elima 45 40 39 40

u Orestydów:

Amancia 46 39 49

u Albanów:

Albanopol 46 41 5

u Almonparów:		
Horma	46 ^o 45 dł.	41 ^o 30 szer.
Europus	46 30	41 20
Apsalus	46 20	41 5
u Orbeliów:		
Gareskus	47 50	41 40
u Eordów:		
Skampes	45 45	40 20
Dibonza	45 45	40 10
Daulia	45 30	40
u Estrejów:		
Estrejon	46 20	40 50
w Peoni:		
Doberus	46 40	40 45
Alon	47 15	41 10
u Jorow:		
Joron, miasto	47 45	41 45
u Syntyków:		
Trystolów	48	41 30
Partykopol	48 40	41 40
Heraklea sintika	49 10	41 40
w Odomantice i w Edonice:		
Skotusa	49 30	41 50
Berga	49 50	41 40
Gasons	50 15	41 55
Ampfipol	50	41 30
Filipi	50 45	41 55
u Dasaretów:		
Ewia	46 5	40 15
Lichnid	46 50	40 20
w Lineestydzie:		
Heraklea	47 40	40 40
u Pelazgonów:		
Andarystos	48	40 55
Stobi	48 30	41 10
w Bizalcie:		
Arralos	49 10	41 20
Euporia	49 20	41 10

Kalitery	49°30	dł. 41°30	szer.
Ossa	49 45	41	
w Mygdonii:			
Antygonia	48 40	41 10	
Kalindeja	48 40	40 50	
Berus	48 55	40 40	
Fisce	49	41	
Terpilos	49 10	40 50	
Karabia	49 5	40 30	
Chilopol	49 20	41	
Asserus	49 30	40 40	
Apollonia Mygdońska	49 30	40 30	
Lete	49 20	40 20	
w Halcidiku:			
Augea	50 15	40 40	
w Paraxie:			
Chaty	50 20	40 20	
Morylus	50 30	40 15	
Antigona Psafara	50 45	40 10	
w Emacyi:			
Europus Ematyjski	47 20	40 20	
Tyrysa	47 30	39 55	
Scidra	47 40	40 20	
Miedza	48	39 45	
Cyrus	48 10	40 40	
Idomena	48 30	40 50	
Gordynia	48 40	40 15	
Edesa	48 45	40 20	
Beroja	48 45	39 50	
Egeja	48 40	39 40	
Pela	49 20	40 5	
w Pieryi:			
Filaki	49 20	39 30	
Walae, Wały	49 40	39 30	
u Partyjów:			
Eribeja	46 40	39 45	
u Pelasgitów:			
Dolicha	47 30	39 40	
Azorion	47 45	39 30	

Pitons	47°50	dl. 39°30	szer.
Genu	48 5	39 35	
Atrax	48 30	39 25	
Ilecion	49 5	39 25	
Skotusza	49 30	39 10	
Larysa	50	39 10	
Ferej	50 30	39 10	
w Tymfei:			
Girtona	46 50	39 30	
u Hestiajotów:			
Festus	47 15	31 20	
Gomfi	47 50	39 10	
Eginon	48	39 20	
Tryka	48 5	39	
Ktimeny	48 45	39 10	
Chyreie stolica (Metropolis)	49	39	
u Tesalów:			
Hypata	47 50	38 50	
Sostonis	48 15	38 50	
Homylia	48 50	38 50	
Cypera	49	38 50	
Falaktia	49 30	38 55	
w Tyjodydzie:			
Nartacion	50 10	38 55	
Korony	50 30	38 50	
Melitea	50 50	39	
Eretria	51	38 55	
Lzmia	50 30	38 35	
Heraklea Wtyotycka	50 50	38 30	
Wyspy Macedonii i to na morzu Jońskim:			
Sasa wyspa	55 10	39 30	
Na morzu Egejskiem:			
Wyspa Lemnos, na której dwa są miasta:			
Miryna	52 20	40 55	
i Hefestia w środku kraju;	52 30	41	
Sciatos wyspa i miasto	52 10	39 15	
Peparetos wyspa i miasto	51 50	38 50	
Skopulus wyspa Scirus i miasto	52	39	

ROZDZIAŁ X.

E p i r u s.

Europy tablica X.

Północna strona Epiru graniczy z częścią Macedonii wzdłuż wspomnionej przez nas linii; wschodnia zaś jego strona graniczy z tą linią, która ztąd obok Achai aż do ujścia rzeki Alcheleji się ciągnie, której to ujście leży pod $48^{\circ}25$ $37^{\circ}30$

Zachodnia strona graniczy z wybrzeżem morza Jońskiego, które jest przy Akroceraunickich górach, którego to wybrzeża następujący jest opis:

W Chaonii:

Orikon	45	39 15
Pasma gór Akroceraunowów	44 25	39 10
Paxnormos przystań	45	39 10
Onchesmos przystań	45 20	38 35
Kassiope przystań	45 30	38 25

Południowa strona graniczy z morzem Adriatyckiem od miejsca pod Acheloem aż do rzeki, którego to brzegów ten jest opis:

U Tesprotów:

Posaidion przylądek	45 45	38 10
Butroton zatoka	45 45	38 20
Pelodes przystań	46 10	38 20
Tyamis przylądek	46 10	38

W Almenie:

Tyamirosa rzeki ujście	46 15	38 5
Torone	46 45	38
Scybotia przystań	46 50	38
Acheronta rzeki ujście	47 10	38
Elaja przystań	47 15	37 50
Nikopolis	47 25	37 55

W przystani Ampracyjskiej Akarnanów:

Arachty rzeki ujście	47 50	38 15
Ampracia	48	38 20
Akeium	48 20	37 45
Leukas	48	37 20
Alyzeja	48 20	37 25
Acheloi rzeki ujście	48 25	37 30

Te są miasta wewnątrz kraju Epiru:

U Chaonów:

Antigonia	45 15	39 10
Fenice	45 20	38 45
Hekatonpedon	45 40	39
Unfalion	45 30	38 40
Eleusz	45 40	38 30

U Kasopejów po nad którymi są Dolopi:

Kasope	47	38 45
--------	----	-------

U Ampfilochów przy których są Atamani na wschód:

Argos Ampfilochów	48 20	38 30
-------------------	-------	-------

U Akarnanów:

Astakus	48 15	37 30
---------	-------	-------

Wyspy przyległe Epirowi i Korcirze, która jest wielką i taki jest opis:

Kasiope miasto i przylądek	45 5	38 15
Ptychia	45 30	38
Korecyra miasto	45 40	37 55
Laucima przylądek	46 20	37 45
Amfipygus przylądek	45 30	37 40
Falakron przylądek	45	38
Cefalonia wyspa której miasto tego samego imienia leży pod	47 40	37 10
Północny jój przylądek	47 40	37 30
Południowy zaś	47 45	36 40
Erykuza wyspa	46 40	38
Skopelos	47 45	37 35
Echinady wyspy	48 30	37 20
Itaka z miastem tego samego nazwiska	48	37 10

Lotoa wyspa	47°	dł. 36°45	szer.
Zacintos z miastem tego samego nazwiska	47 30	36 30	

ROZDZIAŁ XI.

Achaja.

Europy tablica X.

Owa część Achai zawierająca w sobie co dopiero wspomniane dzielnice sięga aż do cieśniny Peloponeńskiej, którą Heladą zowią, graniczy na zachód z Epirem, na północ z Macedonią, (które to strony na miejscu swoim opisaliśmy) i z częścią morza Egejskiego; na wschód z najbliższą częścią morza Egejskiego pod Sunią, aż do przylądka; na południe zaś z morzem Adriatykiem przy wybrzeżu zatoki Koryntskiej począwszy od ujścia rzeki Acheloi i od samej cieśniny i wreszcie z morzem Kreteńskim aż do przylądka Sunium. Tego nadmorskiego wybrzeża ten jest opis: po za rzeką Acheloe, która stanowi koniec Epiru po nad morzem Adriatykiem

w Etolii:

Chersonesu przylądek	48 30	37 25
Eweny rzeki ujście	49	37 30

u Lakrów, Ozolów:

Molikryja	49 15	37 30
Antyrrium przylądek	49 20	37 25
Naupaktus	49 30	37 25
Ewancia	49 45	37 45
Chaleon	49 55	37 50

w Focidzie:

Cirra	50	37 30
Kryża	50 15	37 30
Anticira	50 30	37 30

w Beocyi:		
Syfy	51 ⁰⁵	dł. 37 ³⁵ szer.
Kreuza	51 15	37 30
w Megarydzie:		
Pegi	51 25	37 25
i po za cieśniną Nisseja	52	37 20
w Attyce:		
Eloizis	52 10	37 15
Pireus	52 45	37 10
Zlize rzeki ujście	52 50	37 5
Munichis przystań	53 15	37
Chyforus przystań	53 30	36 45
Sumion przylądek	53 35	36 45
i na morzu Egejskiem od wscho-		
dniej strony przystań Pano-		
riusza	53 40	37
Diany świątynia	53 40	37 5
Kinozura przylądek	53 40	37 20
Azopa rzeki ujści	53 30	37 25
Cherzonesu przylądek	53 30	37 30
Oropus	53 20	37 40
w Beocyi:		
Aulis	53 15	37 45
Ismeny rzeki ujście	53 10	37 50
Salganeus	53	38
Andeton	53	38
Foki	52 40	38 10
Kąt zatoki Etajskiej	52 15	38 10
u Opunciów:		
Knemidy	52 10	38 25
Kynos	52	38 20
u Lokrów Epiknemidów:		
Boagry rzeki ujście	51 30	38 25
Skarfia	51 15	38 25
W téj części Achei są góry:		
góra Kalidron, której średnica		
leży pod	49	38 15
góra Koraks	49 20	38

góra Parnassus	50°20	dł. 38°	szer.
góra Helikon	51		37 45
góra Citeron	51 40		37 30
góra Hymetos	52 30		37 20

Z rzek zaś Achelos którego źródła wypływają z góry Pindus, Ewenus zaś z góry Kalidroma na zachód wypływa daleko od rzeki Kefizy, która także z tych gór wypływa w Beocyi i łączy się z rzeką Azopem i rzeką Izmenem pod

52 38
Te są miasta wewnątrz kraju w Heladzie:
w Etolii, wewnątrz kraju:

Chalcis	49		38 5
Araktus	48 50		37 55
Pleuron	48 35		37 40
Olenus	49		37 50
Kalidon	49		37 40

w Dorydzie:

Erinees	49		38 25
Kitynion	49 40		38 20
Bojon	49 30		38 15
Lileja	50 5		38 15

u Lokrów Ozolów wewnątrz kraju:

Amfiza	49 30		37 50
--------	-------	--	-------

u Lokrów Epiknemidów:

Tronjon	41 15		38 15
---------	-------	--	-------

w Focidzie wewnątrz kraju:

Pitia	50 10		37 45
Delfi	50		37 40
Dauris	50 20		37 50
Elateja	51		38
Egostenia	50 45		37 45
Baleja	50 30		37 35

u Opunciów miasto wewnątrz kraju:

Opus	52		38 10
------	----	--	-------

w Beocyi miasta wewnątrz kraju:

Tizbe	51		37 40
Tespije	51 5		37 50
Orchomenos	51 20		37 40

Koronea	51 ⁰ 20 dł.	37 ⁰ 45 szer.
Hijampol	51 30	37 25
Cheroneja	51 30	37 50
Lebadeja	51 45	37 55
Kopej	51 45	37 45
Haliartus	51 55	37 45
Plateje	52 5	38 5
Akraefia	52 20	35 5
Tanagra	52 30	37 55
Teby Beockie	52 40	37 55
Delion	53	37 45
w Megarydzie wewnątrz kraju miasto		
Megara	52	37 25
w Attyce środkowej:		
Ojnoe	53	37 25
Ateny	52 45	37 15
Ramnus	53 15	37 30
Maraton	53 15	37 20
Analystus	53	37 10
W pobliżu Achai leżą wyspy i to na morzu Egéj- skiem Euboja i to wielka, której następujący jest opis:		
Cenejon przylądek	52 20	38 35
Atlanty wyspa mała	52 30	38 30
Edepsus	53	38 15
Chalcis po nad Eurypem	53 10	38
Eletryja	53 50	37 50
Amaryntus	54 5	37 45
Lew przylądek	54 15	37 20
Karystos piękny brzeg	54 30	37 30
Gerestus przystań	54 40	37 45
Kafaraeum przylądek	55	37 50
Kawa Eubojska	54 25	37 50
Cherzones przylądek	54 30	38 10
Rndory ujście rzeki	54	38 10
Cerintus	53 50	38 10
Diany świątynia	53 40	38 15
Oreos	53 30	38 20
Falazia przylądek	53 20	38 30
Dion przylądek	53	38 35

Obok Atiki i poniżej wyspy Euboi te są wyspy:

Tera wyspa, na której dwa są miasta:

Eloizis	53°50	dł. 36°20	szer.
Eoja	54		36 25

Ceja wyspa, na której trzy są miasta:

Koresos	54 25		37
Julis	54 20		37
Karteja	54 15		36 45
Yju wyspy i miasto	54 20		36 35
Polyegos wyspa pusta	54 40		36 15
Wyspa pusta	54 45		36
Terazyj wyspy miasto	54 45		36

I na wyspach zowiących się Cykladami miasta:

Męza wyspy miasto	54 50		37 25
Syry wyspy miasto	54 45		37 15
Tena wyspy miasto	55 5		37 30
Deli wyspy miasto	55 25		37 20
Oliaros	55 20		36 30
Cytnus	54 55		37
Rene	55 5		37 10

Mikona wyspy:

Forbija przylądek	55 45		37 10
Mikona miasto	55 40		37 10
Maksu wyspy miasto	55 40		37
Pary wyspy miasto	55 30		36 50
Sunium jego przylądek	55 40		36 55
Syfny wyspy miasto	55 15		36 45
i środkowe części Serifu	55		36 50
Folekandra	55		36 30
Sicinu	54 50		36 35

Peloponezu położenie.

Peloponez zaś graniczy na północ z zatoką Koryncką i cieśniną, jak i znów z morzem Kretyjskim, od zachodu i południa z Adryatyckim morzem, na wschód wreszcie z Kretyjskim morzem. Położenie zaś jego morskich wybrzeży jest następujące:

Po za Pegami w ziemi Megaridów miasto które
leży w odnodze Koryneckiej; w zie-
mi Achajskiej jako rzekliśmy 51°25 dł. 37°20 szer.

W Koryntii świątynia Junony

Koryneckiej	51 15	37 15
Lechajon przystanek morski	51 20	37
Azopa rzeki ujście	51 5	37 5
w Sycyonie Syty rzeki ujście	50 40	37
w Achai, która właściwie zowie się		
Egirą	50 15	36 55
Egium	49 45	36 55
Eryneos przystań	49 30	36 55
Ryjon przylądek czyli Drapenon	49 20	37 10
Neptuna świątynia	49 15	37
Patrej	49	36 50
Olenos	48 50	36 45
Dymy	48 40	36 40
Araksos przylądek	48 30	36 45
w Elei:		
Cyleny morskie	48 30	36 20
Peneusza rzeki ujście	48 20	36 30
Helonites przylądek	48	36 20
Helonites przystań	48 20	36 15
Ichtys przylądek	48 5	36
Alpheja rzeki ujście	48 20	35 55
początek rzeki	49 50	36 30
w Messenii:		
Cyparyzia	48 35	35 45
Cyparyzion przylądek	48 25	35 40
Seli rzeki ujście	48 30	35 35
Pilus	48 35	35 30
Karyfazion przylądek	48 30	35 25
Metona	48 35	35 20
Kolona	48 45	35 15
Akrytas przylądek	48 45	35
w Messenńskiej zatoce:		
Asina	48 50	35
Korona	49	35 5

Messena	49°15	dł. 39°15	szer.
Pamizu rzeki ujście	49 20	35 15	
która wpada do rzeki Alfeja	49	35 55	
Ferry	49 30	35 15	
Alija	49 45	35 10	
w Lakonczie:			
Lajktron	49 55	34 40	
Tenarion przylądek	50	34 20	
i w zatoce Lakońskiej:			
Tenaryon	50	34 45	
Ceny	50 5	34 50	
Teutrony	50 10	34 55	
Las	50 15	35	
Gicion	50 20	35 5	
Trymazos przystanek morski	50 25	35 10	
Euroty rzeki ujście	50 30	35 10	
Źródło rzeki	50 30	35 45	
Akryja	50 35	35 10	
Bijandyna	50 45	35 10	
Azopos	50 50	35 5	
Onugnatus przylądek	51	35	
Boje	51 5	35 5	
Maleja przylądek	51 20	35	
i w Argotyjskiej zatoce tak samo jako też			
w Lakonczie:			
Minua przystań	51 50	35 10	
Jowisza Serwatora przystań	51 10	35 15	
Epidaurus	51 5	35 30	
Zarex	51	35 40	
Cyfanta przystań	51 10	35 45	
Prazyja	51 20	35 50	
Pola Argiwskie:			
Inachu rzeki ujście	51 30	35 45	
Źródło rzeki	51	36 30	
Naupla przystanek morski	51 35	36	
Fliusz	51 45	35 55	
Chermiony	52	36	
Seylleon przylądek	52 30	36 5	

W Saronieckiej zatoce tak samo
pola Argiwińskie

Tresen	52 ^o 20 dł.	36 ^o szer.
Meteny półwysep	52 20	36 20
Epidaurus	51 50	36 25
Spireum przylądek	51 45	36 35
Ateńska przystań	51 30	36 35
Bucefala przystań	51 25	36 45

w Koryncie:

Cenchreje przystanek morski	51 25	36 55
Szenus przystań	51 30	37

Te są góry w Peloponezie:

Folaja góra	49 15	36 40
Stymfalus góra	50 10	36 30
Minta góra	49	35 30
Tajgeton góra	49 40	35 15
Kronion góra	50 30	35 45
Zarex góra	51	35 20

Miasta zaś wewnątrz kraju zowiącego się właściwie

Achają:

Fary	49 15	36 40
Helice	49 50	36 40
Bura	50	50
Peleny	50 20	36 45

w Sycionie wewnątrz kraju miasta:

Flius	50 50	36 40
Sycion	51	36 50

w Koryncie wewnątrz kraju miasta:

Korynt	51 15	36 55
--------	-------	-------

w Elei i wewnątrz kraju miasta

Elis	49	36 25
Olimpia	48 40	36 15
Koryna	48 30	36 10
Hypaneja	49 10	36
Lepreon	48 50	35 55
Tipaneja	49 10	35 50

W Arkadyi:

Hereja	49 20	36
--------	-------	----

Figalia	49°20	dł. 35°35	szer.
Tegeja	49 50	36 20	
Psofis	49 40	36 5	
Lizias	49 50	36	
Antigoneja czyli Mantyneja	49 40	35 45	
Stymfalus	50 20	36 20	
Klistorf	50 25	36	
Lineja	50 50	36 20	
Megalopolis	50 40	36 10	

Na polach Argiwu miasta wewnątrz kraju:

Nemeja	51 5	36 25
Kleony	51 10	36 40
Argos	51 20	36 15
Micene	51 35	36 15
Asiny	51 45	36 10

w Meseni miasta wewnątrz kraju:

Heliartus	48 50	35 45
Itome	48 50	35 25
Treusen	49 10	35 25

w Lakonice miasta wewnątrz kraju:

Kardamile	50	35 25
Lacedemon	50 15	35 30
Cyfanta	51	35 45
Lerne	51 15	35 55
Turion	50 15	35 20
Blemina	50 40	35 45
Talamy	50 15	35 10
Gerenia	50 50	35 40
Eunus	50 40	35 20

Eutylos te są wyspy w pobliżu Peloponezu się znajdujące:

Stofady	47 20	36
Prote wyspa	47 50	35 30
Swagija wyspa	48	35
Teganuza wyspa	48 30	34 40

Na wyspie Cyterze miasta:

Egilie wyspa	51 45	34 40
Salamis wyspa	52	37 15
na Eginie wyspie miasto	52 20	36 45

ROZDZIAŁ XII.

K r e t a w y s p a .

Europy tablica X.

Kreta wyspa następujące ma granice: na zachodzie morze Adryatyckie, dalej na północy morze Kretańskie, a na południe morze Libickie, na wschód wreszcie morze Karpackie.

Wybrzeżów jej morskich następujący jest opis:
zachodnia strona:

Korykos przylądek i miasto	52°5	dł. 34°40	szer.
Falaseria	52 20	34 40	
Cherzones	52 30	34 30	
Ramnus przystań	52 30	34 35	
Inachorion	52 35	34 30	
Kryjmetopon przylądek	52 35	34 10	

Południowego brzegu opis:

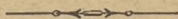
Lisos	52 40	34 5	
Tarra	52 50	34 10	
Poikilas	53	34 10	
Hermaja przylądek	53 15	34 5	
Feniks miasto	53 30	34 15	
Fenicka przystań	53 46	34 20	
Masali rzeki ujście	53 45	34 25	
Psychion	54	34 30	
Elektry rzeki ujście	54 10	34 30	
Matala	54 20	34 30	
Lew przylądek	54 35	34 30	
Lebena	54 35	34 45	
Katarakty rzeki ujście	45 50	34 45	
Lety rzeki ujście	45	34 50	
Inatus miasto	55	34 50	
Góra święta	55 10	35	
Hierapytna	55 15	35	
Eritrejon przylądek	55 20	35	

Ampelus przylądek	55°20	dł. 35°	szer.
Itanos miasto	55 40	35 15	
Wschodniej strony opis:			
Samanion przylądek	55 50	35 25	
Minoa przystań	50 20	35 15	
Kamara miasto	55 10	35 20	
Olus	55	35 20	
Cherzones	55	35 25	
Zefiron przylądek	54 55	35 30	
Północnej strony opis:			
Heraklejon	54 30	35 20	
Panormus	54 20	35 15	
Citejon	54 10	35 15	
Boży przylądek	53 50	35 10	
Pantomatryon	53 45	35 5	
Rytymna	53 30	35 5	
Amfimaies przystań	53 15	35	
Drepanon przylądek	53 10	35 10	
Minoa	53	35	
Pieny rzeki ujście	52 50	35	
Cidonia	52 45	35	
Ciamon przylądek	52 30	35	
Diktamon	52 25	34 55	
Psakon przylądek	52 25	34 50	
Cizamus miasto	52 25	34 45	
Góry są na Krecie znaczne, które się nazywają			
górami białemi	52 40	34 40	
Ida góra	54	35	
Po za białemi górami			
Dykta góra	54	35	
Miasta są na Krecie wewnątrz kraju:			
Polirenja	52 20	34 45	
Aptera	53	34 55	
Hyrtašina	52 25	34 15	
Łapa	54	34 55	
Sybryta	53 40	34 40	
Elauterny	54 30	35	
Gortyna	54 15	34 0	

Pannona	54°40 dł.	35°10 szer.
Knosus	54 45	35 10
Łyktus	55	35 10

Te zaś wyspy leżą w pobliżu Krety:

Klaudus wyspa, na której znajduje się miasto pod	52 30	34
Letoa wyspa	54 30	34 10
i wyspa Dia	54 30	35 40
Cimoris wyspa na której jest miasto pod	54 20	35 50
Melus wyspa, na której jest miasto pod	54	35 30

Następuje

KSIEGA CZWARTA

obejmująca opis Afryki, którą jako nas nie obchodzącą w przekładzie pomijamy.

KSIĘGA PIĄTA.

ROZDZIAŁ I.

Pontus i Bitynia.

Azyi tablica I.

Pontus i Bitynia graniczą na zachód z brzegami Pontu i z tak nazwanym Tracyjskim Bosforem i z częścią Propontu, którego wybrzeży morskich taki jest opis: przyładek Bitynii nad brzegami Pontu, na którym jest

świątynia Diany	56°25	dł. 43°20	szer.
Chalcedon	56 25	33 5	
Akrytas przyładek	56 15	43 5	
Trarion	56 45	44	
Olbia, albo Oliba (Oliwa)	57	42 40	
Astakus	57 20	42 50	
Nikomedia	57 30	42 30	
Posidion przyładek	56 30	42 25	
Askanii rzeki ujście	56 45	42 15	
Askania bagno	57 15	42	
Pruzias	56 40	42 5	
Daskilion	56 40	42 5	
Apaneja	56 50	41 55	
Rindaku rzeki ujście	56 20	41 45	
Źródło téj rzeki	57	40 30	

Północnych części morza Czarnego (gościnnego) taki opis:

po za owem wybrzeżem i po za świątynią Diany:

Bitynias przylądek	56°45	dł. 43°20	szer.
Artace warownia	57		43 5
Psyldy rzeki ujście	57 15		43 5
Kalpy rzeki ujście	57 40		43
Sangaru rzeki ujście	58		42 45
Pierwszy zakręt rzeki	58 30		42
Drugi zakręt rzeki	61 20		42
Trzeci zakręt rzeki	58 45		41
Źródła rzeki	60 50		40 50
Hypia rzeki ujście	58 40		42 45
Elaty rzeki ujście	58 50		43
Diospol (Jowisza miasto)	58 45		43 20
Herakleja Pontu	59		43 30
Psilion	59 30		43 30
Tyjon	60		43 30
Partenu rzeki ujście	60 15		43 30
Źródło rzeki	62 30		42 20
Amastris	60 30		43 30
Kromna	60 35		43 35
Citoron	60 45		43 35

Na południe kraniec jest Azji tak właściwie nazwany, wzdłuż linii od Ryndaku rzeki pociągniony aż do miejsca które jest pod

61 41 15

Na wschód z Galacją i z Paflagonią w linii od skazanego miejsca pod

61 41 15

przez miasto Cyteron nad Pontem pociągnionój.

Z gór zaś w téj krainie są znaczniejsze:

Orminiusza góra której średn. pod 59 40 42 40

i Myzyjus Olimp góra pod 57 41 30

Zamieszkują na wybrzeżu morskiem od brzegów Pontu aż do rzeki Hipia Chalcedoni od miasta Heraklei pod miastem Citoron; Maryjandyni poniżej góry Orminionów; Kaukoni i poniżej Chalcedonu rozciąga się Tymonieka kraina, a poniżej niej Bogdomani, od której na wschód jest Zigiana.

Te są miasta wewnątrz kraju:

Libisa 57 15 42 15

Eribeja 57 30 42 20

Galika	57 ^o 45	dl. 42 ^o 25	szer.
Patawion	57 45	42	
Prusa nad rzeką Hipiem	58 30	42 35	
Dedakana	59	42 25	
Protomakra	58 45	42	
Klaudiopol czyli Bytyń	59 20	42 45	
Flawiopol czyli Krateja	60	43	
Timeja	59 45	42 20	
Klity	60 30	43	
Lataneja	60 35	42 30	
Nicea	57	41 55	
Cezareja czyli Smerdiana	50 40	41 40	
Prusa pod górą Olimpu	57	41 40	
Agrylion	57 30	41 40	
Dables	58 40	41 40	
Dadastana	59 30	41 45	
Juliopol	60 10	42	
Wyspy znajdujące się w pobliżu téj ziemi i ta			
Scianów, która leży na przodzie	56 30	43 25	
Tynias wyspa	57 40	43 20	
i Erytinskie sterczące skały, wyspy	58 30	43 15	

ROZDZIAŁ II.

Azya właściwie nazwana.

Azyi tablica I.

Azya właściwie nazwana graniczy na północ z Bitynią w linii przez nas wskazanej; od zachodu z resztą części Propontu i Helespontu i morzami Egéjskiem i Karyjskiem i Mirtowem, którego wybrzeża morskiego ten jest opis:

w Propontydzie:

w Mizyi mniejszój Helespontowój:

Czyżyk	56	41 30
Ezepu rzeki ujście	56	41 20
Parion	55 45	41 30

Graniku rzeki ujście	55°30	dl. 41°30	szer.
Lampzakus	55 20	41 25	
i na Helesponie Abydus	55 20	41 15	
Simoentu rzeki ujście	55 20	41 10	
Dardanon	55 15	41 5	
Skamandra rzeki ujście	55 10	41	
Sigion przylądek	55 10	41	
na morzu zaś Egéjskiem:			
w Mniejszej Frigii czyli Trojadzie:			
Aleksandria Trojas	55 25	40 40	
Lekton przylądek	55 25	40 25	
Asson	56	40 15	
w Mizyi większej:			
Gargaron	56 10	40 20	
Palescepsis	56 15	40 30	
Antandros	56 30	40 20	
Andramicion	56 30	40	
Poroselena	56 30	39 45	
w Eolidzie:			
Ceny przylądek	56 15	39 30	
Pitana	56 30	39 30	
Kajka rzeki ujście	56 50	39 30	
Źródła rzeki	58 30	40 30	
Eleja	57	39 25	
Mirina	57 15	39 15	
Hydra przylądek	57 10	39 5	
Kime	57 20	39	
Foceja	57 10	38 50	
Hermu rzeki ujście gdzie wpada			
rzeka Hermus do rzeki Taktolas	58 10	39 20	
źródła rzeki Hermu	60	40	
źródła rzeki Paktola	59	39	
w Jonii:			
Smyrna	57 40	38 35	
Klaczomeny	57	38 35	
Argenon przylądek	56 40	38 40	
A na Ikaryjskiem morzu:			
Erytry	56 40	38 35	

Teos	57°	dl. 38°25	szer.
Lebeda	57 30	38 20	
Kolofon	57 40	38	
Kaistru rzeki ujście	57 45	37 50	
Źródła rzeki	60 15	39 20	
Efezus	57 40	37 40	
Trogilion przylądek	57 10	37 40	
Meandra rzeki ujście	57 40	37 30	
Gdzie rzeka Likus do niego wpada	59	38 40	
Źródła rzeki Meandra	62 30	39 30	
Źródła rzeki Lika	60	37 45	
w Karii nad morzem Mirtowem:			
Pira	57 50	37 25	
Herakleja nad Latmem	58	37 10	
Milet	58	37	
Jassus	57 50	36 50	
Bargilia	57 50	36 40	
Mindus	57 40	36 25	
w Dorydzie:			
Skopias przylądek	57 20	36 25	
Halikarnas	57 50	36 10	
Ceramus	57	36	
Knidus miasto i przylądek	56 45	36	
Na południe kończy się morzem Rodyjskiem, na którym są:			
Onugnatos przylądek	56 40	35 50	
Loryma	57 20	35 35	
Kresso przystań	57 40	36	
Fenix warownia	58	36 10	
Fuska	58 15	36 10	
Kalbu rzeki ujście	59	36 5	
Kaunos	59 10	36	
Na wschód graniczy z Licią od miejsca po za Kaunem położonego aż do miejsca pod stopniami			
	59 30	37 50	
zład na południe graniczy z Licią w stronie Milady aż do miejsca które jest pod			
	61	37 50	
i z Pamfilią aż do linii od wskazanego miejsca do drugiego pociągnionój, która leży			
	61 20	38 35	

i z Galacją wzdłuż linii ztąd aż do wspólnego jéj w Bitynii miejsce poprowadzonej, która prawie w środku na wschód jest pałęgowata, która ta wypukłość leży pod 62°15 dł. 30°15 szer.

Znacniejsze góry są w Azji, których średnie szczyty są następujące:

Ida	56	41
Cylleusz	56	40 40
Temnus	57 40	40 30
Dindima części zachodnie	61	40 40
Sypilus	59	39 10
Mimasz	57 30	38 30
Tmolus	58 30	38 30
Mesogis	58 40	38 10
Mikale	58	37 40
Kadmus	59 20	37 40
Fenix	58	36 30

Miasta zaś wewnątrz kraju i to w Mizii mniejszej Helespontowej są:

Scepsys	56 10	41
św. Germa	56 15	41 15

w Frigii mniejszej, czyli w Trojadzie środkowej:

Ilion	55 50	41
-------	-------	----

w Mizyi większej w wewnątrz kraju:

Daguta	57 30	41 20
Apolonia nad rzeką Ryndakiem	57	41 15
Trajanopol	56 40	40 15
Alida	57 30	40 15
Prepenizus	56 50	40 5
Pergam	57 25	39 45

i ludy w północnej stronie Olimpeni.

Na zachodzie Trymenoturyci, których jest Trajanopol; na południe Pentademici; wśród nich zaś mieszkają Myzomacedoni.

Miasta w Lidyi czyli w Meoni:

Perpera	57 50	40
Mosteni	58	39 35
Hierocezareja	57 15	39 30
Nakrasa	58 20	39 30

Tiatira	58°	dl. 39°25	szer.
Magnezia nad Sypylą	58 40	39 10	
Juliogordos	59	39 35	
Egara	57 50	38 50	
Hipepa	58	38 25	
Sardes	58 20	38 45	
Filadelfia	59	38 50	
Dios, Hieron	59 40	38 40	
Stolica (Metropolis)	58	38	
w Karyi:			
Tripolis	59	38 30	
Leodicea nad Lykiem	59 15	38 40	
Antiochia nad Meandrem	59 30	39 30	
Itoana	59 15	38 25	
Trapezopol	59 30	38 15	
Nisza	59	38 10	
Afrodizia	59 40	38 10	
Tralles	58 40	38 5	
Magnezia nad rzeką Meandrem	58 30	37 50	
Apollonia nad Albanem	59 25	37 55	
Helagreja nad Albanem	59 30	37 55	
Priene	58	37 40	
Harpaza	58 5	37 35	
Ortozia	59	37 35	
Neapol	59 25	37 35	
Bergaza	58 20	37 25	
Amizon	58 15	37 10	
Alabanda	58 40	37 20	
Stratonika	59	37 10	
Alinda	59 10	36 50	
Adessos	58	36 15	
Milaza	58 20	36 15	
Hidisza	58 30	36 30	
Idymos	59	36 35	
Tera	59	36 15	
Pistos	59 5	36 25	
i lud w pobliżu Frygi Eryzeni			
w Meonii na pograniczu Mizyi, Lidyi i Frygii			
Seci	58 10	40 15	

Dadali	58°	dł. 40°20	szer.
Kady	58 30	40 25	
w Frygii większej miasta:			
Synaos	58	41 15	
Doryleon	58 15	41 20	
Midajon	59 30	41 20	
Trykomia	60	41 10	
Ancyra w Frygii	58 20	40 55	
Nakoleja	59	41	
Trybanta	59 40	40 55	
Diokleja	60	40 55	
Amarion	60 30	41 15	
Abrostola	60 30	40 50	
Kocieon	58 40	40 40	
Azany	59	40 20	
Konna	59 15	40 30	
Lyzias	59 50	40 30	
Werkopija	59 25	40 15	
Eukarpia	60	40 5	
Prymnezia	60 20	40 40	
Docimeon	60 15	40 30	
Synnada	60 50	40 5	
Gazumausa	61 15	40 40	
Melitara	61 30	40 20	
Ilulipol	61 30	40 10	
Akmonija	59 80	39 20	
Eumenia	60 10	39 50	
Druzum	60 20	39 55	
Tiberiopol	60 15	39 70	
Bleander	60 30	39 10	
Stektorion	61	39 15	
Silbion	61 40	39 40	
Filomelion	61 15	39 30	
Pelty	62	39 30	
Stolica Metropolis	61 15	39 25	
Apameja Cibota	61 10	38 55	
Hierapol	60	38 15	
Sybira	60 15	38 35	
Diocezareja	61	38 35	

Sanis	61°	dł. 35°30	szer.
Temizonion	60 10		38 10
Pylakion	60 20		38 20
Sala	60 45		38 20
Gazena	60 40		38

I obok Licyi są ludy Likaoni i Temizoni, obok Bityni Mokadeni i Cydysseni, po za nimi Belteni, potem Moksyjani; dalej Filacensi, po za nimi Hierapolici.

Te są przyległe wyspy Azji i to nad Helespontem:

Temedos wyspa i miasto 55 40 55

Na morzu zaś Egéjskiem:

Wyspa Lezbos,

Eolska wyspa, w której obwodzie znajduje się:

Sigrion przylądek	55	40
Eressos	55 15	39 30
Pyrra	55 25	39 30
Malia przylądek	56	39 25
Mitilene	55 40	39 30
Argenon przylądek	55 40	39 50
Metymna	55 25	40 20
Antisa	55 15	40 20

Na morzu Ikaryjskiem wyspy:

Ikaria wyspa	56 15	37 40
Hios wyspy z miastem	56 20	38 35
Faneja przylądek	56 20	38 15
Posidion	56 25	38 25
Samos wyspy z miastem	57	37 35
Ampelos przylądek	56 30	37 30

Na morzu Mirtowem wyspy:

Amorgi wyspy miasta:

Arcesina	56	37
Begialis	56 10	36 50
Minija	55 50	36 50
Kosy wyspy z miastem	57	36 25
Astypale z miastem	55 40	36 25

Na morzu Rodyjskiem i Karpackiem:

Syme wyspa	56 40	35 40
Kazu wyspy miasto	56 30	35 15

Opis wyspy Karpackiej:		
Toancion przylądek	57°	dł. 35°20 szer.
Efialcion przylądek	57 20	35 20
Posidion miasto	57 20	35 25
Opis wyspy Rodu:		
Panos przylądek	58	35 55
Kamirus	58 20	35 15
Lindus	58 40	36
Jalisos	58 20	36

ROZDZIAŁ III.

L i c i j a.

Azyi tablica I.

Licija graniczy od wschodu i północy z Azyą w liniach powyżej przez nas oznaczonych; na wschód z częścią Pamfilii w linii od miejsca na pograniczu Azyi położonego nad morzem aż do góry Masicytu pociągniętej, której koniec nad morzem

leży pod 61 50 36 30

Na południe zaś z morzem Licyjskiem, którego wybrzeża ten jest opis: w Kaunie

Kalinda	59 20	35 55
Chlidy	59 40	35 55
Karya	59 50	35 55
Dedala osada	60	35 55
Telmesus	60 10	35 55
Xantu rzeki ujście	60 20	36
Źródła rzeki	60	37 40
Patara	60 30	36
Antifelon	60 30	36 20
Andriaka	61	36 20
Limiry rzeki ujście	60 50	36 25
Apery	65	36 25
Święty przylądek	61 30	36 15

Olimp miasto	61°40 dł.	36°20 szer.
Fazela	61 50	36 25

Także góry Kraka środkowe części leżące pod	60	36 40
--	----	-------

Miasta są w środku ziemi Licyi i to w około góry

Kraka:

Cytna	59 30	37 10
Symbra	59 40	36 50
Oktapol	59 35	36 30
Komba	59 30	36 30
Sidima	59 50	36 40
Pinara	59 50	36 25
Araksa	59 50	36 5
Tios	60	36 40
Xantos	60 15	36 10

Przy górze Masycydzie te są miasta:

Korydalla	60 15	36 50
Sagalas	60 40	36 55
Rodia	61	36 41
Trebendy	61 10	31 15
Felos	60 35	36 30
Mira	61	36 40
Simira	61 5	36 35

w Miliadzie:

Podaleja	60	37 30
Nisa	60	37 15
Choma	60 20	37 20
Kandiba	60 40	37 10

W części Kabalii:

Bubo	60 20	37 40
Eineanda	61	37 40
Balbura	60 40	37 30

Wyspy przylegające do Licyi:

Megista	60 40	36 15
Dolychista	61 10	36 15
Helidony pięć skał sterczących	61 30	36 10

ROZDZIAŁ IV.

G a l l a c y a.

Azyi tablica I.

Gallacya graniczy na zachód z Bitynią i z częścią Azyi wzdłuż linii przez nas oznaczonej, z południa z Panfiliją od oznaczonego na pograniczu Azyi miejsca aż do drugiego w równoległym od niego obwodzie położonego

pod 64°15 dl. 38°35 szer.
od wschodu zaś z częścią Kapadocyi, która się ztąd rozciąga aż do miejsca po nad samym brzegiem Pontu położonego pod 65 10 43 10

z północy zaś z częścią Pontu, którego ten jest opis: po za miastem nadmorskim Citronem

Klimax warownia	61 10	43 50
Teutrania	61 30	44
Karambia przylądek	61 20	44 25
Zefirion	61 30	44 15
Kalistratia	61 45	44 5
Abona mur	62	44
Cimolis	62 33	44
Stefana osada	62 55	43 55
Armene	63 20	43 55
Sinope	63 50	44
Cyptasia	63 40	43 40
Zaliski rzeki ujście	64	43 30
Galora	64 15	43 20
Haliwy rzeki ujście	64 30	43 10
Zakręt rzeki	64 15	41 15
Amizus	65	43 5

Góry znajdując się w Gallacyi godne wspomnienia:

Gigas góra, której średnica leży		
pod stopniami	63	42 40
i góry Didimos i góry wschodnie	62	41 20

i tak nazwany pagórek Celanar
którego średnica jest 62°30 dł. 39°30 szer.

Na wybrzeżu morskiem Paflagonii mieszkają ludy,
których miasta i osady te są wewnątrz kraju:

Zagira	61 40	43 40
Plegra	62 30	43 30
Sakora	63 20	43 40
Helwia	61 40	43
Tobata	62 20	43
Germanopol	63	43
Gelaka	63 40	43 15
Xoana	63 15	43
Dakazie	61 40	42 40
Mosion	61 5	42 20
Sakorsa	62	42 15
Pompajopol	62 30	42 15
Konica	62 45	42 30
Andrapa czyli Nowy Klaudiopol	63 50	42 20
Sabania	64 15	42 30
Tytwa	64 40	42 40
Eusene	64 40	42 40

Wewnątrz od Paflagonii na zachód są Tolisbogi,
których są miasta:

Germa osada	61 30	42
Pesin	61 10	41 30
Windya	61 40	41 40
Anar	61 30	41 20

Tolasta warownia i Wetestum

Po za którymi na wschód mieszkają Tegtosagi,
których te są miasta:

Ancira stolica	62 40	42
Olenus	62 15	41 40
Korbeunt	62 40	41 40
Agryzama	62	41 30
Wincela	62 30	41 20
Rosologia	63	41 25
Sarmalia	63 20	41 5
Diktis	62 40	42 50

Karima	63 ^o	dł. 40°49	szer.
Laudozia	63 40	40 45	

Od tych znów na wschód mieszkają:

Trokmi, których te są miasta:		
Tawium	61 35	41 40
Laskoria	63 15	42
Androzia	64 20	42 5
Klaudiopol	63 50	42
Karysa	64 40	41 40
Fubatena	64 10	41 30
Duduza	63 50	41 20
Saralus	64 30	41 20
Ucena	64 10	40 55
Rascia	64 30	41

Po za wymienionemi ludami mają swoje siedliska Prosilemenici stykające się z niemi, a poniżej nich Bize- ni z częścią Likaonii, gdzie te się znajdują miasta:

Petenessus	62 15	40 30
Egdanmawa	63 20	40 25
Siwata	64 15	40 25
Ardistawa	64	40 10
Cinna	63 20	40
Kongustus	62 40	39 50
Tetajum	63	39 30
Laodicea spalona	63 40	39 40
Warada	64	39 25
Parta	64 20	39 30

Dalej po za niemi na zachód część Pizydii i miasta:

Apollonia	62	39
Antiochia Pizydii	62 30	36
Amblada	61 50	38 50
Neapol	62 40	38 45

Na wschód:

Izauria i miasta		
Sabatra	64 20	39 14
Listra	64	39
Izaura	63 50	38 40

A pomiędzy niemi obydwoma lud Orondików i miasta:

Mistion	63 ^o	dl. 39 ^o 15 szer.
Papa	63 20	38 50

ROZDZIAŁ V.

P a m f i l i a.

Azyi tablica I.

Pamfilia graniczy na zachód z Licią i z częścią Azyi wzdłuż linii przez nas powyżej wskazanej, na północ z Gallacją w pobliżu wskazanej strony Gallacii; na wschód z Cilicią i z częścią Kapadocji i wzdłuż linii od miejsca w pobliżu Gallacii położonego pociągniętej aż do morza Pamfilskiego, której to linii koniec położony nad morzem jest pod 63 50 86 40

Na południe zaś z samem morzem Pamfilijskiem, którego brzegi tak się opisują:

Po za Licii miastem Fazelim na Pamfilii zabrzegach:

Olbia	62	36 55
Ataleja	62 15	36 30
Katarakty rzeki ujście	62 15	36 35
Magidus	62 40	36 30
Cestru rzeki ujście	62 50	36 30
Eurimedonu rzeki ujście	63	36 30
Side	63 5	36 40

w Cilicyi ostrój miasto nadmorskie:

Koracencion	63 35	36 40
Sydra	63 50	36 45

Miasta są w tej dzielnicy południowe:

w Frigii Pizydii:

Selojcia Pizydska	62	38 30
Stare Baudos	61 30	38 10
Barys	61 50	38 30
Konany	61 50	38 5

Lizynia	61°15	dl. 38°	szer.
Kormaza	61 10	37 55	
w Kabalii:			
Kretopol	61 15	37 30	
Pogla	61 40	37 40	
Menedemion	61 20	37 20	
Uranopol	61 40	37 20	
Pizinda	61 40	37 10	
Aryjasus	62 5	37 30	
Milijas	62 30	37 25	
Termesus	62 10	37 15	
Korbaza	62 20	37 5	
w Pamfilii miasta południowe:			
Perge	62 15	36 50	
Sylwum	62 25	36 50	
Aspendos	62 15	36 45	
w Pizydzie:			
Prostama	62 15	38 20	
Adata	62 55	38 15	
Olbasa	62 40	38	
Dyrzela	63 10	38 20	
Orbanasa	63 20	38	
Talbonda	63 45	38	
Kremna osada	63	37 50	
Komakon	62 50	37 40	
Petnelissa	63 30	37 50	
Unzella	63 15	37 30	
Selge	63	37 20	
w Cilicii ostrój miasta nadmorskie:			
Serte	63 40	37 25	
Kasy	63 50	37 30	
Lyrbe	63 45	37 5	
Koobraz	63 20	37	
Cybira	63 15	36 45	
Wyspy przyległe do Pamfilii:			
Krambusa	62 30	35 59	
Apelbusa	63 15	35 50	

ROZDZIAŁ VI.

K a p p a d o c i a.

Azyi tablica I.

Kappadocia graniczy na zachód z Gallacją i z częścią Pamfilii wzdłuż linii przez nas wskazanej pociągniętej od Pontu aż do onego miejsca, które leży pod 64° dl. 37°40 szer.

Od południa z Cilicią wedle linii poprowadzonej ztąd przez górę Taurus ku górze Amanus aż do miejsca leżącego pod 70 37 20

i z częścią Syrii ztąd przed górę Amanus aż do rozdzielonego koryta rzeki Eufratu 71 25 38

Ze wschodu z Armenią większą obok Eufratu od wskazanego rozdziału rzeki aż do zakrętu tego ramienia w północnej jego stronie pod 71 42 30

Ztąd zaś z linią wspomniony kraniec z brzegiem połączającą z północy graniczy z częścią morza Czarnego od Amira miasta Galackiego aż do krańca położonego pod 72 20 44 45

i tego skrawka wybrzeża morskiego następujący jest opis:

U Leuko Syrow:

Ankon	65 40	43 20
Iry rzeki ujście	66	43
Pierwszy rzeki zakręt	67 15	41 20
Drugi rzeki zakręt	66	41 20
Źródło rzeki	68	41

Morza Czarnego.

Na wybrzeżach morza Galackiego.

Na polu zwanem Fanarejskiem:

Temiscyra	66 20	43 5
Herkulesa przylądek	68 50	43 20

Na wybrzeżach morza Polominiackiego:

Termondona rzeki ujście	67°	dl. 43°15	szer.
Źródło rzeki	68 30	42 45	
Polemon	67 15	43 5	
Jarona przylądek	67 30	43 15	
Kotiora	67 35	43 5	
Chermonasa	67 50	43 15	

Na wybrzeżach morza Kapadockiego i to obok ziemi Sydonu:

Ischopol	68 20	43 20
Tserazus	68 50	43 20
Farnocia	69 20	43 5
Hyza przystań	70 45	43 20
Trapezus	70 50	43 5

i obok Cissów:

Pitiusz	71	43 25
Ryzus przystań	71 10	43 35
Ateński przylądek	71	43 45
Kordyby	71 20	43 45
Mortula	71 40	43 45
Archaby rzeki ujście	72	44
Ksyline	72 5	44 10
Cisy rzeki ujście	72 10	44 30
Absorrus miasto	72 20	44 30
Absorij rzeki ujście	72 20	44 40

Gdzie do niej wpadają:

Glaucus rzeka i Likus	72 30	43 45
Źródła rzeki Absory	72 45	43
Sebastopol	72 20	45 44

Znaczne góry wznoszą się w Kapadocji i Argeus, którego ostateczne części znajdują się

pod	65 30	40 30
i	66	39 40

z której wypływa tak nazwana rzeka Melas wpadająca do Eufratu pod

	71	39 20
--	----	-------

i góra i Antitaurus od Taurus góry i posuwająca się ku Eufratowi z taką przerwą iż skrawek jęj zwrócony ku górze Taurus leży pod

	65 30	38 30
i	67 15	39 15

zwrócony zaś ku Eufratowi leży pod 67°30 dł. 39°40 szer.
i 71 30 41 15

Góra Skordisk której ostateczne
krańce wznoszą się pod 68 45 69
i 42 30

Te są miasta i siola wewnątrz Kapadocji po za
Leuko Syrami na pograniczu Galacy:

Po nad morzem Galackiem wewnątrz kraju:

Bojnasa	65 30	42 45
Sebastopol	66	42 20
Tebenda	66 40	42 20
Amareja	65 30	42
Choloxe	66	42
Etonia	65	41 30
Piala	66 40	41 45
Pleuramis	66 15	41 20
Pida	66 40	41 45
Sermuga	66 20	41 25
Romana nadmorska	67	41 30

Nad morzem Polemoniackim, miasta wewnątrz kraju:

Gozalena	66 30	42 40
Ojdyfus	67 20	42 10
Karwanis	67 40	42 10
Barbanisa	68	42 20
Ablata	68 20	42
Nowa Cezareja	67 20	41 50
Saurania	68	41 45
Megalula	67 40	41 40
Zela	67 30	41 20
Danati	68	40
Sebastia	68	40 40
Mezoroma	68 30	41 45
Sabalia	68 20	41 40
Megalosus	68 10	41 20

Nad morzem Kapadockiem wewnątrz kraju:

Sefirion	68 20	43
Aza	69	42 30
Kokalia	69 30	42 45
Kordile	70	43

Traberuza	70°30	dł. 43° 5	szer.
Asiba	71 20	43 15	
Mardara	71 30	43 40	
Kamuresarbon	72	43 30	

W województwie Chamaneńskim:

Zama	65	40 45	
Andraka	65	40 20	
Gadasena	65 45	40 55	
Wadata	65 20	40	
Odoga	66	44 20	

W województwie Sargaurasenskiem:

Fiara	67	41	
Sadagena	66 20	40 45	
Gaurena	67	40 30	
Zabalas	66 30	40 25	
Ariaratira	67 20	40 45	
Maroga	67 30	40 30	

W województwie Garsauryckiem:

Freata	65	40	
Archelais	64 45	39 40	
Nanesus	65 30	39 45	
Dio Cezareja	65 30	39 30	
Salambrija	65 15	39 20	
Tetra-pirgia	66	39 20	

W województwie Cyliryjskiem:

Mustyia	66 15	40 20	
Siwa	66 30	40 5	
Kampy	66 15	39 45	
Maza czyli Cezareja	66 30	39 30	
Cyzystra	67	39 20	
Ebapena	67 10	40 15	
Archalla	67 30	40	
Sobara	67 10	39 40	

W Likaonii:

Adopis	64 40	39 15	
Kanna	64 45	39	
Ikonium	64 30	38 45	
Parralais	64 45	38 45	

Korna	55°	dł. 38 25	szer.
Chastbija	65 10	38 45	
Barata	65 30	38 30	

W województwie Antyocheńskim:

Derby	64 20	38 15	
Laranda	64 45	38 5	
Olbaza	65 20	38 10	
Mazbanda	64 50	37 50	

W województwie Tyanityckiem:

Draty	65 30	39	
Tjana	66	38 55	
Bazis	66 15	38 55	
Siala	66 30	38 55	

W Armenii mniejszej, której część najbardziej na północ wysunięta zowie się Orbaliseną, poniżej niej Etulany, potem Heretika, po za nią Orseny i na samym południu po za Orsenami Orbiseny znajdują się po nad Eufratem te miasta:

Synibra	71	42 30	
Azyris	71	42	
Ladana	71	41 40	
Cismara	71 30	41 25	
Zimara	71 30	40 40	
Daskuza	71	40 25	

Wewnątrz i w niektórych górskich miejscach:

Satala	69 30	42 10	
Domana	70	42 5	
Tapura	70 30	42 10	
Nikopol	69	71 40	
Chorsabia	69 40	41 45	
Charax	70 30	41 45	
Dagona	68 40	41 20	
Seleobera	69 30	41	
Kalciobryxa	69 50	41 15	
Analibla	70 20	41 10	
Pizingara	68 30	40 45	
Godaza	69	40 45	
Eudojxata	68 15	40 40	

Karape	71 ⁰ 20	dl. 41 ^o	szer
Mazora	70 30	40 40	
Ormandus	69 40	40 30	
Ispa	70 30	40 20	
Fufena	69	40 15	
Akany	69 45	40 10	
Fufatena	68 30	39 50	
Mardara	69 5	39 45	
Warsapa	67 50	39 30	
Orsa	68 30	39 30	

W Melitenii ponad rzeką Eufratem:

Daguza	71	45 5
Sinis osada	71	39 45
Meietyny	71	39 30

Wewnątrz po za temi Zoparystos:

Tytarys	69 45	39 45
Cianika	69 20	39 30
Furipara	70	39 40
Eusimara		
Jaż	69	39 10
Ciax	69	39 20
Leugera	70 15	39 10
Karmala	70 40	39 20
Semizus	70 30	39
Ladeneris	69 30	38 55

W województwie Kataońskiem:

Kabassus	67 15	38 35
Tynna	66 50	38 30
Tyrallis	67	38 20
Cybistra	66	38 15
Klaudiopol	65 40	37 50
Dalisandus	66 20	37 50
Pandiandus	67	38
Komana Kopadoeka	68	38
Mopsukrene	67 20	37 30
Tanadaris	68 20	37 45
Leandis	68 40	37 40

W województwie Muryjańskim:

Syndyta	67°30	dl. 39°10	szer.
Kotena	68 15	39 10	
Zoropas	69 5	39	
Niża	68 20	38 40	
Arasoxa	67 30	38 30	
Karnalis	68 45	38 30	
Garnaka	67 30	38 10	

W województwie Lawańskim po nad rzeką Eufratem:

Korny	71	39 15
Metita	71	39
Klaudiasz	71	38 45

Po za temi wewnątrz kraju:

Zaparcela	70 10	39
Zyzoatra	70	38 45
Padarny	70 30	38 30
Cizara	69 20	38 30
Sabagena	68 50	38 10
Nozaleny	69 50	38 20
Lautasa	69 20	37 50

W województwie Abareńskim obok rzeki Eufratu:

Juliopol	71	38 25
Barzal	71	38 10

Wewnątrz kraju po za temi:

Serastery	70 40	38 15
Lakryassus	70 15	38 10
Enteleja	70	37 45
Adata	69 30	37 30

ROZDZIAŁ VII.

Cilicya.

Azyi tablica pierwsza.

Cilicya graniczy od zachodu z tą częścią Pamfilii, którąśmy powyżej wskazali; od wschodu zaś z częścią

Syryi obok góry Amanus, która to część od miejsca w pobliżu Kapadocyi położonego aż do zatoki Izyka i do Amanickich bram się rozciąga, które miejsce leży pod

69°30 dł. 39°20 szer.

na północ z wystającą częścią Kapadocyi, która rozciąga się aż do góry Taurus; na południe z cieśniną Cilicyjską i zatoką Izyka, której wybrzeża taki przedstawiają obraz: po za miastem Pamfilijskiem [Syedrze, następujące zaraz wybrzeże morskie Selinitydy i Ostrój czyli górzystej okolicy:

Jotape	64°	dł. 36°45 szer.
Selinus	64 20	36 45
Antiochia nad Krągiem	64 40	36 50
Nefelis	64 50	36 35

W Cetydzie:

Anemurion	65 10	36 50
Orymagda rzeki ujście	65 20	36 50
Arsynoe	65 30	36 50
Celeudris	65 45	36 50
Afrodizias	66	36 50
Sarpedon przylądek	66 10	36 45
Kalidna rzeki ujście	66 20	36 50
Zefirion przylądek	66 20	36 40

W Cilicyi właściwej:

Korik	66 30	36 50
Sebaste	66 45	36 45
Lamu rzeki ujście	67	36 45
Pompojopol czyli Solve	67 15	36 40
Zefirion	67 10	36 20
Cydna rzeki ujście	67 45	36 40
Zródła rzeki	66	38 30
Sary czyli Sinary rzeki ujście	68 15	36 30
Zródła rzeki	68 30	38
Malus	68 30	36 30
Serapol wieś	68 45	36 30
Egy	69	36 30
Issus	69 20	36 25

Wewnątrz kraju są miasta w Cilicyi i to w górzystej Selinitydzie:

Kajstros	64 ^o 45	dł.	37 ^o 10	szer.
Domiciopol	65	25	37	5
Filadelfia	66		37	5
Selemia górzysta	66	10	36	55
Dio Cezarea	66	20	37	10
W Cetydzie:				
Olbasa	64	30	37	30
W Salasydzie:				
Ninika	65	30	37	30
W Olaracenie:				
Flawiopol	66	20	37	30
W Lamatydzie:				
Lamus	67		37	
W Lakonitydzie:				
Irenopol	67	50	37	20
W Bryklicyi:				
Augusta	68	30	37	30
W Cilicyi właściwej miasta południowe:				
Tarsus	67	40	36	50
Adana	68	15	36	45
Cezarea pod Anazarbą	68	30	37	
Mopsuchestia	68	50	36	45
Kastabala	69		37	
Nikopol	69	30	37	15
Epifania	69	30	36	40
Amanickie bramy	69	30	36	20

ROZDZIAŁ VIII.

Sarmacya azyatycka.

Azyi tablica druga.

Sarmacya azyatycka na północ graniczy z ziemią nieznaną; od zachodu z Sarmacyą europejską aż do

źródeł rzeki Donu i z samą rzeką Donem aż do ujścia jego do morza Meockiego i z częścią wschodnią tegoż morza, która rozciąga się od ujścia rzeki Donu aż do Bosforu Cymeryjskiego, której to okolicy następane jest położenie: Po za ujściem Donu:

Paniardis	67°30	dł. 53°30	szer.
Marubii rzeki ujście	68		53
Patarwe	68		52 30
Rombity większej rzeki ujście	68 30		52
Teofani rzeki ujście	68 30		54 40
Azara miasto	68 30		51 20
Rombity mniejszej rzeki ujście	69		50 30
Axabity Teania ława piaszczysta	68		50
Tyrambe	69 40		49 50
Atycyty rzeki ujście	70		49 20
Geruza miasto	70		49
Psaty rzeki ujście	69 30		48 45
Mateta	69		48 30
Wardanii rzeki ujście	68		48 20
Cymmeryiski przylądek	66 30		48 30
Apaturgos	66 20		48 15
Achilleon na wybrzeżu Bosforu	64 30		48 30

i na Bosforze Cymmeryjskim:

Fanagorie	64 30		37 50
Korokondamy	64 15		47 30

Na południe graniczy z częścią morza Czarnego, która ztąd się ciągnie aż do rzeki Koraksu i z pograniczem Łazicy i z Iberią i Albanią i ztąd ciągnie się aż do Ilirkanu czyli do morza Kaspijskiego, której strony ten jest opis: po za Korokondamą znów w Poncie:

Chermonasa	65		47 30
Syndykt przystań	65 30		47 50
Synda wieś	66		48
Bata przystań	66 30		47 40
Bata wieś	66 20		47 30
Rzeki zimnej ujście	66 40		47 30
Achaja wieś	67		47 30
Cercetycka zatoka	67 30		47 20

Tazus miasto	68 ^o	dl. 47 ^o 30 szer.
Toretycka skała	68	47
Ampsalis miasto	68 30	47 15
Burki rzeki ujście	69	47 15
Ojnamia	69 40	47 15
Tesyru rzeki ujście	69 40	47
Karterontax	70	46 50
Koraxa rzeki ujście	70 30	47

która potem stanowi granicę
pomiędzy Łazicą 75 47
najbliższa strona na pograniczu Iberyi, w której i
w niej saméj są Bramy Sarmackie 77 47
z tą ciągnie się granica obok Albanii aż do morza Ilir-
kańskiego, w której znajduje się
Soany rzeki ujście 86 47

Od wschodu graniczy z częścią morza Ilirkańskiego,
które się tu poczyna, której to strony po za ujściem
rzeki Soamy takie jest położenie:

Alonty rzeki ujście	86 30	47 40
Udony rzeki ujście	87	48 20
Wolgi rzeki ujście	87 30	48 50

Także z Scyтіą częściowo obok rzeki Wolgi aż do
jéj zakrętu leżącego pod stopniami 85 54
poczęści wedle południka z tą aż do krajów nieznaných
pociągnionego.

Jest jeszcze drugi zakręt Wolgi, który w pobli-
żu jest zakrętu i to leżący pod
stopniami 74 56

powyżéj którego wpadają dwie rzeki z gór półno-
cnych wypływające i dopływ ten
leży pod 79 58

Zródła zaś jego od zachodu
znajdują się pod 70 61

Przepływający zaś ze wscho-
du pod 70 61

Inne też jeszcze góry wznoszą się w Sarmacyi
i to pod nazwiskiem gór Hypijskich Błyskawicznych i
Koraxu, z którem łączą się góry przez Łazicę i Iberią

się ciągnące, nazwane Kaukazkami i prócz tego odno-
ga ich aż do morza Ilirkańskiego się wznosząca, zo-
wiąca się także górami Kaukazkami. Ilipijskich gór
ostatnie krańce leżą pod 75°54 dl. 81°52 szer.

Na polach Sarmacyi w pobliskiej okolicy niezna-
nego kraju północnego pasą bydło swoje Sarmaci, po-
niżej nich Królewscy (Scyci) Sarmaccy lud Modoków i
Konojadów Sarmackich i dalej po za niemi Zakaci i
Swardeni i Azoji; potem obok północnego Donu rzeki
zakrętu Periserbici lud wielki, na południe od nich lud
Jaksomatów i te są miasta:

Egzopol	72	55 40
Nawara	70	55
Tanais Ton	67	24 20

Poniżej zaś Swardonów są Chenidzi i na wschód
od rzeki Wołgi Szyszkojady i Matezy i ziemia Niesio-
łów; potem poniżej Jaksomatów są Syraki i pomiędzy
morzem Zgniłem i górami Kozackimi za Syrakami są
Przesi, potem Temerczi, pomiędzy niemi są Tyrambi,
potem Asturiki, dalej aż do góry Koraxu Arychi i
Czesi po nad górami dopieroco wspomnionemi Koraxu
Ilonapseni i Metibi i Górale; pomiędzy zaś rzeką Woł-
gą i górami Kozaczemi poniżej Syraków znajduje się
kraj Mitridata, a za nią poniżej są Czernichowianie,
potem Sapotreni, a za niemi są Scymnici, dalej Ama-
zonki, a po za górami Kozaczemi, Błyskawicznymi i
rzeką Wołgą Oryni, Wali i Serby; pomiędzy Kaukazkie-
mi zaś górami i Błyskawicznymi Tuscy i Didury; a
obok morza Kaspjskiego Udzi i Olondzi, Iondzi i Gie-
rowie, poniżej zaś na grzbietach gór Nadmorecy z oby-
dwóch stron odnogi Cymeryjskiej; na wybrzeżu zaś
morza Czarnego Acheji, Cereeci także Chemiochy, Swa-
nokolehii; i wreszcie po nad Albanią Sanareji.

Te zaś wymieniamy miasta i wsie w mniejszej
części Rombitów;

Azaraba	70	50 30
Po nad rzeką Psalynem		
Auchis	70 40	49 40

Nad brzegami rzeki Wardany			
	68°	dl. 48°	szer.
Skopek	72		48 20
Suruba (Śróba)	73 40		48 30
Korusia	75 20		48 30
Ebriapa	77		48 40
Seraka	70		48 40
i po nad rzeką Burką Kukunda	71		47 30
Nad rzeką Tesirem: Batrachy	73 30		47 15
Nad rzeką Koraksem Naana	Na grzbietach zaś gór te miasta:		
Abuna	73		48
Nasunia	74		48
Halmia	75		48

ROZDZIAŁ IX.

Łazica.

Azyi tablica trzecia.

Łazica graniczy na północ z wspomnianą przez nas częścią Sarmacyi, na zachód z częścią morza Czarnego, począwszy od rzeki Koraksu aż do kąta, gdzie Faris wpada do morza, której to części ten jest opis:

Dioskurias	71 10	46 45
Hippa rzeki ujście	71	46 30
Cyany rzeki ujście	71 30	46 10
Siganeon	71 30	45 45
Neapol	71 30	45 40
Eja miasto	72	43 30
Chariusty rzeki ujście	72	45 15
Fazysa rzeki ujście	72 30	45
Fazys miasto	72 30	44 45

Na południe z morzem Czarnem, które ztąd jest Kapadockiem wedle linii przez nas wskazanej i dalej z częścią większą Armenii wedle téjże saméj linii aż do miejsca położonego pod

74	44 40
----	-------

Od zachodu zaś granicy z Iberią wedle linii, która wspomniane końce przez góry Kaukazkie z sobą łączy aż do 75° dl. 47° szer.

Na wybrzeżu morskiem Łazicy mieszkają Łazy, a na przyległej ziemi Manrali i ludy mieszkające w okolicy Ekreklyki. Wewnątrz kraju tego znajdujące się miasta i osady zowią się

Mechles	77 30	46 45
Madia	77 15	46 15
Sarace	73	45
Surium	73 20	44 40
Zadry	74	44 40

ROZDZIAŁ X.

Iberya.

Azyi tablica trzecia.

Iberya graniczy na północ z wymienioną przez nas częścią Sarmacyi, na zachód z Łazicą wedle linii przez nas oznaczonej; na południe z częścią Armenii większej, która się znajduje od miejsca na pograniczu Łazicy położonego aż do krańca

znajdującego się pod	76 10	44 40
od wschodu z Albanją wedle linii łączącej z sobą wymienione krańce aż do	77	47

Te są miasta i osady w tej krainie:

Lubiń osada	75 40	46 50
Agina	75	46 30
Waseda	76	46 20
Warka	75 20	46
Sura	75	45 20
Artaniza	75 40	46
Mestleta	74 40	45
Zalisa	76	44 40
Harmaktika	75	44 30

ROZDZIAŁ XI.

Albania.

Azyi tablica trzecia.

Albanii granice rozciągają się na północ do wskazanej przez nas części Sarmacyi od zachodu do Iberii w oznaczonej przez nas linii; na południe do oniej części większej Armenii, która zaczyna się od miejsca na pograniczu Iberii i ciągnie się aż do morza Hirkańskiego, gdzie rzeka Cyrus do niego wpada, które to ujście leży pod 79°40 dł. 44°30 szer.

Od wschodniej wreszcie części morza Ilirkańskiego aż do tej części, która ztąd sięga do rzeki Soany, następujący jest opis tego brzegu:

po za Soany rzeki ujściem:

Teleby	85	46 40
Gerusa rzeki ujście	84 30	46 30
Gelda miasto	83	47 30
Ceziusa rzeki ujście	82 30	46
Albana miasto	81 40	45 50
Albany rzeki ujście	80 30	45 30
Getara miasto	79 40	44 30

Po za którym jest ujście rzeki Cyrusa 79 40 44 30

Te zaś są miasta i wsie w Albanii i to pomiędzy Iberią i tą rzeką, która z Kaukazu wypływa i do Cyrusa wpada, która obok całej Iberii i Albanii przez Armenią płynie, odłączając ją od nich obydwóch:

Tagoda:	77 30	46 50
Bachia	77	46 30
Sanua	77 40	46 40
Deglany	77 20	45 45
Niga	77 20	45 45

Pomiędzy zaś tą samą rzeką i Albaną rzeką, która także wypływa z Kaukazu:

Mosega	79	47
--------	----	----

Samunis	79°	dl. 46°40	szer.
Jobula	78	46	20
Juna	79	46	
Emboleum	78 30	45	40
Adjabla	79	45	30
Ablana	78	45	15
Mamechia	79 45	45	40
Osica	77 30	44	30
Sioda	78 15	44	40
Baruka	79 20	44	40

Prócz tego znajdują się Albańskie bramy jako powiedzieliśmy pod

80 47

Pomiędzy zaś Albanem i rzeką Ceziuszem są:

Chabala	80	47
Chobota	80 30	46 45
Moziata	80	46 20
Misia	81	46 29
Chadaka	81	46
Alamus	82	46 15

Pomiędzy zaś rzeką Ceziuszem i Gerrusem:

Tiauna	82 15	46 40
Tabilaka	82 45	46 50

i pomiędzy rzeką Gerrusem

i Soaną rzeką:

Tylbis	84 15	46 50
--------	-------	-------

Dwie wyspy bagniste przylegają do Albanii, których średnie położenie znajduje się pod

87 30 45

ROZDZIAŁ XII.

Armenia większa.

Azyi tablica trzecia.

Armenia większa graniczy na północ z częścią Łazycy i z Iberią, także z Albanją wedle linii przez nas

wskazanej przez rzekę Cyrus poprowadzonéj; od zachodu z Kapadocyą prócz części Eufratu wymienionéj i wedle onéj linii, którą obok morza Kapadockiego poprowadziliśmy ku Łazicy przez góry Moskiewskie; na wschód zaś z częścią także Hirkańskiego morza, która zaczyna się od ujścia rzeki Cyrusa i ciągnie się aż do miejsca leżącego pod

79°45 dl. 43°20 szer.

i z Medią wzdłuż linii ztamtąd do góry Kaspijskiéj poprowadzonéj, i obok saméj góry Kaspijskiéj, którój krańce leżą pod

79 42 30

i 80 30 40

Z południa zaś graniczy także z Mezopotamią wedle linii przez górę Taurus poprowadzoną, która dochodzi do rzeki Eufratu w położeniu pod

71 30 37 40

Do rzeki zaś Tygrysa w położeniu pod

75 30 38 30

i z Assyryą w linii przez górę Nifates poprowadzonéj i to, jak powiedzieliśmy, w prostym prawie kierunku ku górze Kaspijskiéj, ku którój to linii zwraca się góra Nifates.

Znaczniejsze góry Armeńskie są także zwane moskiewskimi i rozciągają się obok części Kapadockiego Pontu po nad nim położone i góra Paryardes, którój krańce położone są pod

75° 43 20 i 77 42

i Udacespes góra, którój średnie części położone są pod

71 30 40

i część Antitaurów z téj strony Eufratu położona, którój średnie położenie jest pod

72 30 41 40

i góra Abos, którój średnie położenie znajduje się pod

72 77 41 40

i góry Gordiańskie, których średnie położenie znajduje się pod

75 39 40

Rzeki przez ten kraj przepływające są: rzeka Adraxas, która wpada do morza

Hirkańskiego pod

79 45 43 50

źródło zaś pod stopniami

76 30 42 30

z których na wschód słońca płynąca aż do góry Kaspijskiéj i ztąd zwracająca się ku północy, pierwsza

wpada do morza Hirkańskiego; druga zaś do rzeki Cyrusa pod 78°30 dł. 44°50 szer.

I część rzeki Eufratu, która się znajduje na zakręcie rzeki, wytwarzającym się jak powiedzieliśmy od wschodu ku południowi aż do źródeł, które leżą pod 75 40 43 40

Jest i inna znaczniejsza góra, która wpada do rzeki Eufratu, której ostateczne ujście do Eufratu leżą pod stopn. 71 30 40 30

źródła zaś jego pod 77 41 42 20

i ona część rzeki Tygrysa, która dotarwszy do granic Armenii płynie od rozdwojenia swego w stronie południowej aż do źródeł tego samego

Tygrysa leżącego pod 74 40 34 20
wytwarzające bagno zwane Hospita.

Są inne także bagna „Lichnińskie“ zwane, których przecięciowe położenie jest pod 78 43 45

i bagno Arsyssa, którego średnie położenie znajduje się pod 78 30 40 45

Te są okolice Armenii w tym dziale, która się znajduje w téj dzielnicy pomiędzy rzekami Eufratem, Cyrusem i Araxesem jak i szczególnie te, które się znajdują obok Moskiewskich gór po nad tak nazwane mi Boehami, Kolarzeny, obok zaś rzeki Cyrusa są: Tesareny, Toteny obok rzeki Araxesa Kolteny i poniżej niej Soduceny; obok wreszcie góry Paryjardesa Syraceny i Sakapeny, jako też te się znajdują miasta pomiędzy dwoma tych rzek ramionami:

Sala	73 20	44 20
Askura	74	44 10
Baraza	75 20	44 10
Sala	76 10	44
Santuta	77 20	44 20
Satafara	78	44 20
Toga	78 50	44 30
Watura	73	43
Azata	73 45	43 45
Cholwa	74	43 10

Sedala	74°40	dł. 43°45	szer.
Surta	74 30	43 40	
Tastina	74 40	43	
Kotomana	75 15	43 40	
Kozala	75 20	43 30	
Batina	76 10	43 40	
Dizaka	76 50	43 10	
Ptua	77	43 45	
Glisma	78 20	43 40	
Cholwata	78 45	43 40	
Sakalbina	79 10	43 15	
Arsarata	79 30	43 15	
i obok rzeki Eufratu: Brezus	72	42 45	
Elegia	73 20	42 45	
Ceasira	74	42 40	
Chorsa	74 40	42 50	
Talina	75 20	42 45	
Haronauria	76 40	42 45	
Artaksata	78	42 40	
Naxnana	78 50	42 45	

W odcinku znajdującym się poniżej tej okolicy aż do oniej rzeki, która do Eufratu wpada w północnej stronie znajdują się ziemie, które od zachodniej ich strony opisujemy: Bazilisena i Obordeny i także Arsyja, poniżej zaś tych Acilizena i Astaunicka kraina i po nad owęj rzeki rozlegą Sofeny. Te zaś są miasta w tej dzielnicy:

Atua	71 30	42 30
Tinisa	73 30	42 30
Zoriga	71 30	42
Sana	73 30	42
Bryzaka	74 50	42 30
Daranisse	75	42 20
Zogocara	77 15	42 20
Kubina	78 30	42 20
Kodana	71 30	41 20
Kachura	72	41 20
Cholwa	73 30	41
Sogokara	74	41

Fauzia	74 15	41 45
Pandaria	74 50	41 30
Zarwana	75 40	41 45
Cytamon	76	41 30
Anarion	76 50	41 30
Sygwa	77	41
Terwa	78	41 45
Surzowa	78 30	41 40
Matustana	78	41 20
Astakana	78	41
Tarina	72 20	41
Balisbiga	73 40	40 40
Babila	74 20	40 45
Sagawana	75 15	40 45
Azora	76 10	40 50

Pozostałój i to ku południowi położonej dzielnicy są pomiędzy Eufratem i źródłami Tygrysa

Anzetyeny i poniżej niój znajdują się

Tospitya potem

Korycia i te znów miasta w tój dzielnicy:

Elegerda	72 15	40 15
Mazara	71 20	39 50
Anzeta	72	39 30
Soita	72 50	39 30
Belkania	73 30	39 40
Selcia	74	40
Tospia	74 20	39 50
Łazica	75 30	39
Siawana	71 30	38
Arsamozata	73	38 20
Korra	74 30	38 40

Na wschód zaś od źródeł rzeki Tygrysa, Bagrandaweny, poniżej niój znajduje się Gordiena, od której na wschód jest Koteja i poniżej niój Mardy. Te zaś są miasta w tój części:

Tarka	75 30	40 10
Eora	76	40 10
Mepa	76 10	40 40

Buana	76°45	dł. 40°	szer.
Cholima	77	40	40
Terebia	77 40	40	55
Daudiana	77 40	40	20
Kaputa	79 20	40	30
Artemita	78 40	40	20
Telbalany	76 15	39	50
Sije	75 45	39	40
Ferrendis	74 40	39	20
Tigranocerta	76 45	39	40
Sardewa	75 50	39	10
Kolsa	78	39	50
Tigranoama	79 45	40	
Artagigarta	75 20	38	45

ROZDZIAŁ XIII.

Wyspa Cyprus.

Azyi tablica IV.

Cyprus ze wszech stron oblany jest morzem i to od zachodu morzem Pamfilijskim, której strony taki jest opis:

Akama przylądek	64 10	35 30
Nowy Pafus	64 20	35 10
Zefirion przylądek	64 10	35 5
Stary Pafus	64 30	35
Drepanon przylądek	64 30	44 45

Na południe zaś z morzem Egejskim i Syrjackim, której strony ten znów jest opis: po za przylądkiem

Drepanem: Frurion przylądek	64 45	34 50
Kurion miasto	65	35
Lika rzeki ujście	65 20	35 5
Kurias przylądek	65 30	34 45
Amatus	65 45	35

Tecyi rzeki ujście	66°10	dł. 35° 5 szer.
Cicion miasto	66 15	35
Dades przylądek	66 30	35
Trony miasto i przylądek	66 45	35

Na wschód z morzem Syryjskiem, którego strona tak się opisuje: po przylądku Tronów:

Pedarion przylądek	67	35 10
Pedjaja rzeki ujście	66 59	35 20
Salamis	66 40	35 30
Eleja przylądek	67	35 40
Klidesz przylądek	67 30	35 50

Od północy odnogą Cilicką, którego brzegu ten jest opis:

Karparia	66 50	35 50
Achejczyków czyny	66 40	35 50
Afrodizion	66 30	35 40
Makaria	66 10	35 45
Ceraunia	65 40	35 45
Lapeta rzeki ujście	65 30	35 50
Lapetus miasto	65 20	35 50
Kromijów przylądek	65 10	36 10
Soli	65	36
Kalinuza przylądek	64 40	35 45
Arsinoe	64 45	35 35

W częściach wyspy wschodnich są pola Salaminy, w zachodniej stronie Pafusz, a co pomiędzy niemi w środku się znajduje, tem z południa jest pole Amatuskie i góra Olimp, z północy zaś Lapecia. Te są miasta wewnątrz kraju:

Chyrrus	66 30	35 35
Temitus	66 25	35 25
Tamasos	66 40	35 25

W pobliżu niej znajdują się wyspy zwane Klidami, których średnie położenie znajduje się pod

67 35	35 45
-------	-------

Wysp zaś Karpasów środkowe położenie pod

67 5	35 45
------	-------

RÓZDZIAŁ XIV.

Syria.

Azyi tablica czwarta.

Syria graniczy na północ z Cilicią i z częścią Kapadocyi wzdłuż onéj linii przez nas wskazanej, pociągnionéj przez górę Amanus; od zachodu z morzem Syryjskim, która to strona w tym porządku się opisuje: po za Isem i Cilijskiemi bramami w Syrii:

Alexandria nad Isem	69°30	dł.	32°10	szer.
Miriandros	69 30		35 50	
Rossos	69 20		35 40	
Rosikowa skała	69		35 40	
Selesicia Pjeryjska	68 35		35 35	
Oronty rzeki ujście	68 30		35 30	
Źródła téjże rzeki	70		33 20	
Posidion	68 30		35 15	
Herakleja	68 30		35 10	
Laodicea	68 30		35 5	
Gabala	68 20		34 55	
Paltus	68 20		34 45	
Balanea	68 20		34 35	
w Fenicyi				
Elantery rzeki ujście	68		34 25	
Simira	67 50		34 20	
Ortozya	67 40		34 20	
Tripolis	67 30		34 20	
Teuprosopon przylądek	67 25		24 20	
Botris	67 30		34 5	
Biblus	67 40		33 55	
Adonidy rzeki ujście	67 40		33 50	
Beritus	67 30		33 40	
Lwa rzeki ujście	67 30		33 35	
Sidon	67 10		33 30	
Tyrus	67		33 20	

Ekdipa	67°10	dł. 33°15	szer.
Ptolomais	66 50	34	
Sikaminon	66 50	32 55	
Karmel	66 25	32 55	
Dora	66 30	32 40	
Chorzej rzeki ujście	66 20	32 35	

Z południa zaś pogranicze jest Judei, kraju żydowskiego w kierunku linii odtąd prawie na wschód słońca pociągniętej, która nachyla się

ku południowi pod 67 10 32 20

i potem kończy się w miejscu pod 68 31

i z częścią Arabii Skalistej wzdłuż linii, która od wskazanego przez nas miejsca ciągnie się ku puszczy Arabskiej aż do miejsca położonego pod 70 30 31 50

Na wschód kończy się linią obok Arabskiej puszczy pociągniętą aż do brodu przez rzekę Eufrat w pobliżu Tapsaku, której to linii

miejsce znajduje się pod 73 20 35 5

i z częścią rzeki Eufratu, która ztąd płynie obok Mezopotamii aż do miejsca rzeki znajdującego się na pograniczu Kapadocyi pod 71 25 38

Te zaś są znaczniejsze góry w Syrii Pierja góra, której średnie części znajdują się pod 69 40 35 40

Kasius góra w średnim

swojem położeniu pod 68 45 34 45

i Liban, którego krańce leżą

pod 68 45 37 70 33 15

i

69 40 32 30

i Antiliban góra, której osta-

teczne części leżą pod 68 33 20

i

69 49 32 30

i obok puszczy Arabii góra Alsadam, której

średnie części znajdują się pod 71 33

obok Judei zaś Hipus góra, której średnie położenie znajduje się pod 68 10 32

Przez krainę tę przepływają inne jeszcze rzeki, które obok Paluziry płyną w miejscu pod 71 15 34

i 71°40 dl. 33°40 szer.
i która przez Damask przepływa zowiąca się Chryzo-
roas, rzeka złotospławna, której
koniec znajduje się pod 69 15 33 10

i 69 45 32
i rzeki Jordanu część znajdujaca się po nad je-
ziorem Genezareckiem, której śre-
dnie położenie jest pod 67 20 32 20

Wreszcie rzeka zwana Syngas, która z góry Pieri
z północy wypływa, potem na wschód się zwraca i
wpada do Eufratu w miejscu pod 71 37 30

Te są miasta wewnątrz kraju Syryi, zaczynając od
północy: w Komagenie:

Arace	70 50	37 40
Antiochia pod górą Taurus	70 15	37 20
Synga	71	37 30
Germanicea	70	37
Katamana	70 40	37
Dolicha	70 40	36 40
Deba	70 20	36 30
Chaonia	70 30	36 20

I po nad rzeką Eufratem:

Cholmadara	71 15	37 50
Samozata (Legion)	71 30	37 35

W Pieri miasta te:

Pinara	69 50	36 30
Pagry	70	36 35
I Liryjskie bramy	69 40	36 15

Te są miasta Cyrestyckie:

Aryzeria	71	37
Regias	71 15	36 50
Buba	71 20	36 40
Heraklea	71	36 30
Niara	70 50	36 10
Hirapolis	71 15	36 15
Cyrus	70 10	36
Bereja	70 30	36
Batny	70 50	36

Pafara 71°30 dł. 36° szer.

Także nad Eufratem te miasta:

Urina	71 45	37 30
Arudis	71 55	37 35
Zeugma	72	37
Europus	72	36 50
Cecylia	71 55	36 40
Betaniaria	71 50	36 30
Gerry	71 50	36 5
Arimara	72 10	36
Eragiza	71 50	36

W Selencyi te miasta:

Gefyra	69 30	35 30
Gindar	70	35 40
Ima	69 50	35 25

W Kasyotydzie te miasta:

Antiochia nad rzeką Orontem	69 30	35 30
Dafne	69	35 25
Bakataili	69	35
Lidia	69 30	35
Seleucia nad Belą	69 30	34 45
Larysa	69 40	34 35
Epifania	69 35	34 25
Antaradus	68 15	34 15
Maratus	68 40	34 15
Mariamy	69 20	34
Mamuga	69 20	33 45

W Halibonitydzie miasta:

Tema	71 30	35 30
Akoraba	71 15	35 15
Deritna	71	35
Chalibon	71 20	35
Spelunka	71 40	35 15

I nad rzeką Eufratem:

Barbaryssus	71 55	35 45
Atis	72	35 30

W Chaltydycie te miasta:

Chalcis	70 30	35 40
---------	-------	-------

Asafidama	70°30	dł. 34°50	szer.
Tolmidesa	70 25	34 30	
Maronias	71 10	34 30	
Krara	70 50	34 10	
w Apamenii te miasta:			
Nazama	70 30	34 5	
i na wschód od rzeki Orontu:			
Telbenisos	69 40	35	
Apameja	70	34 45	
Emiza	69 40	34	
w Laodicei te miasta:			
Skabiosa Laodiceńska	69 40	33 45	
Paradyż	69 40	33 35	
Jabruda	70	33 30	
w Fenicyi te miasta wewnątrz kraju:			
Arka	68	34	
Paleobiblos	68 45	34	
Gabala	67 10	33 10	
Cezareja Panias	67 40	33	
w Celosyryi i w Dekapolu te miasta:			
Cheliopol	68 40	33 40	
Abila zwana Lizanią	68 45	33 20	
Sana	69 20	33 25	
Ina	68 30	33	
Damask	69	33	
Samulis	67 30	32 30	
Abida	68 15	32 45	
Ilippus	68	32 30	
Kapitolia	68 45	32 30	
Gadara	68	32 10	
Adra	68 40	32 10	
Scytopol	67 40	31 55	
Geraza	67 15	31 45	
Pella	67 40	31 40	
Dium	67 50	31 35	
Gadora	67 45	31 50	
Filadelfia	68	31 20	
Konata	68 50	31 45	

w Palmirze te miasta:

Rezafa	68 ^o 45	dł. 34 ^o	szer.
Ilole	67 40		33
Oriza	72 15		34 30
Puteja	71 20		34 10
Adada	69		33
Palmira	68		32 10
Adacha	68 40		32 10
Danaba	67 40		31 45
Koaria	68 15		31 45
Aweria	67 40		31 40
Kasama	67 50		31 35
Odmana	68		31 20
Atera	68 50		31 45

i po nad Eufratem te miasta:

Alalis	72 20		35 15
Sura	72 40		35 20
Alamata	73		35 5

w okolicy Betanii, od której na wschód jest La-
ceja i po za nią poniżej góry Alsadamy:

w Trachonickiej Arabii:

Gera	70		32 50
Elera	70		32 40
Nelaksa	70 10		32 30
Adrama	69 10		31 30

Wyspy zaś przyległe Syryi:

Aradus	68		34 30
Tyrus na lądzie stałym	67		33 20

ROZDZIAŁ XV.

Palestyna.

Palestyna czyli żydowska Syria graniczy na pół-
noc z Syrią wzdłuż linii powyżej oznaczonej; od wscho-
du i od południa z Arabią skalistą wedle linii ciągną-

eń się od wschodniego miejsca na pograniczu Syrii położonego aż do miejsca oznaczonego na pograniczu Egiptu, które to miejsce leży pod 64°15 dł. 35°40 szer.

Na zachód z tą częścią Egiptu, która ciągnie się ztamtąd po nad morzem jako też i z samem morzem na pograniczu Syrii, którego wybrzeża ten jest opis:

Po za ujściem rzeki Chorzei:

Cezareja Stratona	66 15	32 30
Apollonia	66	32 15
Joppa	65 40	32 5
Jamnicka przystań	65 30	32
Azot	65 15	32
Gazów przystań	65 10	31 50
Askalon	65	31 40
Antelon	64 50	31 40

Krainę żydowską przerzyna rzeki Jordanu ta część, która leży przez jezioro Martwe, położone w miejscu średniem pod

66 50 31 40

i te są miasta wewnątrz kraju:

w Gallilei:

Safury	66 40	32 25
Kaparkotny	66 50	32 35
Julias	67 5	32 15
Tyberias	67 15	32 5

w Samaryi:

Neapol	66 50	31 50
Teana	67 5	31 45

w Żydowskiej krainie i to w części zachodniej od rzeki Jordanu:

Rafeja	65	31 30
Gaza	65 25	31 45
Jamnia	65 40	32
Lidda	66	32
Antypatris	66 20	32
Druzia	66 30	31 55
Sebaste	66 40	32 10
Betogabry	65 30	31 30
Sebus	65 40	31 25

Emaus	65 ⁰ 45	dł. 31 ⁰ 50	szer.
Gufna	66 10	31 45	
Archelaja	66 30	31 45	
Faula	66 55	31 35	
Ilieryka	66 45	31 25	

Jeruzolima, która się teraz zowie Aeliakapitolia pod	66	21 20	
Tamna	66 15	31 30	
Engadda	66 30	31 15	
Bedora	66 30	31	
Tamara	66 20	30 50	

Na zachód od rzeki Jordanu:

Kosmos	67 15	31 35	
Libias	67 10	31 25	
Kaliroe	67 5	31 10	
Gazor	67 30	31 15	
Epicer	67	31	

W Idumei, która cała jest na wschód od rzeki

Jordanu:			
Berzama	64 50	31 15	
Kaparorsa	65 30	31 15	
Gemarura	65 50	31 10	
Eluża	65 10	30 50	
Maps	65 40	30 50	

ROZDZIAŁ XV. i XVI.

Arabii skalistój opis wypuszcza się tu w przekładzie.

ROZDZIAŁ XVII.

Mezopotamia.

Azyi tablica IV.

Mezopotamia graniczy na północ z częścią większą Armenii przez nas wskazaną; na zachód z tą częścią

rzeki Eufratu, która, jako oznaczyliśmy, obok Syrii płynie; ze wschodu zaś z tą częścią Tygrysa, która obok Asyrii, począwszy od zakrętu na pograniczu Armenii aż do ołtarzy Herkulesa

plynie w miejscu pod	80°	dł. 34°20 szer.
Na południe zaś z resztą części rzeki Eufratu i to przepływającą obok puszczy arabskiej aż do miejsca leżącego pod	76 15	33 20
i obok Babilonii aż do połączenia się z Tygrysem i Arassem, jak powiedzieliśmy, której to zadry położenie jest pod	80	34 20

Góry zaś Mezopotamii są znakomite:

Massius, której średnie położenie jest pod	74	37 20
I Syngaras pod	76 40	36 15

Rzeki zaś przepływają przez kraj ten z gór co dopiero wymienionych jak i inne, tak i rzeka zowiąca się Chabora, której źródła leżą pod

74	37 15
----	-------

Do Eufratu zaś wpada rzeka w położeniu pod

74	35
----	----

Także tak nazwana rzeka Saokora, której źródła są pod

75	37 30
----	-------

Gdzie zaś wpada do Eufratu leży pod

76	34
----	----

Części tej krainy w pobliżu Armenii zajmuje Antemuzia, poniżej której jest Chalcida, a po za nią Gauzakita i nad rzeką Tygrysem Akabeny; poniżej zaś Gauzany, Ingeny i szerszy otwarty kraj Aukobarytów obok Eufratu.

Te są miasta i wsie w Mezopotamii i tu obok rzeki Eufratu:

Porsika	72	37 30
Aniana	72 20	36 40
Barsampse	72 20	36 15
Sarmuka	72 10	35 50
Bersima	72 20	35 50
Mauby	72 50	35 20
Nicefory	73 5	35 20

Maguda	73°15	dl. 35°10 szer.
Chabora	74	35 10
Telda	74 15	34 45
Affadana	74 30	34 35
Banaby	74 45	34 25
Zyta	75 10	34 20
Betauna	76	34 25
Rescifa	76	34
Agamna	76	34
Eutrapa	77 10	34 40
Adeja	75 15	34
Pakoria	77 20	34 45
Teridata	77 30	35 20
Narda	77 40	35 30
Cifara	78 15	35 40

Położenie Eufratu tam gdzie się rozdziela na ramię przez Babilon przepływające i na ramię przecho-
dzące przez środek Selencii zowiącej się rzeką Króle-
wską, znajduje się pod

	79	35 40
Solencia miasto	79 20	35 40

Po nad brzegiem rzeki Tygrysa te są miasta:

Dorbeta	76	38
Safy	76	37 40
Deba	76	37 40
Singara	76	37
Betma	77	36 45
Lambana	77 50	36 30
Wirta	78 45	36 20
Kartara	79	36 15
Manchany	79 10	36 15

Takie po za Selencią:

Teskafy	79 45	34 30
Apameja	79 50	34 20

Poniżej zaś tego ramienia, które w przepływie
swojem przez Babilonią wpada do rzeki Tygrysa we-
wnątrz jest kraj Medyi. W pozostałej zaś ziemi środ-
kowej te są miasta:

Bifias	72 20	37 40
--------	-------	-------

Edesa	72°30	dł.	37°30	szer.
Ombreja	73		37	10
Ammeja	73 20		37	50
Suma	73 30		37	40
Rizina	73 30		37	30
Olibera	73 30		37	
Sarrara	74		38	15
Sakane	74 20		37	45
Giama	74 20		37	15
Arksama	74 40		37	15
Sina	74		37	10
Mambuta	74 45		37	25
Nizibis	75 10		37	30
Bityga	75 30		37	45
Baxala	75 20		37	
Awladis	73		36	40
Balata	73 45		36	40
Karry	73 15		36	10
Tyryta	73 50		36	15
Tenguba	74 40		36	30
Ortaga	74 40		36	
Eleja	75 40		36	45
Zama	75 30		26	20
Sina	76 20		36	40
Gorbata	77		36	15
Dabansa	76		36	
Bariana	77 40		36	
Akraba	73 10		35	50
Afandana	74		35	30
Rezena	74 40		35	40
Peliala.	75 45		35	50
Aluanis	74 10		35	20
Bimatra	76 15		35	20
Darema	76 20		35	

ROZDZIAŁ XVIII.

Opis puszczy Arabskiej opuszcza się.

ROZDZIAŁ XIX.

Babilonia.

Azyi tablica czwarta.

Babilonia graniczy na północ z Mezopotamią; po nad częścią rzeki Eufratu przez nas wskazaną; od zachodu z puszcza Arabską, obok wymienionego przez nas kraju górzystego; na wschód zaś z Zuzyjaną, obok pozostałej części Tygrysa aż do wschodniego jego ujścia do Perskiej zatoki pod 80°30 dl. 31° szer.

Na południe z kątem perskiej zatoki, który ztąd ciągnie się aż do pogranicza puszczy Arabskiej.

Przeływają przez ten kraj rzeki i ta która przez Babilon przepływa i druga, która się zowie Narzarra, wpadająca do Eufratu pod 78 20 35 40
Ita która przez Babilon płynie pod 79 34 20

Rzeki te jak i z nich pochodzące wytwarzają jeziora i bagna, których średnie części znajdują się pod 78 30 32 30

Do Eufratu zaś przylega kraina Auchaniccka, a do puszczy Arabskiej ziemia Kaldejska, w około zaś bagien Amardoceja, poniżej której ma swoje siedlisko lud Strofadami nazwany. Te zaś za miasta i wsie w Babilonii obok tej części rzeki Tygrysa, która się znajduje nad morzem poniżej miasta

Apamei	73 30	35 5
Bible	73 30	34
Didigwa	73 50	34 45
Spunda	74 5	34 30
Bartakarta	74 15	34 20
Talata	74 20	34 10
Alta	75	34

A pomiędzy ujściami rzeki Tygrysa, z których te, które na wschód słońca się zwracają, leżą pod 80 30 31

które zaś na zachód są pod	79°30	dł. 30°15 szer.
Teredon	80	31 10
Obok zaś części rzeki Eufratu:		
Idykara	77	33 40
Duraba	77 40	34
Takona	77 45	34 30
Telbenkany i nad rzeką przez Babilon przepływającą:		
Babilon	79	35
Po nad rzeką zaś Narzarra:		
Wolgezia	78 20	34 34
Barsita	78 45	34 20
Pomiędzy niemi i obok bagien i puszczy Arabskiej:		
Beona	79	33 40
Chuduka	78	33 20
Chumana	79	33 10
Ceza	76 40	32 30
Birande	77 30	32 30
Orchoe	78 30	32 40
Betana	79	32 55
Telmi	76 40	32
Sortida	77	31 30
Jamba	78	31
Ragia	78 40	31 20
Hirify	79 15	31 10
Rata	78 15	30 50

KSIĘGA SZÓSTA.

ROZDZIAŁ I.

Asyrya.

Azyi tablica piąta.

Asyrya graniczy na północ z wspomnianą przez nas częścią Armenii większej obok góry Nifatus; z zachodu zaś z Mezopotamią po nad wskazaną częścią rzeki Tygrysa; na południe zaś z Suzyjaną wzdłuż linii która od rzeki Tygrysa ciągnie się aż do miejsca położonego pod

84° dł. 36° szer.

Ze wschodu zaś z częścią Medyi, która się znajduje wzdłuż linii, obydwoma te miejsca przez nas wspomniane z sobą łączącój, na której to linii znajduje się góra Hoatras, której krańce leżą pod 39 30 83 38

Ta ziemia, która się obok Armenii znajduje, zowie się Arapachidą; ta zaś, która jest przy Suzyjanie, Sitacena; pomiędzy obydwoma mieszkają Garamejczykowie; prócz tego ziemia znajdująca się pomiędzy Arapachitem i Garamejczykami zowie się Adjabeną, która zaś jest pomiędzy Garameją i Sitacena zowie się Apolonią, po nad którą zamieszkuje lud Sambatów; po nad Adjabeną zaś leżą Kalaceny, po nad Garameją ziemia Arbelicka. Rzeki przepływają przez ten kraj i wpadają do Tygrysa: Likus, którego źródła położone są

pod	78	39
wpada do Tygrysa	79	36 20

i rzeka Gorgus, którego źródła
 leżą pod 83° dl. 38° szer.
 sama zaś wpada do Tygrysa 80 35 40
 Te są miasta i wsie Asyrii i to właśnie te, które
 leżą nad Tygrysem:

Mardy	76	38 15
Sawara	76	37 15
Besara	77	37 20
Welciana	77 30	37
Cinus	78	36 40
Sakada	78 30	36 30
Oroba	79 20	36 20
Teldy	80	36
Ktezifon	80	35

W pozostałym zaś kraju środkowym:

Birtaa	77 40	38 40
Dartab	78 30	38 45
Zigira	79 40	38 45
Darna	80 30	39 30
Obana	81	39
Tessara	81 15	38 30
Korkura	78 20	38 10
Oroba	79 20	38 10
Degia	80 45	38 10
Komopol	81 30	38 10
Doza	79	37 45
Gaugamela	79 30	37 15
Sarbina	79	37
Arbela	80	37 15
Gomara	81 20	37 30
Fuziana	82 10	37 40
Izony	82 30	37 30
Sura	83	36 40
Hatrakarta	80 30	36 10
Apollonia	81 20	36 45
Tebura	83 20	36 45
Arapa	82	36 30
Cinna	83 20	36 10

Artemita	81°15	dl. 36°	szer.
Sitacy	82	35	30

ROZDZIAŁ II.

Media.

Azyi tablica piąta.

Media graniczy na północ z częścią morza Hyrkańskiego, która w ten sposób się opisuje: po za oznaczonym miejscu na pograniczu Armenii

	80°	dl. 43°	szer.
Sanina	81	42	45
Kambyzu rzeki ujście	80	41	
źródła tejże rzeki	81 40	42 30	
Taxima	82 30	42 30	
Sabejskie ołtarze	84	42 15	
Cyrusa rzeki ujście	82	39 30	
źródła tejże rzeki	84 40	42	
Kaduzów wał	85 30	41 30	
Cyropol	86 30	41 30	
Amarda rzeki ujście	85	38 30	
źródła rzeki			
jeziora z nią połączonego zowią- cego się Margiana, którego środ- kowe części leżą pod	82 30	39 20	
Amana	87 30	40 40	
Akola	88 15	40 15	
Stratona rzeki ujście	90 20	40	
źródła rzeki	88	38 30	
Mandagarsis	92	40	
Charindy rzeki ujście	93	40 30	
Miejsce na pograniczu Hirkanii położone jest pod	94	40 30	

Od zachodu styka się z Armenią większą i z Assyrią wzdłuż linii przez nas na wschód od nich oznaczonych; na południe z Persją z linią łączącą miejsca przy

Assyryi i Suzyjanie położonego i ciągnącego się aż do miejsca leżącego pod 94° dł. 34°30 szer. Na której to linii znajduje się zachodnia część góry Parchoatry; na zachodzie wreszcie z Hirkanią i z Partią w miejscach wedle południka oznaczonych z sobą je łączących, które to miejsca rozłączające Hirkanią od Partii leżą pod 94 39

Znaczniejsze góry Medyjskie są:

Zagrus, którego średnie części położone są pod	85	38
Orontes, którego średnia część leży pod	88 30	38
Jazonion, którego średnie części leżą pod	90 30	36
część Korony zachodnia, której punkt zachodni leży pod	92	38

W zachodnich częściach w pobliżu Armenii mieszkają Kaspjczykowie a poniżej nich leży Margiana po całej stronie Assyryi; nad morzem zaś Kaduzi, Geloni i Drybici, po za niemi zaś sięgają do wnętrza kraju Amaryaci i Mardzi. W okolicy zaś przyległej do ziemi Kadusiów Karduchy i Marondzi aż do jeziora Margiańskiego; w okolicy zaś wewnętrznej od Galonów są Margasi, po za nimi rozciągają się Tropateni ku nadmorscom a na wschód od góry Zagra, Zagórcey (Sagarty); po za temi rozciąga się aż do Party Choromitrena, mająca na północ od siebie Elimais, po za którą na wschód słońca znajdujące się części zamieszkują Tapury; na południe zaś od Choromitreny są Sidyki i Sygryjanika i Ragiana a od nich nareszcie poniżej góry Jazońskiej Wadasy i ziemia Darytów, obok zaś całej Perskiej krainy Syromedia. Prócz tego zaś znajdują się Bramy Zagru pod stopniami 84 30 37

Kaspjjskie zaś bramy pod 94 37

Te zaś są miasta i wsie wewnątrz Medii:

Skabina	79 30	42
Gabala	80	42
Uka	80 40	42 30

	81°	dl. 42°	szer.
Varna			
Gandys	80 30	42	
Gabrys	80 20	41 15	
Sazoa	80 50	41 10	
Tonzarma	81 30	41 30	
Azaga	81 15	41 10	
Morunda	82 20	41 10	
Tigrana	82 40	41 30	
Farambara	84 10	41 20	
Tachazara	84 20	41	
Zalasy	86 15	41	
Allwaka	80 40	40 30	
Gauzania	82	40 40	
Fazaba	82 30	40 10	
Faraspa	85 30	40 30	
Kurna	86 15	40 30	
Fanaspa	86 30	40	
Gabris	87 40	40 20	
Nandy	81 40	39 40	
Sazaka	83 40	39 30	
Saraka	85 15	39 20	
Mandagara	87 45	39 30	
Aganzama	89	39 30	
Galla	90 10	39 15	
Harakana	91	39 30	
Alidraka	93	39	
Fanaka	93 20	39 30	
Nazada	83	38 10	
Alinza	84	38	
Arsisaka	85	38 40	
Alizdaka	86 40	38 45	
Dariauza	87 30	38 30	
Sinkar	88	38 30	
Batina	89	38 40	
Wezaspy	89 10	38 40	
Niguza	90 15	38	
Sanais	92	38 20	
Razunda	93 20	38 40	

Weneka	93 ^o 20	dl.	38 ^o 15	szer.
Bitija	85	30	37	40
Alinza	86	10	37	45
Zarana	86		37	
Gabena	87		37	30
Larasa	87	10	37	10
Ekbatana	88		37	45
Choastra	89		37	40
Nifawanda	88	50	37	10
Guriana	91		37	20
Choana	92		37	15
Trawaksa	93		37	40
Auradis	93	40	37	15
Tebarga	84	15	36	40
Kariny	85	10	36	20
Kaberasa	86		36	30
Parachana	87	40	36	
Arzacia	88		36	30
Gawna	88	45	36	30
Heraklea	89		36	40
Zania	90	15	36	50
Aruzia	91		36	20
Zarama	92	20	36	30
Tautiki	93	20	36	15
Europus	93	40	36	40
Abacena	93		36	
Cygbina	87		35	30
Dota	88		35	25
Gereza	89	40	35	20
Rapsa	90	10	35	40
Andriaka	91		35	10
Kluaka	92	40	35	10
Argarausdaka	93	20	35	20
Kanata	93	30	35	45
Aradrife	93	20	34	45

ROZDZIAŁ III.

Suziana.

Azyi tablica piąta.

Suziana graniczy na północ z tą stroną Assyrii, której koniec powyżej wskazaliśmy; od zachodu zaś z Babilonią wzdłuż wskazanej przez nas części rzeki Tygrysa aż do jej ujścia do morza; ze wschodu z Persyą wzdłuż linii łączącej od wskazanego punktu na pograniczu Assyrii i Medii aż do ujścia rzeki Oroaty do odnogi Perskiej; na południe zaś z tą częścią odnogi Perskiej, która jest od rzeki Tygrysa aż do ujścia rzeki Oroaty pod stopniami

86°30 dl. 30°30 szer.

i tych zabrzegów ten jest opis:

po za drugim korytem ku wschodowi ujście Tygrysa wpadającym

do morza pod	80 30	31
Charax Pasina	80 40	31
Moseji rzeki ujście	82	30 40
źródła rzeki	82 30	33
Pelodes odnoga	83	31
Eulei rzeki ujście	84 30	30 40
źródła rzeki znajdujące się w Suzianie	83	35
źródła rzeki znajdujące się w Medii	86	38
bród piaszczysty	84 30	30 30
Oroaty rzeki ujście	86 30	30 30
źródła rzeki	88 30	34 40

Na wybrzeżu morskiem Suziany mieszkają Elimowie, w pogranicznej ziemi Assyrii Kosaki, okolica zaś po nad brzegiem Tygrysa zowie się Meliteny, obok zaś Perskiej krainy Kabandeny, która zaś jest powyżej Charaku, Characeny; wewnątrz zaś po nad Elimami Cisyja, po nad nią Chaltapita, pomiędzy nią i Cisyą jest pole Dera. Te zaś są miasta i włości w Suzyanie i to po nad brzegami rzeki Tygrysa po za oltarzami Herkulesa

położonemi pod	80°	dł. 34°5	szer.
Agra	80 30	33 45	
Araka	80 10	32 40	
Azia	80 10	31 40	
wewnątrz zaś kraju te są miasta:			
Palinza	83 45	35 30	
Zakrony	82 45	35	
Bergan	84 15	34 45	
Zuza	84	35 15	
Saura	85	34	
Dera	81 30	33 40	
Agarra	83 40	33 20	
Abina	85 10	33 10	
Taryana	82	32 30	
Seli	84	32 30	
Gran	82	31 33	
Anukta	83 30	31 40	
Urzan	84 40	31 40	
w pobliżu zaś Suziany znajduje się wyspa Taxyana pod	84	29 20	

ROZDZIAŁ IV.

Persya.

Azyi tablica piąta.

Persya graniczy na północ z Medią w linii przez górę Parchaotrę pociągnioną; od zachodu zaś z Suzianą z stroną jej wschodnią przez nas wskazaną; na wschód zaś Karmanią wzdłuż linii południowej od miejsca na pograniczu Medyi i Partyi położonego wprost pociągnionej, aż do ujścia rzeki Bagrady wpadającej do odnogi Perskiej pod

94   - 9 15

Na południe zaś graniczy z tą częścią odnogi Perskiej, która się ciągnie od ujścia rzeki Oroaty aż do

ujścia rzeki Bagrady i zabrzeża te w ten sposób się opisuja: po za ujściem rzeki Oroaty:

Toaki przylądek	87°30	dł.	30°10	szer.
Ragoamy rzeki ujście	88	30	30	
Źródła rzeki	92		35	
Cherzones przylądek	89	40	29	30
Jonaka miasto	90		29	45
Brizoany rzeki ujście	92		29	40
źródła rzeki	93		34	30
Awsinza	93		29	20
Bagrady rzeki ujście	94		29	15
źródła rzeki	94		35	15

Okolica Persyi, która się ciągnie wzdłuż całej Medyi zowie się Paretauna, od której są na południe Mezabaci i Rapsi, poniżej nich jest Mozdia i ku morzu Mardieny i Taokeny, tudzież Ilipofagi i Suzei a poniżej Mardieny są Metory, powyżej zaś Suzejanów Gabejci. Miasta i włości są następujące wewnątrz Persyi:

Ozoa	84	45	35	20
Tanagra	86		34	30
Marazium	92	30	34	30
Aspadana	86		33	50
Axima	87	45	33	50
Poryospana	89		33	50
Persepolis	90	15	33	20
Nizergi	91		34	
Sikta	91	30	34	
Arbua	92	15	33	
Kotamba	93	30	33	40
Potikara	87	15	32	15
Ardeja	88		32	30
Kaufiaka	89		32	30
Batina	90		32	20
Cinna	92	20	32	20
Parodana	93	50	32	15
Tepa	87		31	45
Tragoniki	87	40	31	40
Metona	89	10	31	45

Chorodra	90°	dł. 31°15'	szer.
Kora	91 20	31 40	
Gabra	92 15	31 30	
Oroata	87	30 50	
Taoki	89	30 20	
Parta	90	30 20	
Mamida	91	30 20	
Uzia	91 40	30	
Pasargada	93	30 30	
Gaby	93 40	30 10	
Te zaś wyspy leżą w pobliżu Persyi:			
Tabiana	87	29 15	
Softa	88	29 20	
Meandria czyli Aracia	90	29	

ROZDZIAŁ V.

Partia.

Azyi tablica piąta.

Partia graniczy na zachód z wspomnianą przez nas częścią Medii; na północ z ziemią Hirkańską w równoległej linii, która przez górę Koron prowadzi aż do miejsca na niej się znajdujących pod stopniami

101 39

na wschód zaś wzdłuż linii od miejsca przez nas wskazanego przez górę Masdoranę pociągniętą aż do miejsca położonego pod

102 30 33 20

i wreszcie na południe z puszczą Karmańską wzdłuż linii, która wspomniane miejsca przez górę Parchoatrę z sobą łączy.

Część Partyi, znajdująca się przy Hirkanii, zowie się Koraizeną, druga zaś po za nią Partyeną, potem zaś są Choroany i Partauticeny, po za nią zaś przy Karmanii Tabieny, do której przytykają Sobidy.

Te są miasta i włości w Partyi:

Ambrody	94°30 dl.	38°20 szer.
Ojnunia	95	38 40
Karipraka	97 15	38 40
Roara	98 30	38 20
Sufta	100	38 30
Araciana	94 15	38
Dordomana	94 15	37 40
Ilekatomyła królewska (sto bram królewskich)	96	37 50
Sindaga	96 10	37
Parbara	98 50	37 30
Myzia	100 30	37 30
Charax	94 15	36 40
Apamea	94 15	36
Aspa	95 20	36 20
Semina	96	36 40
Marrichy	98	36 40
Tastachy	99	36 20
Harmiana	101 20	36 10
Choana	95 15	35 30
Pazakartia	94 15	35 15
Ruda	95	35
Simpsimida	96 30	35 40
Artakana	96	34 30
▲fta	98 30	35
Ragea	98 20	34 20

ROZDZIAŁ VI.

Puszcza Karmańska.

Azyi tablica piąta.

Puszcza Karmańska graniczy na zachód z tą częścią Persyi, która zakończona rzeką Bagradą rozciąga się od góry Parchaotry aż do miejsca

położonego pod 94 31
na północ z Partią wzdłuż przez górę Parchaotrą po-

ciągnionej; ze wschodu zaś z częścią Aryi wzdłuż linii przez nas wskazanej w prostym kierunku pociągnionej aż do miejsca znajdującego się pod 104° dł. $28^{\circ}50$ szer. na południe z resztą Karmanii obok téj strony, która wszystkie przez nas wspomniane

punkta z sobą łączy 104 28 50

Puszcza ta ma pastwiska w części swojej południowej Izatychy i Chuty, których w środku są Gadapopydry, strona zaś północna i ku zachodowi zowie się Modomastika.

ROZDZIAŁ VII.

Opis Arabii szczęśliwej opuszcza się.

ROZDZIAŁ VIII.

Karmania.

Azyi tablica szósta.

Karmania graniczy na północ z wskazaną przez nas stroną południową puszczy Karmańskiej; na wschód zaś z Godrozią przy górach Perskich wzdłuż linii południowej przez nie w myśli pociągnionej z punktu na pograniczu stawionego aż do morza Indyjskiego, które to miejsce leży pod 104° dł. 20° szer.

Od zachodu z tą częścią Persyi, która leży od punktu na pograniczu puszczy Karmeńskiej aż do ujścia rzeki Bagrady i aż do téj części odnogi Perskiej, która sama zowie się odnogą Karmańską, którego to wybrzeża ten jest opis:

Darry rzeki ujście	95 15	28 40
Katrapy rzeki ujście	95 30	27 40
Korry rzeki ujście	96	26
Achindany rzeki ujście	96 40	26
Andany rzeki ujście	96	25
Saganu rzeki ujście	95 40	24 30
Harmuza miasto	94 30	23 30

Harmozon przylądek	94°	dł. 23°40 szer.
Karpela przylądek	94	22 10

Z południa z tą częścią morza Indyjskiego, które się ciągnie aż do wspomnianego punktu, którego opis tu zachodzi:

Po za przylądkiem Karpelum w odnodze Paragonty:

Kantaty miasto	96	22 30
Agrys miasto	96 30	23
Kommana	97 30	23
Rogana	98 15	22 30
Szalara rzeki ujście	98 10	22 40
Masin	99	22 40
Samedaki	99 10	22 40
Samedaki rzeki ujście	100 30	22 20
Źródła tejże rzeki	104 30	25
Tesa miasto	101 10	22
Kawdryjaki rzeki ujście	101 15	21 20
Ragia przylądek	101	21
Kwiza przystań	101 15	20 40
Alombater przylądek	101	20
Przy niem odnoga zowie się		
Paragen, po za niem potem		
Derramebila	101 30	20 10
Kofanta przystań	101 30	20
Koromby rzeki ujście	102 30	20
Bodara	103	20 10
Musarna	103 15	20 10

po za niemi wskazany przez nas punkt morza Indyjskiego leży pod 104 20

W kraju tym znajdują się góry prócz tych, któreśmy wymienili przy puszczy i Gedrozy: Emiramidy góra tak nazwana czyli Strongilus od pomnika zowiący się, której średnie części leżą pod 94 30 23 i drugie prawie w równej odległości od gór Perskich, z których rzeki na zachód od Samodiaków spływają w średnicy pod 98 26

W częściach tejże krainy prawie pustych mieszkają Kameloboski, którzy się nazywają Soxotami; po za nimi

nad morzem rozciąga się Rudiana i Agdenita; potem Parepafita, po za nią świątynia Ary. Charadrów lud; potem Kabadena i Kantonica i po nad morzem Pasargady i Chelonofagi.

Wewnątrz Karmanii te wymieniają miasta i wsie:

Portospana	96 ^o	dł. 28 ^o 45 szer.
Karmana stolica	100	29
Taspis	98	27 40
Nipista	93	26
Chodda	101 30	25
Tarwana	96	24 30
Alexandria	99	24 20
Sabis	97 30	24 10
Froaska	99 40	23 40
Ora	103 20	23 40
Kofanta	102 15	23

Te są wyspy przyległe Karmanii i to w Perskiej odnodze:

Sagdana, na której znajduje się		
Cynober (Minium)	94	27 15
Worochta	94 20	25 30

Na Indyjskiem zaś morzu:

Pola	98	19
Karminna	102	18
Liba wyspa	104	19

ROZDZIAŁ IX.

Hirkania.

Azyi tablica siódma.

Hirkania graniczy na północ z tą częścią morza Hirkańskiego, które się znajduje od miejsca na pograniczu Medii położonego aż do ujścia rzeki Oksu pod stopniami

	103	43
W którym to dziale znajdują się:		
Saramanna miasto	94 15	40 30

Maxery rzeki ujście	97°20	dł. 41°30	szer.
Źródło tejże rzeki	98		38 40
Sokana miasto	97 20		42

i po za niem ujście rzeki Oxu.

Na zachód z częścią Medii przez nas wskazaną aż do góry Koron; na południe z Partią po téj stronie, która, jak to wykazaliśmy, ciągnie się przez Korony; na wschód z Margianą przez kraj górzysty, łączący w sobie wspomniane przez nas miejsca.

Pasą trzody swoje po Hirkanii i to nad wybrzeżem morskiem Maxery i Astabeni; a poniżej Maxerów, Chrindy; po za niemi zaś okolica Arsyta przylegająca do Korony; po za Astabenami zaś Siraceny.

Wewnątrz kraju te się znajdować mają miasta:

Barangi	99	42
Adrapsa	98 30	41 30
Kasapy	95 30	40 20
Abarbena	97 30	40 10
Sarba	98	40 30
Sinika	100	40 30
Amaruza	95	40
Hirkania stolica	98 30	40
Sacy (osada Sasów)	94 15	39 30
Asmurna	98 15	39 30
Maisoka	98 30	39 30
i wyspa w jéj okolicy na morzu się znajdujący imieniem Talka	95	43 5

ROZDZIAŁ X.

Margiana.

Azyi tablica siódma.

Margiana graniczy na zachód z Hirkanją wzdłuż wskazanęj przez nas strony; na północ zaś z częścią Scytyi, która się znajduje od ujścia rzeki Oxu aż do

jego rozdziału na dwa ramiona na pograniczu Baktriany, położonego pod 103° dł. 44° szer.

Na południe zaś z częścią Aryi w równoległej linii poprowadzonej od pogranicza Hirkanii i Partyi przez góry Saryfy aż do miejsca położonego pod 109 39

Na wschód wreszcie z Baktryaną wedle gór, które łączą wskazane z sobą miejsca. Przez kraj ten przepływa rzeka Margus godna wspomnienia, której źródła znajdują się pod 105 20 39

Jej ujście do Oxu pod 102 40 43 30

Mieszkańcami jej po nad Oxem, rzeką Derbici; i poniżej nich Masageci, za nimi zaś są Parni i Dachy.

Po za temi zaś jest puszcza a od niej na wschód Tapury.

Te są ich miasta:

Aryjaka	103	43 10
Sena	102 30	42 20
Arata	103 30	42 30
Argadina	101 20	41 40
Jasonion	103 30	41 30
Pod którem wpada do Margi z gór Saryfów, której źródła znajdują się pod	inna rzeka wypływająca	
	103	39
Reja	102	40 30
Antiochia Margiańska	106	40 40
Guryjana	104	40 10
Nigeja	105 15	39 10

ROZDZIAŁ XI.

Baktryana.

Azyi tablica siódma.

Baktryana graniczy na zachód z wspomnianą przez nas stroną Margiany; z północy zaś i ze wschodu z Sogdianą wzdłuż reszty części rzeki Oxusa; od południa

wreszcie z krańcem Aryi, znajdującym się od miejsca na pograniczu Margiany aż do miejsca położonego pod 111°30 dł. 39° szer.

Także z Paropanizem w równoległej linii ciągnącej się ztąd przez pasmo gór Paropanizu wprost aż do źródeł rzeki Oxusa położonych pod 119 30 30

Przez Baktryanę płyną rzeki, które wpadają do Oxusa: Oxus rzeka, którego źródła znajdują się pod 110 39

Dargamana, której źródła są pod 116 30 36 40

Zaryaspes, którego źródła są pod 113 39

Artama, której źródła są pod 114 39

Dargedus, którego źródła są pod 116 39

także ta rzeka wpada do Oxusa pod stopniami 116 30 44

Z reszty zaś Artama i Zaryaspes łączą wody swoje pod 113 40

wpadają do Oxusa pod 112 30 44

Dargamana zaś i Oxus złączywszy się z sobą pod 109 40 10

wpadają do Oxusa w części położonej pod 109 44 20

W Baktryanie ku północy po nad rzeką Oxusem zamieszkują Salatery i Zaryjaspy; od nich zaś na południe poniżej Sulaterów, Chomary, po za niemi są Kommi, potem Acynaci, dalej Tambiri; po za Zaryaspami zaś wielki lud Tocharów; po za niemi są Maryeci, Skordy, Warni i znów po za temi Zawady; prócz tego poniżej Zawadów Orsypi i Amaryspi.

Te są miasta w Baktryanie i to pod nad Oxem:

Harracharta 110 44 10

Zaryaspa 115 44

Choana 117 42

Suragana 117 30 40 30

Fratrua 119 39 20

Po nad drugimi zaś rzekami:

Halikodra 107 30 43 30

Chomara 106 30 42 30

Kurianda	109°30	dł. 42°10	szer.
Kawaria	111	20	43
Askana	112		43 20
Ewuzma Pani	108	20	41 10
Menapia	113		41 20
Efkradidia	115		42
Baktra królewska	116		41
Estobara	109	30	39 40
Marakanda	112		39 15
Marakodra	115	40	39 40

ROZDZIAŁ XII.

Sogdyana.

Azyi tablica siódma.

Sogdyana graniczy na zachód z tą częścią Seytii, która się poczyna od rozdzielonego koryta rzeki Oxusa na pograniczu Baktryany i Margiany przez pasmo gór Oxusowe aż do rozdzielonego koryta rzeki Jaxartu, znajdującego się pod stopniami 110° dł. 40° szer.

Na północ zaś również z tą częścią Sarmacyi obok rzeki Jaxarta, stanowiącej skrawek aż do ujścia jego położone pod

120 48 30

Na wschód zaś z Sasami obok zwrotu Jaxartu, ciągnącego się ztąd aż do jego źródeł w położeniu pod

125 43

Także obok linii wprost tu ztąd pociągniętej aż do miejsca znajdującego się pod

125 38 30

Z południa i znów od zachodu z Baktryaną wedle wspomnianego przez nas skrawku nad Oxusem i z górami Kaukazkiemi, zowiącemi się Indyjskiemi, wzdłuż linii, która wspomniane miejsce i źródła Oxusa z sobą łączy. Prawie w środku pomiędzy obydwiema rzekami rozciągają się góry nazwane Sogdy, których krańce znajdują się pod

111 47

i 120 46 30

z których wypływa kilka nieznacznych rzek do tamtych wpadających, z których jedna wytwarza jezioro Oxyańskie. którego średnie położenie

znajduje się pod	111	45
i prócz tego drugie dwie jeszcze rzeki z tych samych gór co Jaxartes wypływają zowiących się Komedami i wpadają do niego, z których jedna zowie się Dym, której źródła znajdują się pod	124	43
Ujście zaś jój do Jaxartesa pod	123	47
Druga z nich zowie się Baskata, źródła zaś jój znajdują się pod	123	43
Gdzie zaś łączy się z Jaxartem. znajduje się pod	121	47 30

W częściach kraju tego w pobliżu gór Oxusowych mieszkają Pasiki, nad skrawkiem północnym Jaxartesa Jacowie i Tachory, po za nimi Augali; dalej obok gór Sogdykańskich Oxydrańci i Drybakci i Kandarzy; poniżej gór Mardyeni nad Oxusem, Oxiani i Chorazmi; w częściach zaś na wschód od nich się znajdujących mieszkają Drepciani, sięgający siedliskami swojemi aż do brzegów obydwóch rzek i po za temi bardziej na wschód Arystenzi nad Jaxartem, Cyrodendzi, nad Oxusem pomiędzy górami Kaukazkiemi i Imausem znajduje się okolica zwana Wandabanda.

Te są miasta górskie Sogdianów po nad brzegiem

Jaxartu:

Cyreschata	125	46 20
------------	-----	-------

po nad Oxusem:

Oxiana	117 30	44 40
--------	--------	-------

Mruka	117 15	43 40
-------	--------	-------

Cholbisina	117 40	41
------------	--------	----

Pomiędzy rzekami i po za niemi dalej:

Trybaktra	112 15	45 30
-----------	--------	-------

Alexandria Oxusowa	113	44 40
--------------------	-----	-------

Indykomordana	115	44 40
---------------	-----	-------

Drepsa stolica	120	45
----------------	-----	----

Alexandria na wygonie	122	41
-----------------------	-----	----

ROZDZIAŁ XIII.

K r a i n a   S a s ó w .

Azyi tablica siódma.

Sasi graniczą na zachód z Sogdianami, po stronie ich wschodniej przez nas oznaczonej; na północ zaś z Scytią wzdłuż owej równoległej linii, która się ciągnie od ujścia rzeki Jaxarta, aż do miejsca położonego pod

130°   dł. 49°   szer.

Ze wschodu także z Scytią w liniach ztąd pociągniętych i przez górę potem wznoszącą się, która się zowie Askatanka, aż do przystanku położonego na górze Imausie, zkąd przechodzą tędy do Syrtów i podążają do Chin, zkąd w drogę się udają aż do przestanku położonego pod

140   43

i przez góry Imausa wznoszące się ku północy w miejscu położonym pod

145   35

Wreszcie na południe Sasów granica dochodzi do samej góry Imausa, w linii rzeczono punkta z sobą łączącój.

W kraju Sasów zaś są przez nas wspomniane górskie siedliska Komedów, które przy wyjściu Sogdiany położone są pod

125   43

Przy wąwozach zaś Komedów pod

130   39

a tak nazwana wieża Kamien-

na położona jest pod

135   43

W kraju Sasów zamieszkują ludy koczujące; nie mają zaś miast, lecz mieszkają w lasach i jaskiniach. Ci z nich, którzy zamieszkują nad Jaxartesem, zowią się Karaci i Komary, którzy na całej okolicy górzystej się osiedlili, zowią się Komedzi, którzy przy Askatance Masageci; ci zaś, którzy pomiędzy nimi Grynei, Seyci i Toorni, za nimi zaś przy górze Imausie, Wielcy.

ROZDZIAŁ XIV.

Scytia wewnątrz Imausu.

Azyi tablica siódma.

Scytia wewnątrz góry Imausu graniczy na zachód z Sarmacją Azyatycką po stronie przez nas wskazanej; na północ zaś z nieznanym krajem; na wschód z górą Imausem ku północy się wznoszącą w linii prawie południowej, która od wskazanego przez nas przystanku ciągnie się aż do kraju nieznanego; na południe wreszcie i także od wschodu z Sasami i Sogdianami i Margianami w granicznej jój linii przez nas wskazanej aż do ujścia rzeki Oxusa, wpadającego do morza Hirkańskiego, i prócz tego z tą częścią morza Hirkańskiego, która ztąd ciągnie się aż do rzeki Wołgi, którego to wybrzeża ten jest opis. Po za ujściem rzeki Wołgi:

Rymy rzeki ujście	91°	dł. 48°15 szer
Daixu rzeki ujście	94	48 15
Jaxarta rzeki ujście	97	48
Jastu rzeki ujście	100	47 20
Politynetu rzeki ujście	103	45 30
Aspabota miasto	102	44

Po za którym znajduje się ujście rzeki Oxusa.

Znaczniejsze zaś góry w Scytii wewnątrz Imausu są odnogami gór północnych biegunowych wschodnie i tak nazwane Alańskie góry, których krańce znajdują się pod

	105	59 30
i	118	59 30

Z których spadają prócz Rymy inne także rzeki częścią wpadające do rzeki Wołgi, częścią zaś do rzeki Daixu i góra Naroza znajdująca się pod

	90	54
i	99	57 10

Z niej zaś wypływa Daix i inne niektóre do Jaxartesa wpadające rzeki; i góry zowiące się Aspisami, których ostateczne części leżą pod

	97	53
i	106	52 30

i z tych także niektóre powstające rzeki łączą wody swoje z Jaxartesem; i góry zowiące się Tapury, których krańce wychodzą pod 111° dł. 55°30 szer.
i 117 52 30

z których znowu niektóre strumienie wpadają do Jaxartesa.

Prócz tych zaś gór, które w najniższej stronie tych rzek z sobą się stykają, są także góry Swewy, których krańce wychodzą pod 121 58
i 132 62

i tak nazwane góry Anarajskie, których krańce wybiegają pod 130 56
i 137 50

Po za którymi zwraca się Imaus ku północy z górami swemi.

Na wszystkie strony w Scytii ku północy w pobliżu ziemi nieznanéj, pasą swe stada Scyci pod wspólnem nazwiskiem Alanów, Swowenów i Aranorzów, w znajdującą się po za nimi zaś krainie żyją Secyjani i Masei i Syeloi, i obok Imausu Tektosagi; prócz tego obok wschodnich źródeł rzeki Wołgi, Roboscy, po za nimi Asmani, potem Paniardy, po za którymi w pobliżu brzegu rzeki kraina Kanodypsax i poniżej nich Koraxy, wreszcie Orgazy, za nimi zaś przy morzu są Rymi, od których na wschód są Azyjoty; potem Aorsi, po za którymi znajduje się wielki lud Jaxartów przy rzece tego samego nazwiska aż do onego miejsca, gdzie w pobliżu gór Tapurów rzeka ta w biegu swoim się zwraca. Poniżej Secyjanów są znów Mologieni, po za nimi zaś aż do gór Remickich, Samici; poniżej zaś Maseów i góry Alańskie, Zaraci i Sasoni; na południe od gór Rymickich, Tybiaci, po za którymi poniżej Zaratów Tabjeni i Jasty i Machetegi przy górze Noroson, poniżej której Ncrosbenci i Norosi i za nimi Kachagiscyci przy Jaxartach. Są też od gór Aspijskich na zachód Scyci Aspisi, na wschód zaś Galaktofagi Scyci; w ten sam sposób także od gór Tapurów i Syjebów Scytów; na wschód pasą bydła swoje na pastwiskach Tapury, na

Anarejskich zaś górach i na górze Astakance mieszkają Scyti, którzy ztąd przybrali swoje nazwiska i to Anarejczykowie poniżej Alanorsów, Askatanki na wschód od gór Tapurów aż do Imausu, na tym kawalku ziemi, który góry Oxusowe otaczają i który jest po nad ujściem Jaxartesa, — na tym przedziałku i po obydwóch brzegach rzeki zamieszkują Ariaci nad brzegiem Jaxartesa, poniżej zaś nich Namasei; wreszcie Sagarauci (Zagórey) po nad rzeką Oxusem Ryby (Rybitwy), którzy mają miasto Dawabe 104° dł. 45° szer.

ROZDZIAŁ XV.

Scytia po za Imausem.

Azyi tablica ósma.

Scytia po za Imausem graniczy na zachód z Scytia z téj strony i z Sassami obok wszystkich gór rozdzielających się ku północy; na północ z krajem nieznanym; na wschód w prostej linii z Seriką, której to krańce znajdują się pod 150 63 160 35 wreszcie na południe z częścią Indyi przedgangesowej w linii, która wspomniane punkta w równoległym obwodzie z sobą łączy.

W téj dzielnicy znajduje się zachodnia część gór Auzaciów, których końce wybiegają pod 149 49 i gór zwanych Kaczorów część zachodnia, których koniec leży pod 152 41 Równie część zachodnia Emodów, które leżą pod 153 36 Także w Auzackich górach źródło rzeki Ejcharda położone pod 153 51

W północnych częściach tejże Scytii mieszkają Scyci Abij i poniżej nich Konojadzi Scyci, po za nimi rozciąga

się kraina Auzacka, a za nią przy wspomnionym przez nas przestanku okolica Kasia, po za nią Haty Scytyjskie; potem okolica Achazu a po za nią obok gór Emodów Chauranicy Sycy;

w dzielnicy zaś téj te są miasta:

Auzacia pod	144°	dł.	49°40	szer.
Isedon Scytyjski	150		48	30
Chaurana Soeta	145		35	20

ROZDZIAŁ XVI.

Seryka kraj jedwabiu (Chiny).

Azyi tablica ósma.

Seryka graniczy na zachód z Scyтіą po za górą Imausem w linii przez nas wskazanej; od północy z krajem nieznanym w linii równoległej przez Tułę pociągnionej; również ze wschodu tak samo z krajem nieznanym w linii południowej,

której końce leżą pod	180	63
i	180	35

Od południka zaś z resztą części Indii po za Gan-
gesem przez tę samą równoległą linią pociągnioną aż
do miejsca położonego pod

173	35	
i prócz tego z Chinami przez tę linią w prost pocią- gnioną do miejsca wskazanego przez nas w pobliżu kraju nieznanego. Wznoszące się góry na kształt wstę- gi w Seryce zowią się Annibami, których krańce wy- chodzą pod	153	60
i	171	56

Część wschodnia Auzaekich
gór, których krańce leżą pod

165	45	
góry Asmyrejskie, których szczyt najwyższy leży pod	167	47 30
i	174	47 30

Część wschodnia gór Kasiów,

których końce wychodzą pod	162°	dł.	44°	szer.
Góry Tagóra, której środkowa				
część położona jest pod	170		43	
Prócz tego część wschodnia Emodów, która się także Seryckimi				
zowią górami leży pod	165		36	
I góra zowiąca Otorokoras której				
końce wychodzą pod	169		36	
	i 176		39	

Dwie najprzód rzeki przepływają przez większą część Seryki, Eichardes, której źródła w Auzačkih górach biorące swój początek już wskazaliśmy, druga w Asmiryjskich górach znajduje się

pod 174 47 30

Ta zaś która prawie z gór Kasiów

do niego wpływa pod 160 49 30

źródła jej w górach onych pod 161 44 15

i prócz tego rzeka Bautizus nazwana, której także jedno źródło z gór Kasiów splywa i znajduje się pod 160 43

Drugie zaś z Otowkowy pod 176 39

Splywające zaś z Emodów do niej pod 168 39

Źródła jej w tych górach 160 37

W północnych częściach Seryki koczują ludy ludzerce, poniżej których lud Anibów rozsiadł się na górach tego samego nazwiska; pomiędzy temi i Auzacami lud Syzygów. Po za niemi Damny, potem Piali ku rzece Eichardowi, a po za niemi tego samego nazwiska Eichardzi, na wschód znowu od Anibów Garynei i Rabani; po za niemi okolica Asmyrei i tego samego nazwiska góry poniżej tych gór ku Kasiom wielki lud Sedonów, na wschód od nich Troani; potem po za niemi Tagury, na wschód od góry tego samego nazwiska poniżej Isedonu Aspakary i po za niemi Bauty i nadalęj na południe obok Emodów i Seryków góry Oto-

rokory. Te są znaczniejsze miasta w Seryce:

Damna	156	51 40
Piale	160	49 40
Asmyreja	170	48 20
Troana	174 40	47 40
Isedon Serycki	162	45
Aspakara	162 30	41 40
Drozacha	167 40	42 30
Paliana	162 30	41
Tagura	171 20	39 40
Abragana	163 30	39 30
Daxata	174	39 40
Orozana	162	37 30
Otorokora	165	37 15
Solana	169	37 30
Sera stolica	177 15	38 35

ROZDZIAŁ XVII.

Arya.

Azyi tablica dziewiąta.

Arya graniczy na północ z Margianą i z częścią Baktryany od strony jej południowej przez nas wskazanę; od zachodu z Partją i puszcą Karamańską wzdłuż wschodnich przez nas nakreślonych linii; na południe z Drangianą w linii, która zaczyna się od wskazanego przez nas w pobliżu Karmanii punktu i ciągnie się ku północy i która potem skrzywiona przez górę Bagowy ku wschodowi się skręca aż do punktu położonego pod

	111 30	34
Góra zaś owa krzywi się potem w położeniu swoim pod	105	31
Ze wschodu zaś słońca graniczy Arja z Paropani-		

sadą w linii południowej, która wspomniane miejsca przez zachodnie części Paropamizu połączy z sobą.

Położenie Paropamizu trzema oznacza się punktami:

w południowym	111	36
w północnym	111 30	39
i najbardziej wschodnim	119 30	39

Przez tę krainę przepływa znaczna rzeka zowiąca się Arius, którego źródła poczynające się w Paropamizie leżą pod

111	38 15
-----	-------

które w pobliżu Saryfów wypływają, znajdują się pod

103	38 40
-----	-------

Miejsce zaś gdzie wpada do bagna przez siebie wytworzonego, które także zowie się Arya leży pod

108 40	36
--------	----

W częściach północnych Aryi mieszkają Niżni i Astabeni, obok zaś Partii i puszczy Karmańskiej Mazdorani; obok Drangiany Cesyroty, tudzież obok Paropamizu Paruty; poniżej nich są Obary; części pomiędzy nimi leżące zajmują Drachamy; po za nimi Etymandry, potem Borgi, poniżej tych okolica wydająca Skorpiońcy czyli Niedźwiadki.

Te zaś są miasta i wsie w Aryi:

Dista	102 30	38 45
Nabarys	105 40	38 50
Tawa	109	38 45
Awgara	102	38
Bitaxa	103 40	38
Sarmagana	105 20	38 10
Sifary	107 15	38 15
Rawgara	109 30	38 10
Zamuchana	102	37
Ambrody	103 30	37 50
Bogadia	104 15	37 40
Warpna	105 30	37
Godana	110 30	37 30
Forawa	110	37
Hatryski	103	36 20
Chawina	104 20	36 20

Orejana	105 15	36 20
Tauciana	106 10	36
Astanda	107 40	36
Artykausua	109 20	36 10
Alexandria Aryjska	110	36
Babarsana	103 20	35 20
Kapotana	104 30	35 30
Arya miasto	105	35
Kaski	107 20	35 20
Sotira	108 40	35 10
Orbitany	109 20	35 30
Niziba	111	35 20
Parakanaki	105 30	34 20
Sariga	106 40	34 40
Daskana	111	34 40
Kotacy	107 30	33 40
Tribasina	106	33
Astazana	108	33
Zimira	109 30	34

ROZDZIAŁ XVIII.

Paropanizus.

Azyi tablica dziewiąta.

Kraj Paropanizu graniczy od zachodu z Aryą wzdłuż strony przez nas powyżej oznaczonej; na północ z częścią Baktryany przez nas wskazaną; na wschód zaś z częścią Indyi obok południowej linii, która od źródeł rzeki Oxusa przez góry Kawkazkie wprost się ciągnie aż do miejsca, którego położenie znajduje się

pod 119 32 40

Na południe zaś graniczy z Arachozją wedle linii, która wspomniane miejsca przez góry Parwety łączy.

Z téj zaś krainy wypływają rzeki pierwsza Dargamana, wypływająca z Baktryany, której źródła znajdują jak powyżej już wskazaliśmy, i druga, która w krainie Górkow łączy się z rzeką Kołą, a której źródła znajdują się pod 115 34 30

W północnych częściach tego kraju zamieszkują Bolici, w zachodnich Arystofile i po za nimi Parsi, w południowych Parweci, w wschodnich zaś Ambaci.

Te zaś są miasta i wsie w Parapanizie:

Parsyana	118 30	38 45
Barzaura	114	37 30
Artoarta	116 30	37 30
Baborana	118	37 20
Kapisa	118 40	37 30
Nifanda	119	37
Drastoku	116 30	36 30
Gazaka	118 30	36 15
Nauliba	117	35 30
Parsia	113 30	35
Locharna	118	35
Daroakana	118 45	34 45
Kawura czyli Ortospana	118	33
Tarbakana	114 20	33 40
Bagarda	116 40	33 40
Arguda	118 45	33 30

ROZDZIAŁ XIX.

Drangiana.

Azyi tablica dziewiąta.

Drangiana graniczy na zachód i od północy z Aryą w linii przez nas wskazanej przez górę Bagoę; od wschodu zaś z Arachozią w południowej linii od miej-

sca znajdującego się na pograniczu Aryi i Paropanizu wprost pociągniętej aż do punktu leżącego pod 111 30 28

Na południe wreszcie z częścią Gedrozyi w linii łączącej z sobą wspomniane miejsce przez góry Bety.

Przez krainę tę przepływa rzeka wpadająca do Arby, której źródła znajdują się pod 109 32 30

Także mieszkają w okolicach pobliskich Aryi Darandy, w pobliżu Arachozyi, Batry; pomiędzy niemi leżąca okolica zowie się Tatacena.

Następujące miasta i wsie znajdować się mają w Drangianie:

Proftazia	110	32 20
Ruda	106 30	31 30
Inna	109	31 30
Arikada	110 20	31 20
Asta	107 30	30 40
Xerxiary	106 20	29 15
Nostana	108	29 40
Farazana	110	30
Bigis	111	29 20
Ariaspe	108 40	28 40
Arana	111	28 15

ROZDZIAŁ XX.

A r a c h o z y a.

Azyi tablica dziewiąta.

Arachozya graniczy na zachód z Drangianą a na północ z Parapanizem od strony ich przez nas wskazanęj; na wschód zaś z częścią Indyi wzdłuż południowej linii, która wprost ciągnie się od punktu na pograniczu Paropanizu położonego aż do miejsca pod 119 28

Na południe wreszcie graniczy z resztą części Gedrozyi, która wspomniane miejsca łączy z sobą przez góry Bety.

Z krainy téj wypływa rzeka, która wpada do rzeki Indu, źródła zaś swoje ma pod 114° dł. 32° 30' szer. a wpada do niego pod 122 30 27 30 w téj zaś stronie gdzie wody swoje do jeziora wylewa, niemi je wytwarza, zowie się źródłem Arachotu pod 155 29 40

Mieszkańcy stron północnych téj krainy zowią się Pargieci, poniżej nich Sydry a po za nimi Ropluci i Eoryci.

Te miasta i wsie znajdować się mają w Arachozyi:

Ozola	114 15	35 15
Foklis	118 15	32 10
Alexandria	114	31
Ryzana	115	31 10
Arbaka	118 20	31 20
Sygara	113 15	30
Choaspa	115 15	30 10
Arachotus	118	30 20
Azyaka	110 20	29 20
Gamaki	116 20	29 20
Malyana	118	29 20
Dammana	113	28 40

ROZDZIAŁ XXI.

Gedrozya.

Azyi tablica dziewiąta.

Gedrozya graniczy od zachodu z Karmanią wedle południkowej przez nas powyżej wskazanej linii ku morzu poprowadzonej; z północy z Drangianą i Arachozją

po stronie ich południowej przez nas oznaczonej; na wschód zaś z częścią Indyi wzdłuż rzeki Indusa w linii od punktu na pograniczu Arachozyi położonego, pociągniętej aż do miejsca znajdującego się na wybrzeżu morskiem pod 109° dł. 20° szer.

Na południe z częścią morza Indyjskiego, które w ten sposób opisuje się: po punkcie na pograniczu Karmanii położonym:

Arby rzeki ujście	105	20 15
Źródła rzeki	110	27 30
Miejsce gdzie do niego wpada rzeka z Drangiany wypływająca	107 40	25
Ragirawa miasto	106	20
przystań kobiet	107	20 15
Kojamba	108	20
Rizana	108 40	20 15

Po za którą znajduje się wskazane po nad morzem miejsce.

Przez środkową Gedrozyą rozciągają się góry zwane Arbitami, których krańce są

pod	107	22
i	113	26 30

Z których do Indusa wpływają niektóre źródła, z których jedno źródło leży pod

111 25 30

Również i z gór Betów spływają rzeki i przepływają przez Gedrozyą.

Na wybrzeżach morskich tego kraju znajdują się osady Arbitów.

Ku Karmanii mieszkają Parsiry, przy Arachozyi zaś Musarni, cała pomiędzy nimi leżąca okolica zowie się Paradenami, a po za nią Parysinami, po za którą w pobliżu Indusa mieszkają Rhamni.

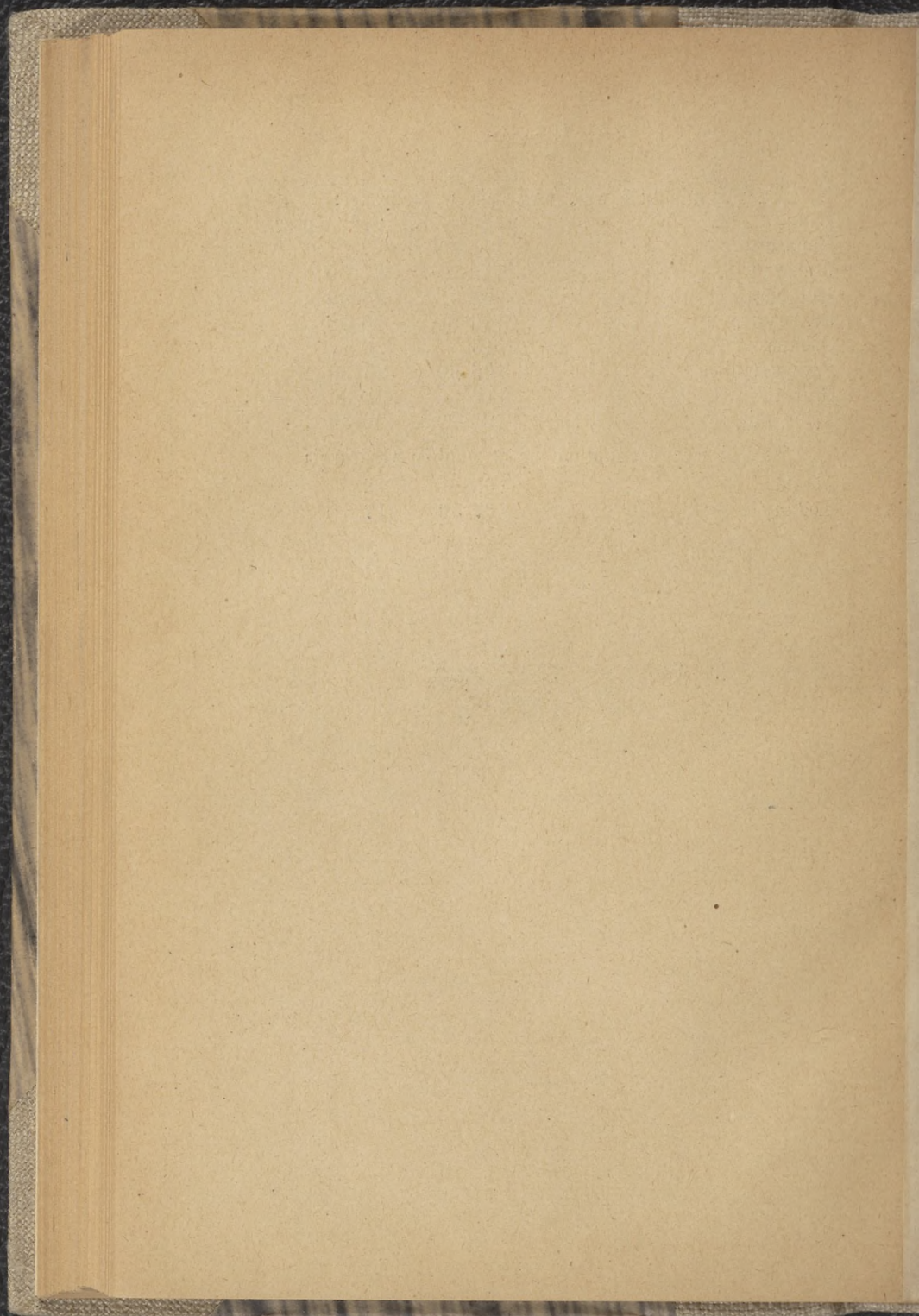
Te zaś miasta i wsie wyliczają w Gedrozyi:

	110 ^o	dł.	27 ^o	szer.
Kuni	110 ^o	dł.	27 ^o	szer.
Badara	113		27	30
Musarna	115		27	30
Kotobara	108		25	30
Soxystra	112 30		25	45
Oskana	115		26	
Parzys stolica	106 30		23	30
Omiza	110		23	30
Arbis miasto	105 20		20	30

Te zaś wyspy znajdują się w pobliżu Gedrozyi:

Astala	105	18
Kodany	107 30	17

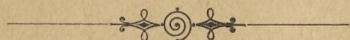

SPIS RZECZY.

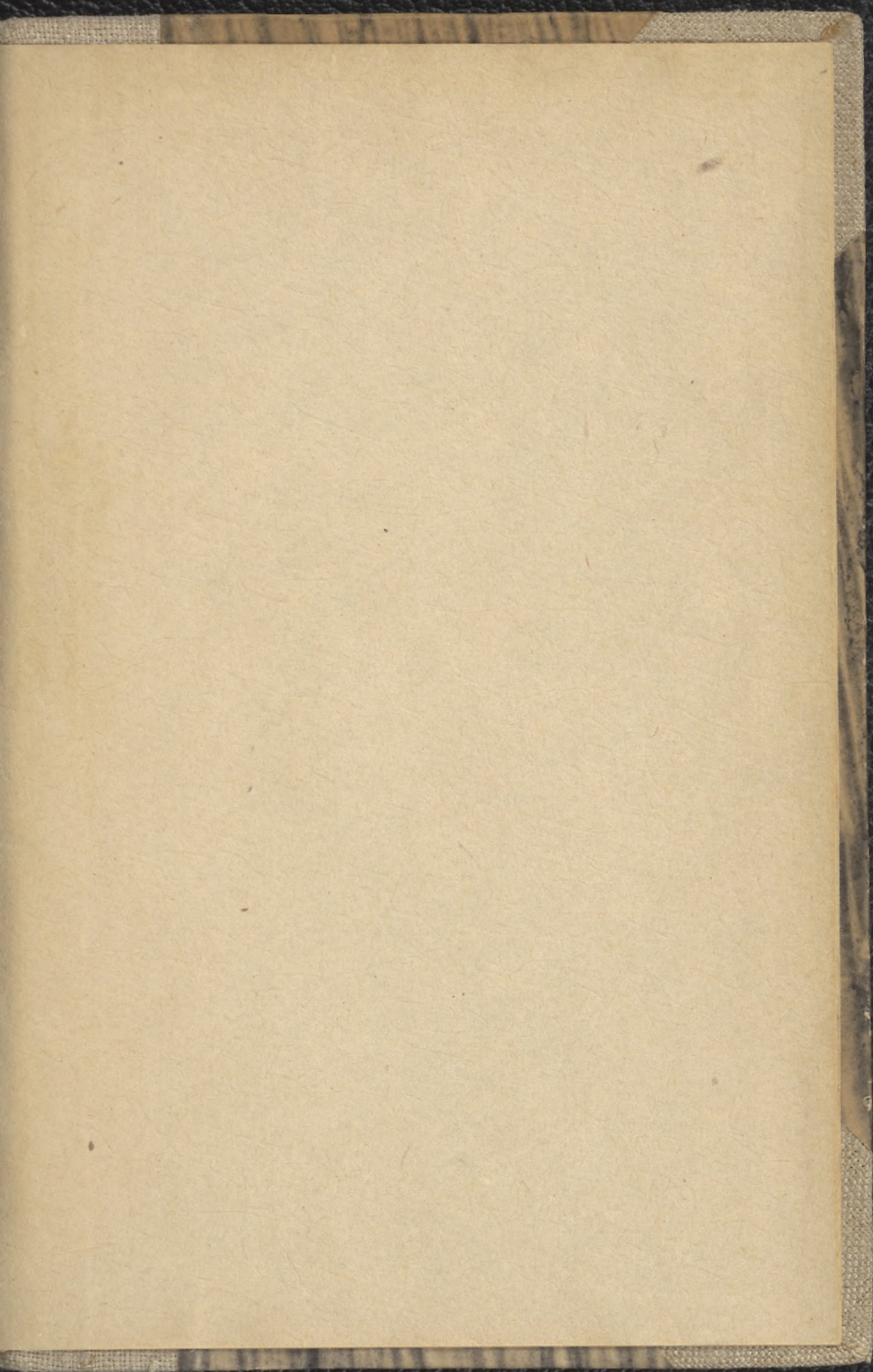
	Str.
Hibernia (Irlandia) wyspa Britanii	9
Alwion wyspa Brytańska	11
Hiszpański Biecz	17
U Bieczan Skołatan	20
Łużyce Hiszpańskie	21
U Łużyczan	21
Hiszpański Tarakon	23
Gallia Akwitańska	36
Gallia Ługduńska	38
Gallia Belgijska	41
Gallia Narwańska	44
Germania. Kraj Pobratymców czyli Swoich Wielki	47
Rakuzy i Windelicia	56
Vindelicia	57
Norycia	58
Wyższa Pannonia	59
Pannonia Niższa	60
Illiria czyli Liburnia i Dalmacia	62
Włochy	66
Sarmacia Europejska	75

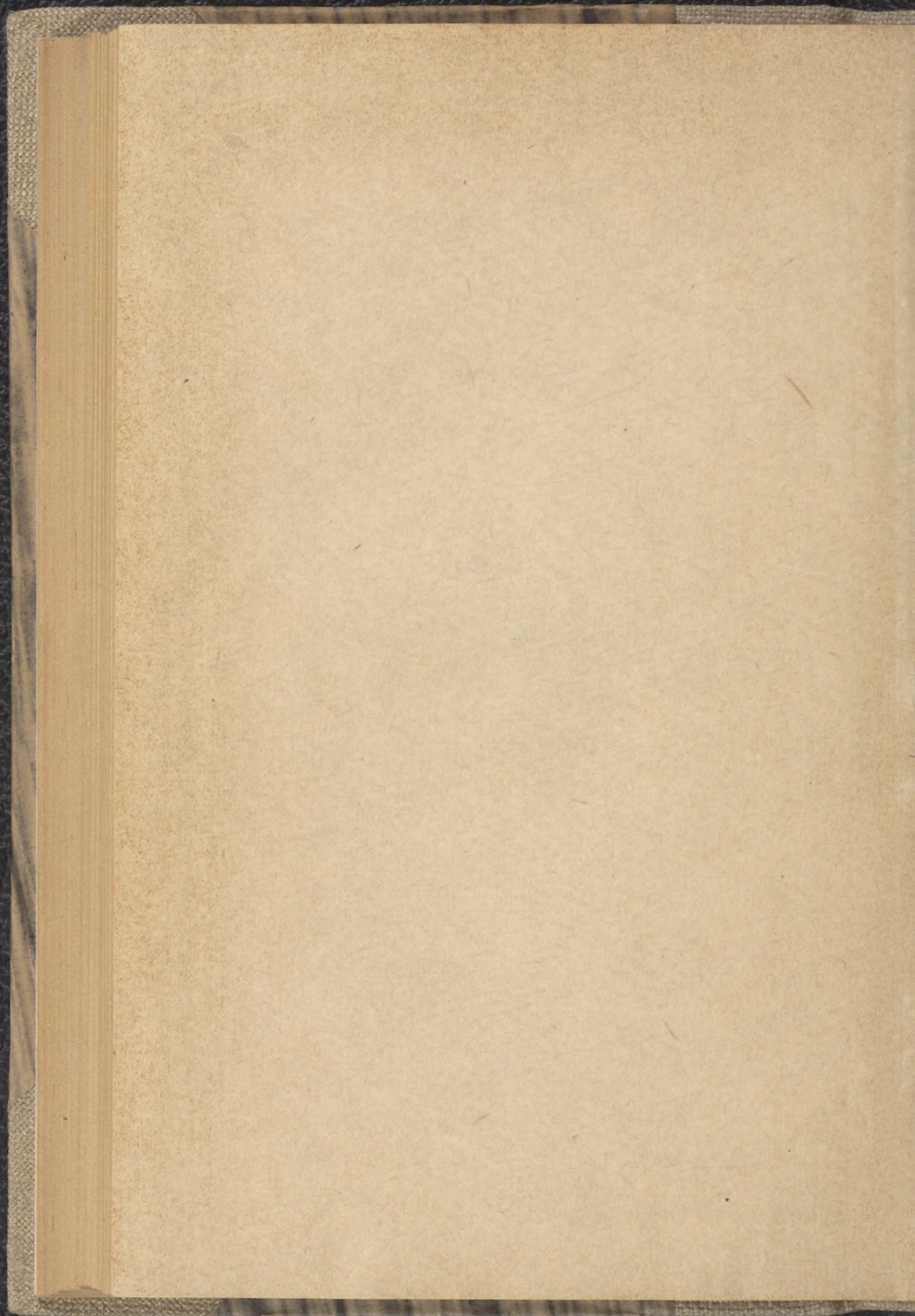
	Str.
Półwysep Taurycki	79
Jazygi wychodźcy	81
Dacya	81
Myszia wyższa	84
Myszia niższa	85
Tracya	88
Macedonia	91
Epirus	98
Achaja	100
Peloponezu położenie	104
Kreta wyspa	109
Pontus i Bytynia	112
Azya właściwie nazwana	114
Licija	121
Gallacya	123
Pamfilia	126
Kappadocia	128
Cilicya	134
Sarmacya Azyatycka	136
Łazica	140
Iberya	141
Albania	142
Armenia większa	143
Wyspa Cyprus	148
Syria	150
Palestyna	155
Mezopotamia	157
Babilonia	161
Asyrya	163
Media	165
Suziana	169
Persya	170

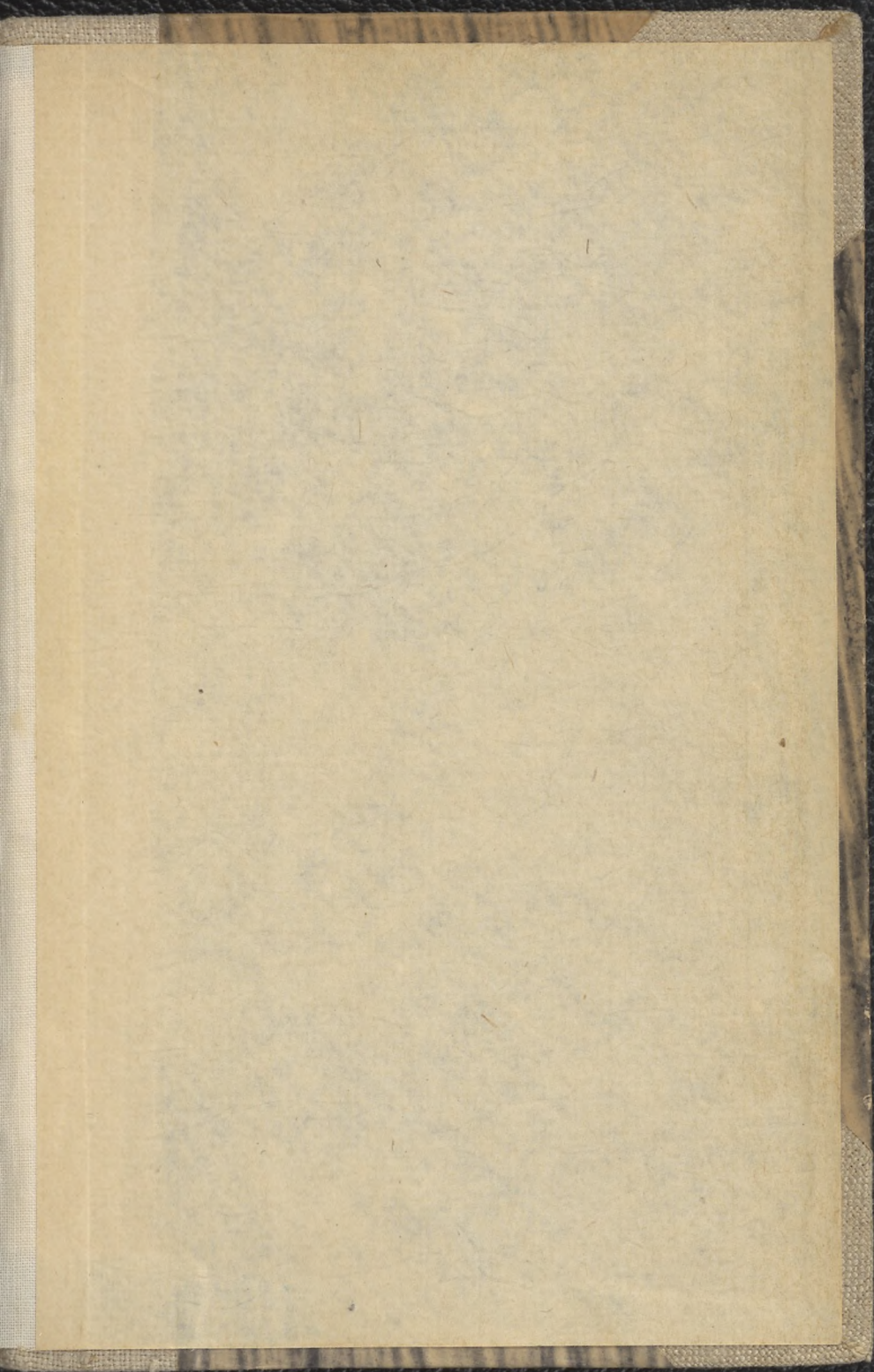
	Str.
Partia	172
Puszcza Karmańska	173
Karmania	174
Hirkania	176
Margiana	177
Baktryana	178
Sogdyana	180
Kraina Sasów	182
Scytia wewnątrz Imausu	183
Scytia po za Imausem	185
Seryka kraj jedwabiu (Chiny)	186
Arya	188
Paropanizus	190
Drangiana	191
Arachozya	192
Gedrozya	193

298758

